

NED. ANTILLEN

George: triumviraat doet volgende week eindvoorstel p.3
Bonariaanse premiere van Almacida di Desolato p.11

SPORT

Indians behalen ruime overwinning op Pirates p.6

HERMAN GEORGE
...laatste loodjes...

ARUBA

Aeronaves begint regelmatige verbindig Valencia - Aruba p.4
Nisbet: Martina stelt Aruba eisen die niet voor St. Maarten gelden p.5

INTERNATIONAAL

China en Taiwan samen aan tafel p.1

Amigoe

VRUDDAG 16 MEI 1986

Mirando situashon mihó MAN kambia su lema pa "Base firme pa un fututu sigur"

103E JAARGANG — NO.: 109

Nieuws in vogelvlucht

MOSKOU — Tot nu toe zijn 13 mensen overleden als gevolg van de ramp in Tsjernobyl. Twee daarvan zijn meteen bij de ontploffing van de reactor omgekomen. Dit deelde de Amerikaanse chirurg Robert Gale in Moskou mee. De Amerikaan is gespecialiseerd in beenmerg-transplantaties en assisteert op verzoek van de Sovjetunie bij de behandeling van personen die straling hebben opgelopen.

AMSTERDAM — De dollar is op de Europese valutamarkeet sterk in waarde gestegen als gevolg van aanwijzingen dat Japan en W-Duitsland van plan zijn de interveniëren ten gunste van de VS munt. In Amsterdam werd de dollar rond het middaguur vandaag verhandeld voor 2,49 gulden, ruim 2 cent meer dan de officiële midsnede van donderdag.

JOHANNESBURG — De ZA president Botha heeft gezegd dat de democratie en beschafte normen bepalend zullen zijn voor politieke veranderingen in ZA. Tegelijkertijd waarschuwde hij gewelddadige tegenstanders van de blanke minderheidsregering ervoor dat zij de werkelijke macht van de staat nog moeten ondervinden.

GENEVE — Afghanistan en Pakistan zullen hun jongste ronde indirecte besprekingen verlengen met 1 tot 3 weken. Vernomen werd dat er enige vooruitgang zit in de besprekingen die sinds 1982 gevoerd worden, maar een probleem blijft een tijdelijke terugtrekking van de naar schatting 115.000 SU-troepen uit Afghanistan.

BRUSSEL — In heel België is vandaag als gevolg van een staking bij de overheidsbedrijven het openbaar vervoer verlamd. Dagenlang reden er al bijna geen treinen, maar nu is er ook in de grote steden geen stadsvervoer. Er vertrokken geen vervoeren naar Groot-Brittannië, de radio bracht niet het normale programma en er werd vrijwel geen post bezorgd. De acties zijn een protest tegen overgestelde bezuinigingen bij de overheid.

WASHINGTON — De Newyorkse belegger Carl Icahn, die afgelopen jaar bekendheid kreeg door de overname van Trans World Airlines, heeft een bod gedaan op Viacom International. Icahn biedt voor het mediaconcern 75 dollar per aandeel, wat in totaal neerkomt op 1,5 miljard dollar. Het bedrijf neemt maatregelen om overname te voorkomen.

LONDEN — De Britse olie-maatschappij British Petroleum heeft door de daling van de olieprijs in de eerste 3 maanden van dit jaar een verlies op voorraden geleden van 1 miljard dollar. De nettowinst van BP bedroeg in het eerste kwartaal ruim 33,2 mln dollar tegen 78 mln dollar in dezelfde periode in 1985.

WASHINGTON — Het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden heeft gisteren een ontwerp-begroting voor 1987 ter hoogte van 984 miljard dollar aangevraagd, waarin minder geld is uitgetrokken voor defensie dan dit jaar. Nadat het door de democraten beheerde Huis de ontwerp-begroting aangevraagd, kondigde de republikeinse leiders in het Congres meteen aan het besluit te zullen terugdraaien.

CARGESE — In het Corsicaanse kustdorp Cargese zijn minstens 2 personen gedood en enkele gewond bij bomaanslagen van afscheidingsgezinde extremisten.

STRAATSBURG — Het Europese Parlement heeft er donderdag bij de landen van de EG op aangedrongen het aanbod van Gorbatjov aan te nemen om tot een kernproefverbod te komen en ervoor te pleiten dat alle chemische wapens worden verboden en vernietigd.

MOSKOU — Bij de krachtige aardbeving die zich dinsdag heeft voorgedaan in de Sovjetrepubliek Georgië zijn volgens Tass 2 personen om het leven gekomen. Er is ernstige materiële schade aangericht.

WASHINGTON — De VS minister van Defensie, Weinberger, heeft bevestigd een defensie-ordeer ter waarde van 7,9 miljard dollar voor de onderaanneming Fiat-Allis te blokkeren vanwege het feit dat het bedrijf voor 14 procent in bezit is van Libië.

DHAKA — In Bangladesh zijn 7 journalisten gearresteerd en 3 weckbladen verboden, omdat zij zich kritisch hebben uitgelaten over de militaire regering.

Verenigde Staten

Inkomensverschil blank en zwart

WASHINGTON — De inkomensverschillen tussen blank en zwart zijn in de Verenigde Staten in de periode 1980-1984 groter geworden, zo blijkt uit een studie van het Amerikaanse Bureau voor de Statistiek.

Bij blanken is het gemiddelde inkomen per gezin in deze periode toegenomen van 27.610 dollar tot 27.690 dollar per jaar, terwijl voor zwarte gezinnen een vermindering van het inkomen met 550 dollar tot 15.430 dollar per jaar werd geregistreerd.

De inkomens-ongelijkheid is groter geworden ondanks het feit dat zwarten meer gebruik maken van het onderwijs. Het aantal zwarte leerlingen op de Amerikaanse middelbare scholen bedroeg in 1983 1,1 miljoen, twee maal zoveel als in 1970. Tien

procent van de middelbare scholieren in 1983 was zwart. Dat is niet veel minder dan het aandeel van de zwarte bevolking in de totale Amerikaanse bevolking, dat twaalf procent bedraagt.

Het percentage jonge zwarten dat de middelbare school afmaakt is gestegen tot 79 in 1983 tegen 53 procent in 1970. De zwarte bevolking van de VS blijft echter een onevenredig groot deel van de lager gekwalificeerde beroepen vervullen. In 1980 was de helft van alle huishoudelijke bedienden zwart, terwijl een derde van de functies in de lagere regionen van de ambtenarij en de verpleging bezet werd door zwarten. Daarentegen waren de zwarten slechts voor zeven procent vertegenwoordigd in de vrije beroepen en de hogere technische functies.

EERSTE DIRECTE EN OFFICIELE CONTACT IN 37 JAAR

China hoopt dat vliegtuigaffaire keerpunt in betrekkingen betekent

China en Taiwan samen aan tafel

PEKING — China en Taiwan onderhandelen zaterdag in Hong Kong over de terugkeer van een Taiwanees vliegtuig uit Kanton en twee bemanningsleden. Het zal het eerste directe en officiële contact tussen beide landen zijn sinds 37 jaar.

Tot op heden hebben de Taiwanese nationalistische demonstratie het "rebelse" communistische regime de rug toegekeerd en weigerden zij elke vorm van

contact. In de vliegtuigaffaire lijken zij overstag te zijn gegaan, tot grote vreugde van de communistische regering van Deng Xiaoping, die hieruit hoop put dat Taiwan en China ooit nog eens om de tafel gaan zitten om de fel door China begeerde hereniging van de beide staten bespreekbaar te maken.

Op 3 mei zette de Taiwanese piloot Wang Xijue zijn Boeing 747 in Kanton aan de grond en liet weten dat hij wilde overlopen omdat "de corruptie in Taiwan" hem te veel werd. China zag onmiddellijk het belang van deze unieke gebeurtenis in en bood Taiwan aan het vliegtuig en twee bemanningsleden, die naar huis terugwilden, te repatriëren als Taipei daarom zou vragen. Maar, zo beklemtoonde Peking, terugkeer is alleen mogelijk via directe besprekingen. Als blijk van goede wil onderstreepte de Chinese regering dat "politieke kwesties" buiten beschouwing worden gelaten en dat Taipei een andere onderhandelingsplaats dan het continent mag kiezen.

Dit verzoeningsgebaar stelde de Taiwanese regering in staat om -zonder gezichtsverlies- accoord te gaan. Zij kan nu volhouden dat de onderhandelingen absoluut geen politieke koerswijziging betekenen. De officiële politiek blijft dus "geen contact en geen compromis" met de communistische autoriteiten, aldus commentatoren.

China doet nu zijn best zijn triomf niet van de daken te schreeuwen, om deze eerste "toenade-

ring" niet in gevaar te brengen. Ook legt Peking er de nadruk op dat de onderhandelingen zich slechts op het niveau van de luchtvaart-autoriteiten van beide landen afspelen. En in de Chinese pers stond vandaag op de voorpagina een klein berichtje zonder commentaar dat de Taiwanees luchtvaart-maatschappij China Airlines tot direct overleg in Hong Kong besloten heeft.

De ontmoeting van morgen beschouwt China, dat al acht jaar verwoede pogingen doet om Tai-

wans halstarrige anti-communistische houding te veranderen, als een diplomatiek succes. In 1981 overhandigde Peking een voorstel van China's eerste man, Deng Xiaoping, aan Taiwan voor een wording van beide landen onder het motto "een land, twee systemen". Als Taipei zich bij Peking aansluit, zou de Kwomintang, de partij die in Taiwan de touwtjes in handen heeft, in de macht mogen delen. Taiwan wees echter het voorstel van de hand.

Reagan kondigt importbeperkingen af Handelsconflict tussen VS en Europa verscherpt

WASHINGTON/BRUSSEL — Het sluimerende handelsconflict tussen de VS en de Europese Gemeenschap is in een nieuwe fase gekomen nu president Reagan ingaan- de 19 mei importbeperkende maatregelen heeft afgekondigd voor agrarische producten uit de EG. Verwacht wordt dat de EG in de loop van volgende week een besluit neemt over de tegenmaatregelen.

De problemen tussen de VS en de EG vloeien voort uit de uitbreiding van de Gemeenschap met Spanje en Portugal op 1 januari van dit jaar. Hierdoor verliest de VS 15 procent van de Portugese graanmarkt, die voortaan is voorbehouden aan exporteurs uit andere landen van de EG. Maar ook de uitvoer van oliehoudende zaden naar dat land en de uitvoer van mais en sorghum naar Spanje wordt benadeeld. Dit juist in een periode dat de graan en sojaboeren in de VS aan de rand van de afgrond staan.

Als tegenmaatregel voor de benadeelde export naar Portugal heeft de VS nu besloten het ingang van aanstaande maandag de Europese export van chocola, suikerwaren, appel- en peresap, bier en witte wijn te beperken. De quota zijn overigens hoog gesteld, waardoor de maatregelen geen directe gevolgen hebben op komende leveranties. Als voor 1 juli geen oplossing gevonden wordt voor de Amerikaanse exporten naar Spanje zal Amerika weer nieuwe maatregelen treffen. Washington gaat dan hogere importtarieven leggen op ham, kaas, groenten, olijven, witte wijn, brandy, likeuren en gin.

De Europese Gemeenschap zal met vergelijkbare vergeldingsmaatregelen reageren op het Amerikaanse besluit, zo heeft Willy De Clerq, lid van de Europese Commissie voor externe betrekkingen vandaag in het Europese Parlement in Straatsburg gezegd. Hij zei dat de EG alles zou doen om te proberen een echte confrontatie te voorkomen, maar dat er nu geen andere keuze was dan tegenmaatregelen te nemen.

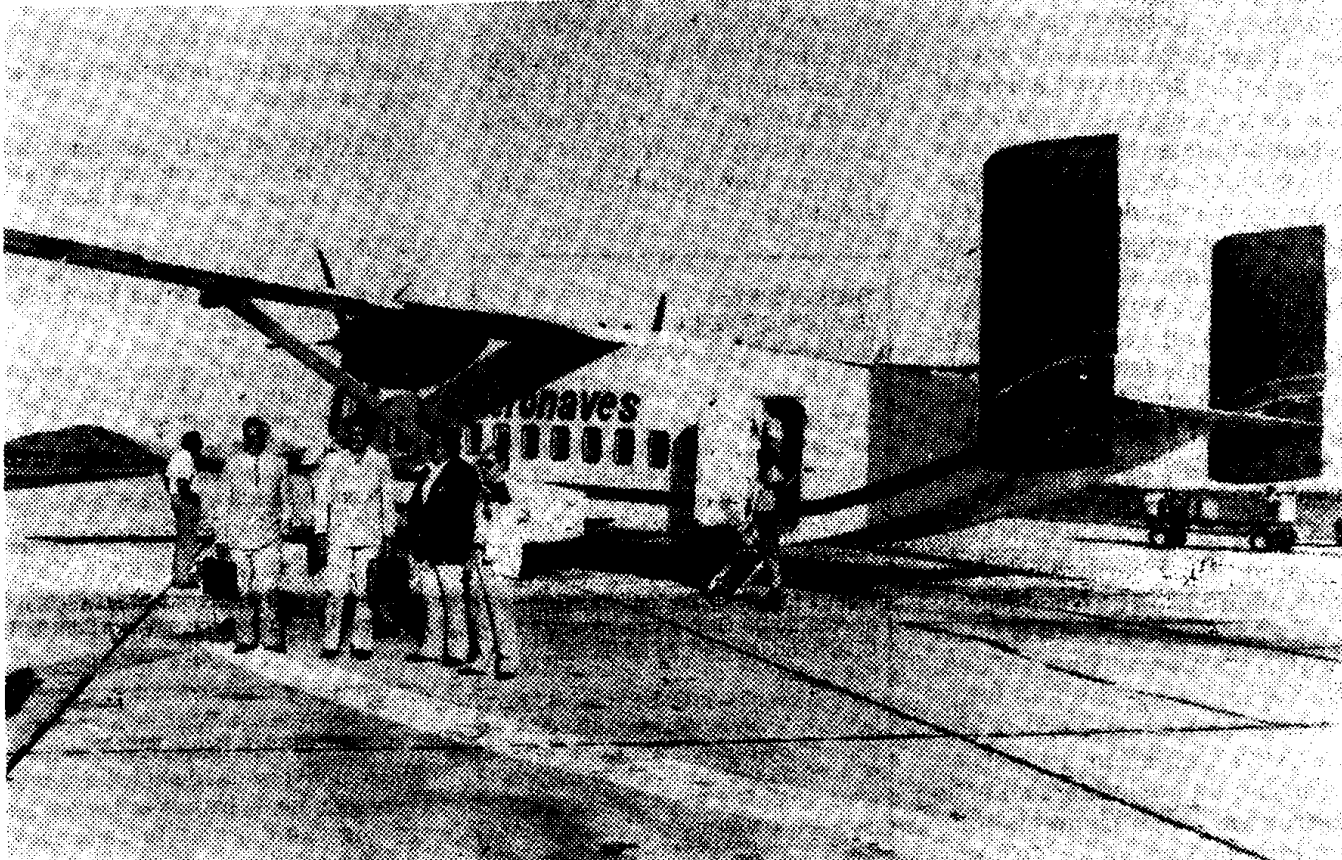
De Clerq bevestigt dat de EG nog steeds van mening is dat de zaak eigenlijk in het kader van de GATT (algemene overeenkomst inzake tarieven en handel) besproken moet worden. Daar zouden de voor- en nadelen voor de Amerikanen van de toetreding van Spanje en Portugal besproken kunnen worden. De EG houdt vol dat het verlies aan exportmogelijkheden voor agrarische producten ruimschoots gecompenseerd wordt door de invoer van industriële producten.

Al maanden geleden heeft de EG-commissie zich voorbereid op dit conflict. Er werd ondermeer een lijst van artikelen samengesteld, waarvan men de import uit Amerika kan gaan hinderen. Daaronder vallen: mais, soja en tarweproducten, amandelen, rijst, zonnebloemzaad, rundvet, honing en Amerikaanse whisky.

Sommige EG-functionarissen evenwel zijn ervan overtuigd dat de Amerikaanse maatregelen slechts een symbolische waarde hebben. Zij menen dat de EG-vergelding van dezelfde aard zal zijn en de schade aan de Transatlantische handel kan worden beperkt.

Eden Pastora welkom in Costa Rica

SAN JOSE — De Nicaraguaanse guerrillaleider Eden Pastora is welkom als politieke balling in Costa Rica samen met vijfhonderd van zijn makkers. Zo heeft de pas beëdigde president Oscar Arias Sanchez beslist. Eden Pastora die twee jaar geleden nog door Costa Rica het land uit werd gezet moet zich wel samen met zijn voormalige guerrillastrijders ongewapend melden bij de Costaricaanse grens en hij moet zich ook onder de bescherming stellen van het Rode Kruis. Dit heeft Miguel Carmona, de directeur van het Costaricaanse Rode Kruis, vernomen van regeringsfunctionarissen. Met deze overgave aan het Rode Kruis komt (voorlopig) een einde aan de guerrilla-activiteiten van Eden Pastora die de afgelopen jaren de Sandinisten bestreed nadat hij eerder samen met de Sandinisten als Commandant Zero de dictatuur van de Somoza-familie had bevochten en die ook ten val had weten te brengen. Volgens een naaste medewerker van Eden Pastora hebben bij zijn beslissing economische en politieke redenen meegespeeld. Hij kreeg namelijk met zijn ARDE-troepen geen Amerikaanse steun, tenzij uit particuliere bronnen, en van CIA-zijde werd zware druk uitgeoefend op het Arde-kader zich te voegen bij de wel door de Verenigde Staten gesteunde FDN-guerrilla-beweging. Nu bekend is geworden dat Eden Pastora de strijd opgeeft heeft Washington de hoop uitgesproken dat hij toch door blijft vechten. De militaire leiders van ARDE hebben een dringend beroep op hun troepen gedaan niet met politiek asiel te gaan. Zo'n vijfhonderd manschappen zouden dit wel onmiddellijk doen en volgens Eden Pastora zijn er nog vijftienhonderd manschappen onderweg naar Costa Rica om daar asiel te krijgen.

AEROPUERTO REINA BEATRIX — Gistermiddag werd de eerste officiële vlucht van de Venezolaanse luchtvaart-maatschappij Aeronaves naar Aruba uitgevoerd. Regelmatig zullen er vluchten worden uitgevoerd van Valencia, Margarita en Maracaibo naar Aruba en terug. Algemeen directeur, Marcelo Koch, mocht tijdens een ontvangst gistermiddag vele gelukwensen in ontvangst nemen. Aanwezig waren op het vliegveld de ministers van Luchtvaart Nisbet en Toerisme Berlinski, directeur van de AHATA Michael Kuiperi, dr. Rory Arends van het Toeristenbureau en de heer Tawa Irausquin.

Voorlopig tweemaal per week Aeronaves begint regelmatige verbinding Valencia - Aruba

AEROPUERTO REINA BEATRIX — Gistermiddag zijn de eerste twee vluchten van de Aeronaves del Centro op de Arubaanse luchthaven geland, waardoor Aruba nu over regelmatige verbindingen met Valencia beschikt. Minister van Verkeer en Vervoer Benny Nisbet noemde het begin van deze internationale vluchten voor Aruba bijzonder

belangrijk, voor al ook omdat het voor Aeronaves de eerste buitenlandse verbinding is geworden. Deze vluchten openen mogelijkheden voor de Arubaanse toeristenmarkt om toeristen van andere delen van Venezuela naar Aruba te kunnen brengen, terwijl mensen van Aruba rechtstreeks naar dat deel van Venezuela kunnen vliegen. Het uitwisselen van toerisme zal beide landen ten goede komen. Hij zag in deze vlucht niet alleen versteviging van de banden met Venezuela, maar ook een uiting van de nieuwe luchtvaart-politiek die op Aruba gevoerd wordt: Een liberale politiek gericht op de economie van het land, in het bijzonder het toerisme.

President van Aeronaves, dr. Ignacio Juarista, die van Aruba een plakkaat voor deze eerste vlucht ontving, sprak woorden van dank voor de wijze waarop zijn maatschappij op Aruba werd ontvangen. Hij was anderhalf jaar geleden de eerste keer op Aruba en begon toen met de directeur van het departement van Luchtvaart, Tawa Irausquin, te praten over mogelijke vluchten naar Aruba. Voorlopig vliegt Aeronaves iedere donderdag en zondag met de mogelijkheid dat de vluchten in de toekomst worden opgevoerd.

Naast minister Nisbet was ook minister voor Toerisme, dr. Leonard Berlinski, op de luchthaven alsmede vertegenwoordigers van luchtvaart-maatschappijen, overheid, Toeristenbureau en AHATA.

Onder-ministers bijeen, kans succes gering geacht

Contadora doet nogmaals poging uit slop te komen

PANAMASTAD — Onderministers van Buitenlandse zaken uit de Contadora-landen doen dit weekeinde in Panama een laatste poging om het Contadora-vredesverdrag weer vlot te krijgen. De kans daarop wordt gering geacht.

Als technische commissie moeten de onder-ministers uit Colombia, Mexico, Panama en Venezuela nogmaals een poging

wagen om het Contadora-proces op gang te krijgen. Een maand geleden liep de zaak vast toen Nicaragua liet weten dat men het ontwerp-vredesverdrag niet zou tekenen als niet eerst door de Verenigde Staten de belofte was gedaan dat men zijn steun aan de contra's zou opgeven. De VS op hun beurt stelden zich op het standpunt dat Nicaragua eerst het ontwerp moet ondertekenen en dat dan pas de hulp aan het anti-Sandinistische verzet ten einde komt. In deze patstelling lijkt geen verandering te zijn gekomen, hoewel een paar weken geleden de indruk werd gewekt dat er in de opvattingen in Managua en Washington wat beweging was gekomen.

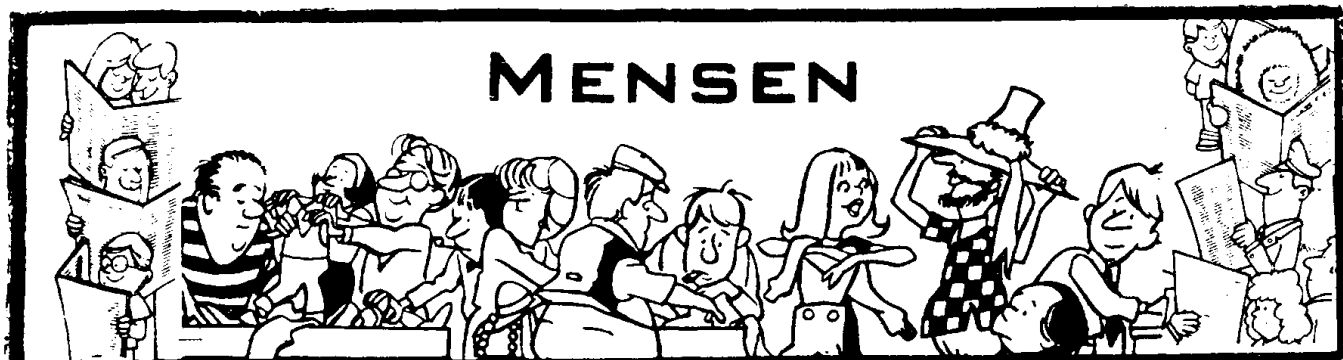
Onderwerp van gesprek in Panama is een regeling voor beperking van de bewapeningswedloop in Midden Amerika en een verbod op buitenlandse militaire oefeningen in het gebied evenals het terugbrengen van het aantal buitenlandse militaire adviseurs in deze regio. Zoals de kaarten nu liggen lijkt het er op dat Nicaragua de Zwarte kaart in handen gespeeld krijgt zodat men Managua kan beschuldigen van het blokkeren van het vredesproces. De verantwoordelijkheid van de VS in dit opzicht is echter even groot als die van Nicaragua als hij al niet groter is.

Drama in de bergen

TIMBERLINE LODGE — In de VS zijn negen van dertien meest jonge bergbeklimmers van Mont Hood in Oregon omgekomen als gevolg van een sneeuwstorm en een onverwachte sterke daling van de temperatuur.

De tien leerlingen van een middelbare school in Portland en hun drie begeleiders werden verrast door de omslag in het weer. Twee leden, een jongen en een begeleider, wisten uiteindelijk hulp te halen, maar twee bleken alleen nog een jongen en een meisje uit de sneeuw te redden.

De cocktail-hours van princess beach hotel & casino zijn bère gezellig

MENSEN

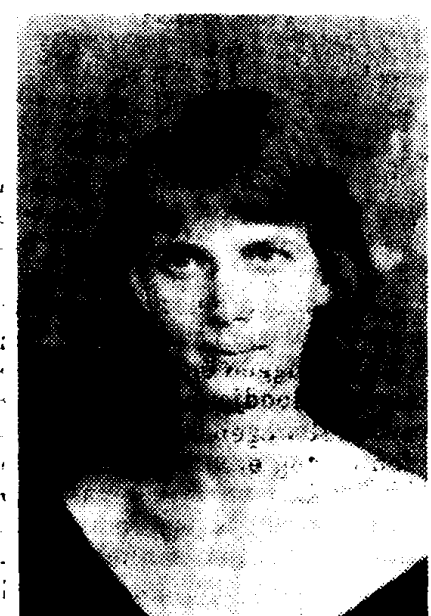
NAIRA-LINDA SCHEPERS

Aan het Saint Leo College in Florida hebben de Arubaanse Le...

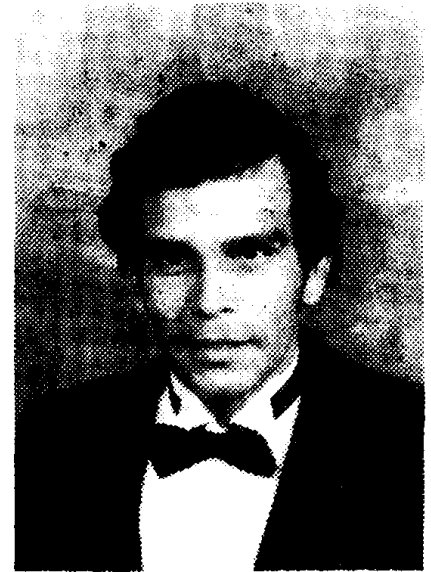
NELLY BAKHUIS

ONCITA SOMERS en de Curaçose NELLY BAKHUIS hun Associate Arts degree behaald.

LEONCITA SOMERS

terwijl de Arubaan JOZEF WEVER zijn Bachelor of arts degree in accounting en de Curaçose NAIRA-LINDA SCHEPERS haar Bachelor of arts degree in de psychologie behaalden.

JOZEF WEVER

De schrijfster DOMINIQUE FERNANDEZ, heeft de 36e grand prix littéraire Prince Pierre de Monaco gewonnen. Met de Prins-Pierre-prijs van 40.000 frank wordt een Franse schrijfster of schrijver in het Frans geëerd voor een geheel oeuvre. De jury in Monte Carlo bestaat uit leden van de Académie de France van de Académie Concourt. Van Dominique Fernandez is laatselijk verschenen "L'Amour", romantisch verslag van een pelgrimage naar Rome van de jonge Friedrich uit het Duitsland van de Hanzesteden. De schrijfster is de dochter van de criticus en romancier Ramon Fernandez. Zij is geboren in 1929 en doceert Italiaans. In enkele boeken heeft zij het recht bepleit van homofielen om te leven zoals zij wensen.

DEENSE ARCHEOLOGEN hebben op het Oostzee-eiland Bornholm meer dan 650 kleine gouden figuurtjes uit de zesde eeuw gevonden. De figuurtjes die werden opgegraven in een nederzetting in het noordoosten van het eiland, stellen overwegend oude mannen voor die speer vasthouden. De gegraveerde figuurtjes, die maximaal 2 cm hoog zijn, dateren uit omstreeks 550 van onze jaartelling en waren waarschijnlijk offerandes aan een oorlogsgod. Ze zijn nogal gedetailleerd en tonen hun kleidij, een lang soort mantel met geborduurde zoom. Onder de figuurtjes zijn ook drie vrouwen die een kleed tot op de enkel dragen. De archeologen vonden voor het eerst een bronzen voorwerp voor het persen van de figuurtjes. In Denemarken waren tot nu toe maar 50 soortgelijke figuurtjes gevonden. Ze zijn ook bekend in Zweden en Noorwegen.

Een Hof van Beroep in Boston heeft uitgesproken dat particulieren niet METEOROLOGEN

GISCHE DIENSTEN verantwoordelijk kunnen stellen voor het niet uitkomen van weersvoorspellingen. Het Hof verwerpt hiermee een eis tot schadevergoeding van 1.250.000 dollar die de families van drie kreeftenvissers hadden ingediend die in 1980 voor de kust de dood hadden gevonden in een storm die niet was voorspeld. Met de uitspraak in hoger beroep werd een vonnis van een lagere rechtbank in juli vernietigd. Volgens deze rechtbank was een meteorologische dienst in gebreke gebleven door het niet repareren van een boei die zij voor haar voorspellingen gebruikte. Het vonnis van het hof is door de Amerikaanse overheid met een zucht van verlichting begroet, omdat een verzekeringsschuld dreigde als gevolg van het toenemend aantal processen en toezeggingen van schadeuitkeringen.

Een Britse rechter heeft gepleit voor maatregelen tegen het afglijden van Londen tot het "wereldcentrum van JONGENS-SPROSTITUTIE". Een rechter hekelde het "sociale kwaad" van het Londense West End. Hij plaatste zijn commentaar toen hij de sociale werker Abraham Jacob veroordeelde tot vier jaar gevangenisstraf omdat hij leefde van de verdiensten van jongens die zich prostituerden. Het Hof vernam dat Piccadilly Circus in Londen in internationale tijdschriften voor homofielen werd geadvertiseerd als "oppikplek". Volgens de rechter zijn er harde vonnissen nodig om het corrupteren en exploiteren van jonge jongens in de omgeving tegen te gaan. Volgens de rechter kwamen de meeste "rent boys" uit mislukte huwelijken of zijn van huis weggegaan.

Een Amerikaanse DIERENARTS heeft op een bijeenkomst van vakgenoten in Londen gezegd dat ook de gebitten van huisdieren dagelijks gepoetst moeten worden en regelmatig nagekeken. De arts zei dat het poetsen van de tanden van een huisdier het best mogelijke was dat men kon doen. Als men bedacht dat 95 procent van de dieren van boven de twee jaar leed aan parodontale aandoeningen van tanden en tandvlees. De meeste dierenartsen in Groot-Brittannië hebben op het ogenblik gebitsverzorging in hun dienstenpakket en er zijn er zelfs die zijn begonnen met het vullen en plaatsen van kronen.

Een Braziliaanse POLITIEAGENT heeft 300.000 kijkers van een televisie-kanaal in Flori-

Marina and Mario Together with our parents Mrs. America Hevia and Mr. and Mrs. Mario Van Der Ree we invite you to be with us as we begin our new life together on Saturday, May seventeenth, 1986 at half past four o'clock in the afternoon First Presbyterian Church 2480 Northwester 7th Street Miami, Florida If you are unable to attend, we ask your presence in thought and prayer. Reception: 1184 Westward Drive Miami Springs, 33166 Miami, Florida. Please consider this as a personal invitation.

nopolis in het zuiden van het land, in zijn ban gehouden door met twee revolvers Russische roulette te spelen. Hij protesteerde ermee in tranen tegen het blijven van een loonsverhoging. De 28-jarige man, vader van zes kinderen, was de studio binnengedrongen met de leus dat hij niet kon leven van een salaris van 250 gulden per maand en dat de gouverneur van de staat zijn woord niet had gestand gedaan om de lonen op te trekken. Terwijl hij sprak, de revolver gezet op de slaap, haalde hij drie keer de haan over, maar er gebeurde niets. Het wapen was niet geladen. De aanwezige journalisten wisten de man niet tot kalme te brengen en hij werd tenslotte door zijn eigen chef overmeesterd en meegenomen. De gouverneur van de staat legde uit dat hij in februari het wetsontwerp voor de salarisverhogingen klaar had, maar dat toen van regeringswege een prijs- en loonsstop werd afgekondigd.

De sinds 1928 verdwenen foto-verzameling van de Noorse poolonderzoeker ROALD AMUNDSEN is teruggevonden. De verzameling, die 240 foto's omvat, bleek in het bezit te zijn van Alda Amundsen, die meteen neef van de poolonderzoeker is getrouwd. De foto's hebben jarenlang op een zolder gestaan. Omdat er op de kist "melkpoeder" stond geschreven heeft Alda Amundsen deze nooit geopend. De te voorschijn gekomen foto's zijn gemaakt tijdens de zuidpool-

expeditie van Amundsen, die van 13 januari tot en met 14 december 1911 duurde. Rold Amundsen deed van 1903 tot 1906 pogingen om de noordpool te bereiken, maar toen bleek dat iemand anders hem al voor was geweest besloot hij een expeditie naar de zuidpool te ondernemen. In 1911 bereikte hij Antarctica. Amundsen was ook de eerste mens die met een luchtschip over Alaska vloog. Hij kwam in 1928 om het leven, toen het vliegtuig waarin hij zat voor Spitsbergen in zee stortte. Het vliegtuig maakte deel uit van een reddingsploeg om de bemanning van een verongelukt luchtschip te redden.

BIOSCOPIEN GOLDEN DRIVE-IN 20.00 + 24.00 uur Almacita di Desoloto (14 jr.). TELECURAÇAO VRIJDAG: 12.00-14.00 Take two; 16.30 Terrahawks; 17.00 AGHUSA; 17.30 Ajedres na plaka chiki; 17.45 Herrie; 18.45 Informe deportivo; 19.00 Tempo pa Dios; 19.05 Mundial '86; 19.30 EVD; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.40 The A-team; 21.30 Duck Factory; 22.00 Show di Job; 23.00 CNN Moneyline; 23.30 CNN Sports tonight; 24.00 Sluiting. ZATERDAG: 16.30 Club PTL; 17.30 Telefiesta; 18.30 Studiosport; 19.30 Moderne sterrenkunde; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Carrousel; 21.00 Estreno: "Rita Hayworth"; 23.30 CNN Sports tonight; 24.00 Sluiting.

HENRY By Dick Hodgins. KERMIE, I'VE BEEN PRACTICING PIANO FOR THREE MONTHS AT HOME! CAN I PLEASE PLAY PIANO ON THE SHOW TONIGHT? IT'S AGAINST MY BETTER JUDGMENT, BUT OKAY. NOW, LADIES AND GENTLEMEN... FOR THE FIRST TIME ANYWHERE, MISS PIGGY WILL PLAY "RED RIVER VALLEY". WHAT?! WHERE ARE THE COLORED PEOPLE? Kermie is a piggy who plays piano on a show.

CURAÇAO AGENDA. WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN STADS-EN 2DE DISTRICT OOST 17 mei 1986 vanaf 08.00 uur t/m 19 mei 1986 om 07.00 uur. DOKTER TSENG, Spreekkamer: Cassandraweg 72, tel.: 76464; spreekuren 11.00-12.00 / 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 76464 b.g.g. 62522/625614. (dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mevr. Nassy-Tseng, Lutchman, Tseng, Rauchbaar, Braakman, Doran en mevr. Guerrero-Bakmeyer) STADS-EN 2DE DISTRICT WEST 16 mei 1986 vanaf 17.00 uur t/m 19 mei 1986 om 07.00 uur. DOKTER NIVILLAC, Spreekkamer: Bethancourtstraat z/n, Brievengat, tel.: 76280; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 615828 b.g.g. 625822/625614. (dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Braakman-Bonder, Whiteman, mevr. Gollo, mevr. Soliana-Tjin, mevr. Croes, Heerenveen, Nivillac, King, mevr. Rosales-Concession en mevr. Pablo) DERDE DISTRICT BANDA ABAO 16 mei 1986 vanaf 17.00 uur t/m 19 mei 1986 om 07.00 uur. DOKTER TWEED, Spreekkamers: Barber, tel.: 641658; spreekuren 10.00-11.00 uur. Tera Cora, tel.: 648089; spreekuren: 11.15-12.00 uur. (dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhogen, Schellens, Boto-ro Duque, Hernandez en Spong). WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; de wacht hebben zuster Kwidama, tel.: 78089/43725, pageboy 027-360 en zuster Hoyer, tel.: 671959 pageboy 027-360. WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; de wacht hebben zuster Kwidama, tel.: 78089/43725, pageboy 027-360 en zuster Hoyer, tel.: 671959 pageboy 027-360. DIERENARTS: Veterinaire Dienst, Parera, tel.: 614000. DIERENASIEL: dagelijks geopend van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; op zaterdag van 08.00-13.00/13.30-17.00 uur, tel.: 54300. KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak. ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak. GEZINSVERZORGING (Kwido pa Fama): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222. BOTICA BANDABA: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten. BOTICA'S (nachtdienst) Botica: Curaçao, tel.: 623575. Punda: Cerrito, tel.: 76155. VERLOF BEGRAFENIS 17 mei: E.F. de Camps, Mahumaweg 35. 18 mei: M.V. Meyer, Kaya Wawa Scholtz 1. STRAATSBURG — Het Europees Parlement eist dat de SU alle schade vergoedt die de Europese boeren als gevolg van de ramp in Tsjernobyl hebben geleden.

Amigoe UITGEVERIJ AMIGOE N.V. Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577 Curaçao N.A. Giro 440.000 Bankrek. nr.: 11-07-313 Algemene Bank nv Bankrek. nr.: 874.825.10 Maduro & Curiels Bank nv CURAÇAO Centrale (alle afdelingen) 672000 Directie: Namens Antillean News Holding NV: I.M.Ph. de Maayer-Hollander. Hoofdredactie: Laureen Ravelli-Schenk (adj.) Overige leden Redactie: Toon van Dongen, Hanneke van Kouwen, Paul de Windt, Marlyns Douglas-Claassen, Sheila Rhodes (secretaresse), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Issett (opmaak) en Ken Wong (fotograaf). ADVERTENTIE-AFDELING Acquisitie: Viola Bernardus en Janny Naaldijk. Aagnamen advertenties: Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur; zaterdag 07.30-10.00 uur. Popular Agencies, SMTC Building, Illidge Road 38, Tel.: 22737. Losse nummers: Papergarden, Food Centre, Shipwrecks Stores in: Frontstreet (opposite Holland House), Great Bay Hotel, Little Bay Hotel, Mullet Bay Hotel, Papernt Lillianaaluchthaven en Boekhandel Van Dorp/Eddine. DEN HAAG: CORRESPONDENT: Frans Kok (tel.: 070-614911). HILVERSUM CORRESPONDENTEN B. Jos de Roo en Victor Halfkamp; Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319). UTRECHT: Frans Croes (fotograaf). MIAMI: medewerker: David Serphos, 1420 South Bay-shore Drive 503, Miami Florida 33131. Persagentschappen: ANP en AP. Samenwerkingsverband met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers. DRUKKERIJ: Rotaprint NV DISTRIBUTIE (abonnementen): Curaçao: Distrito NV, tel.: 70503, 70504 en 70304. Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr.: 208.000, Maduro's Bank rek. nr.: 286.330.08 en ABN rek. nr.: 11.15.626. Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333. Bonaire (abonnementen en incasso): mv. A. Wong-Lor-Sing, Noord Salifia. Losse nummers 50 cent: Abonnementprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand. Buiten Antillen (Nederland): NAF. 80,15 per maand (luchtpost) of NAF. 24,- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Tom Poes en de Schoonschijners door Marten Toonder. 1663 — Het reisbureau werd gedreven in een groot gebouw, dat behangen was met afbeeldingen van prettige oorden, en heer Bommel wees er naar. "Ik wil er uit", sprak hij. "Kunt u ons de weg wijzen?" "Er uit?" vroeg de ondernemer. "U wilt naar buiten, bedoelt u? U wilt eens helemaal u zelf zijn, waarschijnlijk?" "Juist!" zei heer Ollie. "Meezelf zijn, bedoel ik. En daarom wil ik naar huis". "Haha!" lachte de reisorganisator. "Welke Schoonschijner wil er nu met vakantie naar huis? Wat een grap! Nee; kijk, hier heb ik een verzameling alleraardigste reisgidsen en vouwbladen voor u. De wereld staat voor u open. Zeg maar waar u heen wilt: naar Noord of Zuid, naar Oost of West." "Naar huis!" herhaalde heer Bommel ongeduldig. "Naar Rommeldam", verduidelijkte Tom Poes. De ondernemer verbleekte. "U bedoelt... eh... U bedoelt, dat u er uit wilt?" stamelde hij. "U wilt uit Schoonschijn?" "Juist!" zei heer Ollie. "Als u ons even de weg wijst, zullen we u niet langer lastig vallen". "Maar heren, d-dat gaat niet!" stamelde de ander ontdekt. "U kunt gaan waar u wilt. De wereld is staat voor u open. U bent volkomen vrij... Maar u kunt toch niet buiten Schoonschijn gaan? Onmogelijk!"

BEETLE BAILEY By Mort Walker. LOOK AT BEETLE AND HE NEVER GAINS WEIGHT. I WISH I HAD HIS METABOLISM. ME TOO. EVERYTHING I EAT TURNS TO FAT. MUST BE OUR AGE. QUINCY By Ted Shearer. WHY DO YOU WANT TILL SUNDAY NIGHT TO DO YOUR HOMEWORK, QUINCY? WHY NOT DO IT FRIDAY AND GET IT OUT OF THE WAY FOR THE WEEKEND? I'M AFRAID THE SCHOOL WOULD BURN DOWN, OR WE MIGHT HAVE AN EARTHQUAKE BEFORE MONDAY... ...AND THEN ALL MY WORK WOULD BE WASTED.

WINKELIERS BINNENSTAD UITEN WEDEROM VREES CONCURRENTIE

Interpretatie van "kooptoeristen"

Rechter werpt nieuw licht op Vrije Zone-problematiek

WILLEMSTAD — Rechter Vrieze heeft onlangs een nieuwe invalshoek gegeven aan het al geruime tijd slepende conflict tussen de winkeliers in de binnenstad en de zakenlieden in de Vrije Zone. De Sociëtat di Komersiantenan is van mening dat door verkoop van artikelen vanuit de Vrije Zone aan de zogenaamde "kooptoeristen" hun boterham in het geding komt, waarbij zij zich beroepen op de betrokken landsverordening waarin bepaald wordt dat ook verkoop aan toeristen onder verkoop aan het binnenland valt, hetgeen aan restricties gebonden is, dat gebeurt huns inziens momenteel niet. Naar mening van rechter Vrieze moet er een onderscheid gemaakt worden tussen "gewone" toeristen en kooptoeristen die speciaal voor de Vrije Zone naar Curaçao komen. Dat levert de binnenstad geen concurrentie, zo zegt hij, omdat die kopers anders naar vrije zones elders in de omgeving zouden vertrekken.

Zoals bekend vrezden de winkeliers uit de binnenstad al langer voor "oneerlijke concurrentie" die veroorzaakt wordt door de verkoop vanuit de Vrije Zone aan mensen die anders de binnenstad zouden opzoeken voor hun inkopen. De verkoop van de Vrije Zone aan het "binnenland" waaronder ook de toeristen vallen, is aan een aantal restricties verbonden, juist om de oneerlijke concurrentie tegen te gaan. De bezwaren van de winkeliers, die zoals bekend geformeerd zijn in de Sociëtat di Komersiantenan, zijn voornamelijk gericht op het feit dat er geen of te weinig controle zou zijn op de verkoop

vanuit de Vrije Zone, terwijl daarnaast een duidelijk verschil van mening bestaat over de term "kooptoeristen".

DWANGSOM

Die vraag werd in een bodemprocedure aan de rechter voorgelegd. De Sociëtat di Komersiantenan, tezamen met een drietal winkeliers, eisten van het Eilandgebied, de Antilliaanse overheid en Curinde dat het toezicht en de controle op naleving van de voorwaarden daadwerkelijk wordt uitgevoerd. Deze eis ging vergezeld van een dwangsom van 100.000 gulden omdat er reeds "vele pogingen waren aangewend om met de gedaagden tot een vergelijk te komen, doch ondanks de duidelijke bewoordingen en bedoelingen van de wettelijke verordeningen zonder enig succes", aldus advocaat Komdeur namens de winkeliers in zijn eis.

Rechter Vrieze deed onlangs uitspraak in de bodemprocedure en wierp daarmee een geheel nieuw licht op deze problematiek. De belangrijkste vraag tijdens de rechtszaak was of de zogenaamde "kooptoeristen" (die veelvuldig vanuit de omliggende eilanden naar Curaçao afreizen en bekapt en beladen met producten uit de Vrije Zone huiswaarts keren-red) onder de algemene noemer "toeristen" vallen en de verkoop aan hen zodoende ook aan restricties verbonden is. Het verweer van de twee overheden en Curinde is dat de betrokken "kooptoeristen" niet als toeristen gezien moeten worden maar als "buitenlandse afnemers" omdat zij tijdelijk op Curaçao verblijven met als enig doel om op grote schaal in de Vrije Zone inkopen te doen.

KOOPTOERISTEN

Mr Vrieze verklaarde in zijn overwegingen dat zijns inziens de Vrije Zone bedoeld is om buitenlandse afnemers aan te trekken, die anders geen inkopen op Curaçao zouden hebben gedaan. Hij ging dan ook mee met de gedaagden en stelde dat de betrokken "kooptoeristen" anders naar vrije zones in het buitenland zouden gaan. "Door zodanige leveranties concurreren de bedrijven in de Vrije Zone ook niet met de lokale detail-handel, maar met

die buitenlandse vrije zones."

Het feit dat sommige buitenlandse afnemers persoonlijk naar Curaçao komen om hun inkopen te doen in plaats van hun bestellingen vanuit het buitenland te plaatsen, hoeft dan ook niet te betekenen dat het daarom leveranties aan het binnenland zijn. "Bevinden de buitenlanders zich echter op Curaçao voor andere zaken- uit de context van de regerings- nota leidt het Gerrecht af dat bij "zaken" is gedacht aan andere business dan het doen van inkopen in de Vrije Zone- studie, vakantie, familie- bezoek of iets dergelijks en hebben zij dus gelegenheid en aanleiding om bij de lokale detailhandel in te kopen, dan hebben zij in principe geen aanspraak op dit aan de in de internationale handel verstrekte voordeel, omdat het nooit de bedoeling is geweest om de lokale detailhandel verdergaande concurrentie aan te doen dan nodig was om de Vrije Zone een binnenlands steuntje in de rug te geven."

BUITENLANDSE AFNEMERS

Leveranties aan kooptoeristen die niet-ingezetenen zijn van de Nederlandse Antillen en uitsluitend naar Curaçao komen om in de Vrije Zone en gros in te kopen, vallen dan ook volgens uitspraak van mr Vrieze niet onder verkoop aan het binnenland maar onder verkoop aan buitenlandse afnemers met alle voordelen voor de zaken in de Vrije Zone die daarbij behoren.

De twee overheden en Curinde die door de winkeliers voor de rechter waren geroepen, kregen van mr Vrieze te horen dat in die geest de Landsverordening nageleefd dient te worden. "Dat er geen bevoegde controlerende instanties zouden bestaan, is een excuus dat de drie winkeliers niet behoeven te accepteren", aldus mr Vrieze die de gedaagden "wel degelijk ook in staat achtte om bij het wettelijk voorgescreven toezicht, ter wille van de bestrijding van oneerlijke concurrentie jegens de drie winkeliers, onderscheid te maken tussen de diverse categorieën kooptoeristen." Daartoe kan volgens de rechter bijvoorbeeld een vergelijking getrokken worden tussen de tijd die de buitenlandse kopers in de Vrije Zone doorbrengen en de totale verblijfsduur op de Nederlandse Antillen.

HOGER BEROEP

De rechter zag overigens af van de dwangsom zoals gebruikelijk in zaken tegen de overheid. Bovendien werden de proceskosten gecompenseerd omdat partijen over en weer deels in het ongelijk werden gesteld.

Advocaat Komdeur verklaarde vanmorgen tegenover de Amigoe nog niet besloten te hebben of er in hoger beroep gegaan zal worden. Dat moet uiterlijk 28 mei worden ingediend, de advocaat heeft het vonnis echter nog in beraad.

ben of er in hoger beroep gegaan zal worden. Dat moet uiterlijk 28 mei worden ingediend, de advocaat heeft het vonnis echter nog in beraad.

Voor bespreking op maatschappij-niveau

ALM en SLM gaan volgende week weer aan tafel zitten

WILLEMSTAD — Vertegenwoordigers van de Antilliaanse Luchtvaart Maatschappij (ALM) en de Surinaamse Luchtvaart Maatschappij (SLM) zullen eind volgende week bijeenkomen om op maatschappij-niveau de problemen te bespreken die er recentelijk ten aanzien van de SLM-betalingen aan de ALM rezen. Van beide kanten zullen voorstellen worden aangedragen die mogelijk tot een oplossing van deze problematiek kunnen leiden.

De afvaardigingen van beide luchtvaart-maatschappijen hebben, wanneer zij volgende week aan tafel gaan ter bespreking van de verschillende alternatieven, nog slechts een week de tijd om het gezamenlijke probleem op te lossen. Indien voor de overboeking van ALM-gelden vanuit Suriname voor 1 juni geen oplossing kan worden gevonden zullen zowel de door de ALM als door de SLM uitgevoerde vluchten tussen Paramaribo en Curaçao moeten worden stopgezet. Luchtverbindingen tussen de twee landen zullen dan uitsluitend via Venezuela en de Verenigde Staten kunnen verlopen.

Het betalings-probleem kwam voort uit door de Surinaamse regering afgekondigde maatregelen met betrekking tot ondermeer betalingen naar het buitenland. Deze hebben tot gevolg dat het de SLM ingaande volgende maand niet meer mogelijk is de gelden die de ALM toekomen via een zogenaamd "clearing house", een soort bank voor luchtvaart-maatschappijen, naar de Antillen over te maken. Daardoor komt tevens de overeenkomst, die enkele jaren geleden tussen de maatschappijen, met ondersteuning van beide regeringen, tot stand kwam, op de helling te staan. Indien één van de betrokken partijen niet in staat of bereid zou zijn alle in de overeenkomst opgenomen voor-

WILLEMSTAD— De school-mediatheekdienst, een afdeling van de Openbare Bibliotheek heeft een collectie boeken aan de Bellefaas Martisschool overhandigd als blijk van waardering voor het feit dat de school in 1985 het meeste gebruik heeft gemaakt van de school-mediatheekdienst. De collectie bestaat uit zowel leesboeken als informatieve boeken en is afkomstig van een geschenk van de Sticusa. De service die de dienst aanbiedt is het uitlenen van boeken en audiovisuele middelen aan scholen, opzetten van de schoolbibliotheek, houden van lezingen over het belang van het lezen voor zowel kinderen als volwassenen en het geven van adviezen op het gebied van de jeugdliteratuur. Voor informatie omtrent de school-mediatheekdienst kan men zich in verbinding stellen met Viola Statie, school-mediatheekdienst, Openbare Bibliotheek, Conciëntiesteg 2 tel: 623129/623130.

Volgende week eindvoorstel

Triumviraat werkt aan laatste loodjes

WILLEMSTAD — "De laatste loodjes wegen het zwaarst" zo vindt voorzitter Herman George van het Triumviraat dat tracht een oplossing te brengen in de verhoudings-crisis tussen de vakbond CBV en het hospitaal-bestuur. Eind volgende week hoopt het Triumviraat een eindvoorstel in te dienen bij de partijen, waarna het woord aan hen is.

In tegenstelling tot de geruchten als zou het Triumviraat het niet meer zien zitten en vandaag een beslissing zou nemen over het eventueel opgeven van hun werk, verklaarde voorzitter Herman George van het Triumviraat dat de werkzaamheden in een afrondende fase verkeren en verwacht wordt dat eind vorige week het eindvoorstel ingediend kan worden. Daarmee is het werk van het Triumviraat dan beëindigd en "is de keuze tussen het vasthouden aan bepaalde ideeën of het besef van het belang dat het ziekenhuis heeft

binnen de gezondheidszorg" aan de vakbond CBV en de directie van het ziekenhuis, aldus Herman George.

Hij erkende dat momenteel de meeste gevoelige onderwerpen op tafel liggen en stelde dat die laatste loodjes uiteraard het zwaarst wegen. Vandaag moeten er nog enkele antwoorden binnen komen die dan maandag door het Triumviraat geëvalueerd worden. Daarna kan er volgens de voorzitter een voorstel geformuleerd worden. Dat was de opdracht van het Triumviraat die er niet verantwoordelijk voor is of de partijen inderdaad een handtekening onder dat voorstel zetten. Herman George benadrukte dan ook tijdens het gesprek dat de uiteindelijke verantwoordelijkheid bij de CBV het Sehos-bestuur zelf ligt. Die moeten bij zichzelf nagaan welke belangen zij laten prefereren, aldus de Triumviraat-voorzitter. Eind volgende week zal het antwoord op die vraag waarschijnlijk bekend worden.

Setel herdenkt Int. Telecom. Dag

WILLEMSTAD— Setel herdenkt op 19 mei de Dag van de Internationale Telecommunicatie. De dag wordt geopend met een H. Mis met daarna een ontbijt. Verder staan op het programma een toespraak van directeur, de TAD en de FAD en een eerbetuiging aan Raffy Josepha.

Bijeenkomst oud-leerlingen Scherpenheuvel en San Fernando

WILLEMSTAD— De ex-leerlingen van de internaten Scherpenheuvel en San Fernando worden verzocht aanwezig te zijn op een bijeenkomst op 19 mei om zeven uur 's avonds in het buurtcentrum van Brievengat. Op de bijeenkomst, die georganiseerd wordt door een commissie van het comitee 100 jaar Fraters van Tilburg wordt besproken wat de bijdrage kan zijn van de ex-leerlingen voor de festiviteiten op 13 november. Beide internaten zijn destijds door de fraters opgezet en hebben in de loop der jaren onderdak geboden aan andere studenten van de andere eilanden.

Pinksteren in Fortkerk

WILLEMSTAD— In de Fortkerk wordt op 18 mei om half tien 's morgens de eerste dienst gehouden, binnen het nieuwe beleid van de Kerkraad der Verenigde Protestantse Gemeente. Dit houdt in dat met de hoogtijdagen de Tamarinkerk op Mahai dicht is en in plaats daarvan een dienst in de Fortkerk wordt gehouden. Tijdens de dienst worden zes kinderen gedoopt en vier gemeentelieden leggen de belijdenis van hun geloof af. Voor de jongere gemeentelieden is er een oppas en wordt er ook zondagschool gehouden. Na de dienst is er koffie. De zang wordt verzorgd door de kinderen van de zondagschool en de Tamarinkerk. De organist is dhr Koolhaas en de voorganger van de dienst is ds Cor Schaap.

Dit weekeinde in UNA

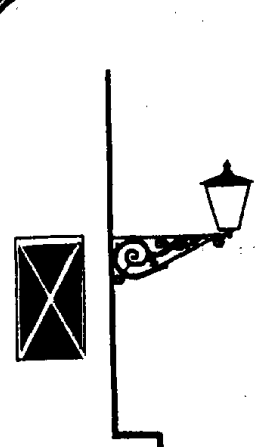
MAN organiseert statutair congres

WILLEMSTAD — Dit weekeinde organiseert de coalitie-partij MAN haar jaarlijkse statutaire congres. Die vindt plaats op de Universiteit van de Nederlandse Antillen en draagt de titel "Base fir-

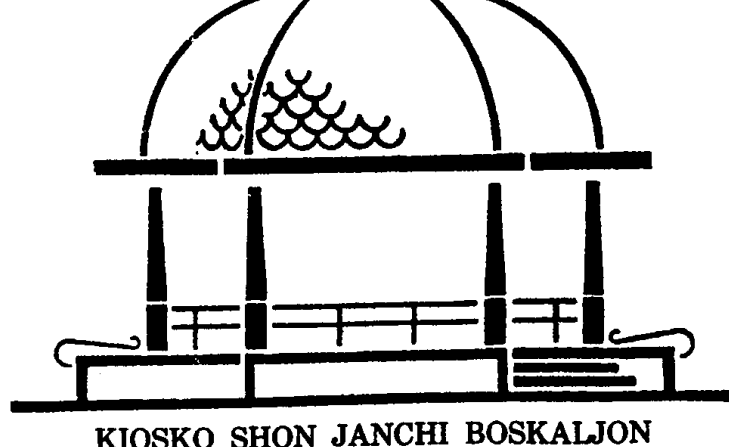
me pa un futuro sigur" (Een sterke ondergrond voor een zekere toekomst).

Op het congres zullen de onderwerpen die tijdens een in september gehouden pre-congres ter discussie werden gesteld, worden geratificeerd. Een belangrijk deel van de tijd zal worden besteed aan bespreking van de interne organisatie van de partij. Dat zal dan ook het centrale thema tijdens het congres zijn.

Eenheid voor wat betreft de ideologische- en beleidslijnen worden door de MAN als van groot belang geacht en beschouwt de partij evenzo als het enige democratische instrument om "een waardig Antillen te scheppen". Met name omdat de Antillen momenteel een moeilijke socio-economische tijd doormaken, moeten er veranderingen en vernieuwingen tot stand worden gebracht met betrekking tot de wijze waarop het land bestuurd wordt, is het MAN-bestuur van oordeel. Die meent dat uitsluitend op deze wijze de Antilliaanse bevolking de garantie op de meest essentiële levensbehoeften als onder andere voedsel, huisvesting, werk-gelegenheid, gezondheidszorg en onderwijs, zal kunnen worden geboden.

Museo di Kòrsou

KIOSKO SHON JANCHI BOSKALJON

Van Leeuwenhoekstraat

Het Curaçaosch Museum heeft de eer

- de Autoriteiten,
- de Donateurs van het Museum
- en de hele Curaçaosche Bevolking

uit te nodigen tot bijwoning van de

eerste Soirée

in de gerestaureerde Shon Janchi Boskaljon Kiosk
in de tuin van het museum.

Datum : zondag 18 mei 1986
Tijd : 19.15 p.m.
Kleding : vrij.

Frank Martinus Arion

Ta bende gran parti di su kolekshon di buki.
Tur diasabra di 10 - 1'or. Na Vesuviusstraat 2 (Bandé fèli SUBT).

Tópikonan: Antillana, Surinamica, Caribiana
Literatura na hulandes, spañó, papiamentu, frances, ingles, aleman, italiano.
Sociologia, Historia, Religjon, Arte, Siensia, Ekonomia, Derechi, Politika.
Diferente Collector's items.

Ontvangen uit Italië

leuke T-shirts, witte katoenen kokerrokken, shorts en bloesjes.

Voor de Heren uit Italië:

katoenen pantalons, ook ruitjes.
Overhemden wit-zwart met korte mouw, T-shirts wit-zwart, polo-shirts in kleuren.

DePet

Boutique CHIC

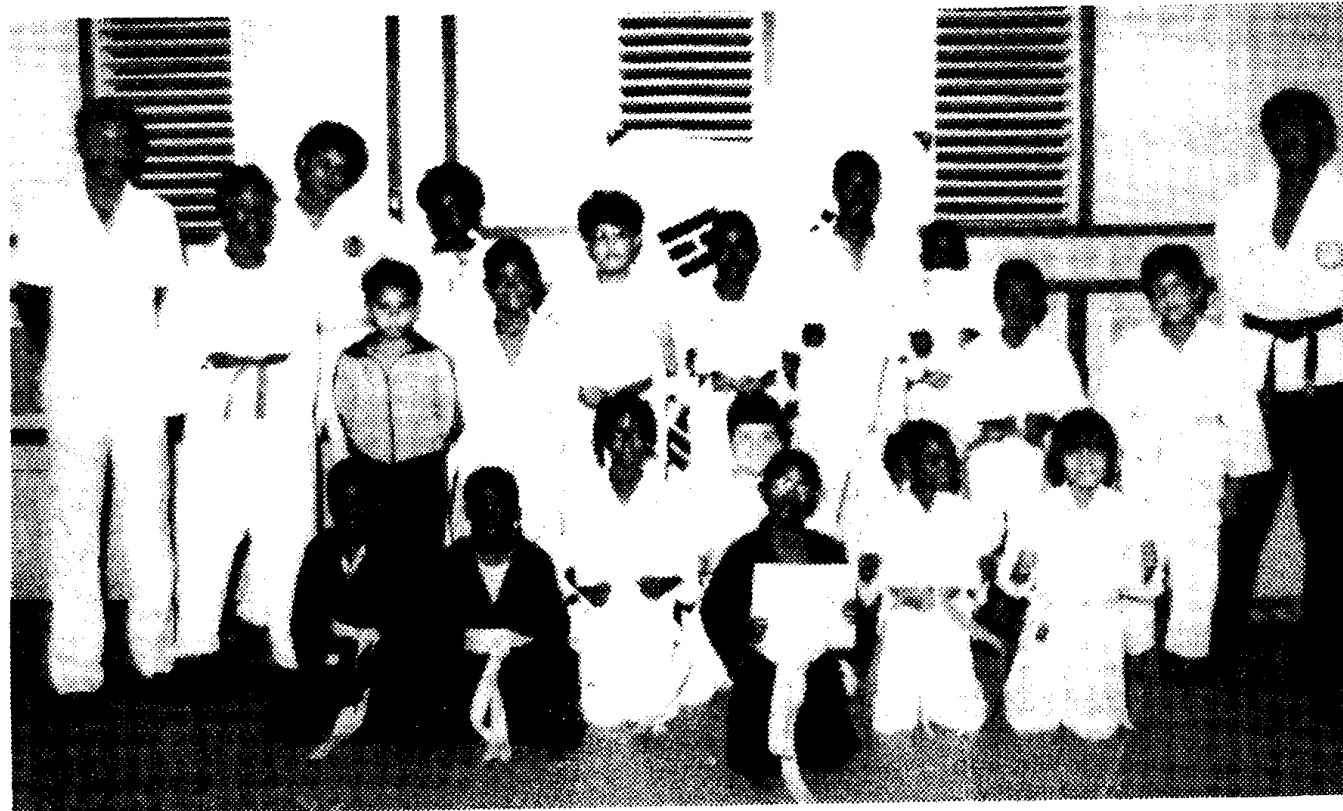
Winkelcentrum Brievengat Tel.: 76055

VS verkopen vlees aan Brazilië

WASHINGTON — De Verenigde Staten hebben besloten een partij van negentigduizend metrieke ton vlees te verkopen aan Brazilië, zo heeft minister Richard E. Lyng van Landbouw meegedeeld. De gesubsidieerde verkoop levert 655 dollar per ton vlees op ofwel 59 miljoen dollar in totaal.

In de Verenigde Staten is deze beslissing met voldoening ontvangen omdat daarmee de druk wat minder wordt als gevolg van het feit dat de Amerikaanse organisatie van veebo-

ren had besloten 1,55 miljoen runderen te laten slachten dit jaar, waarvan twee-derde deel naar het abattoir wordt gestuurd tussen april en augustus. Dit gebeurt overeenkomstig het Amerikaanse regeringsprogramma om de veestapel te verminderen. De Amerikaanse vleesproducenten zaten met deze ontwikkeling in hun maag omdat dit regeringsprogramma een bedreiging voor hun markt vormde omdat het extra aanbod aan rundvlees kwam naast de normale vleesproductie.

Ex-president Galtieri krijgt twaalf jaar Hoge straffen junta-leden voor schuld Malvinas-echec

BUENOS AIRES — Zware gevangenisstraffen zijn opgelegd aan de leden van de Argentijnse militaire junta ten tijde van de Malvinas-oorlog wegens hun rol in deze door Argentinië verloren oorlog. Het drietal: Leopoldo Galtieri, toenmalig president, marine-commandant admiraal Jorge Anaya en luchtmacht- en brigadier-generaal Basilio Lami Dozo - kregen respectievelijk twaalf, veertien en acht jaar opgelegd.

strijdkrachten hebben gedaan is volgens hem goed geweest. De Argentijnse bezetting was de eerste stap op weg naar vestiging van de Argentijnse soevereiniteit over de Malvinas, welke eilandengroep voor Engeland de Falklands heet. Ook zijn collega's in de militaire junta werden verantwoordelijk gemaakt voor de schandelijke Argentijnse nederlaag. Admiraal Anaya kreeg zelfs de hoogste straf opgelegd in dit proces. Luchtmacht-generaal Lami Dozo kwam er het beste vanaf, zoals ook werd verwacht. De luchtmacht was het enig leger-onderdeel in de Malvinas-oorlog dat het redelijke deed. Het drietal wordt overeenkomstig het vonnis van hun militaire rang berooft.

Dit trio opper-officieren kwam er bij hun berechting in de mensenrechtenzaak verleden jaar zonder straf vanaf. Bij de hoogste militaire krijgsraad van Argentinië hadden zij minder geluk. Zij gaan vermoedelijk in beroep bij het federaal gerechtshof. Het proces werd achter gesloten deuren gevoerd. Zo is niet bekend wat hen precies ten laste is gelegd. Maar hoogstwaarschijnlijk kwam het neer op nalatigheid en slechte leiding bij de oorlogsoperaties tijdens deze oorlog tegen Engeland. De krijgsraad achtte inderdaad nalatigheid bewezen ten aanzien van generaal Galtieri. Deze stelde zich op het standpunt dat de bezetting van de eilandengroep in april 1982 in feite een reactie was geweest op Britse agressie. Wat de Argentijnse

In het mensenrechtenproces tegen een aantal Argentijnse opper-officieren voor een burgerlijke rechtbank verleden jaar werden de ex-presidenten generaal Jorge Videla en admiraal Emilio Massera tot levenslang veroordeeld. Dit voor hun optreden in wat te boek staat als de 'smerige oorlog' tegen de guerrilla, welke gepaard ging met moorden, martelen en het zonder vorm van proces detineren van mensen die men van linkse sympathieën verdacht terwijl er toen ook duizenden mensen verdwenen zijn van wie nooit meer iets is vernomen.

WASHINGTON — Een schip van de VS marine heeft deze week in de Golf van Oman een Iraans fregat aangehouden en gewaarschuwd niet in de buurt te komen van een VS vrachtschip in het gebied. Dit hebben defensiekringen in Washington bekendgemaakt.

Problema ku bo aparatonan, instalashonnan elektroniko, aircro, frigorifera, stoft di gas, etc.
Bel 46209
DJO FARRO
Zeewijk 13A

BACARDI Superior
PUERTO RICAN RUM

FANTASTIC GARDENS
Tomatenstraat - Dakota (nabij Hubo)
TUINPLANTEN en BINNENPLANTEN

WANTED TWO COOKS
with minimum of five years experience in West Indian cuisine
Reply in writing to GOLDEN ERAHOTEL
St. Eustatius, N.A.
Tel.: 03/2245 of 2345

BEKENDMAKING
Wij maken hieronder bekend dat ons spaarbankboek nummer 32287 als verloren is opgegeven. Eén maand na heden zal genoemd boek als verloren worden verklaard en daarvoor in de plaats een nieuw boek worden afgegeven.
Aruba Bank N.V.

DIENSTVERLENING MET EEN PERSOONLIJK KARAKTER
100% garantie voor zekerheid
HEATHRISTR 34 TEL 22720

TE KOOP WEGENS VERTREK SUBARU 1800 GLF-5 '81 in goede staat
Inhoud: 4 rolgordijnen 90 cm rood, lampen, airco, wasmachine, luxe porch-set, (Herlag) vloerkleed, keuken-equipment, glasservies, eetervies, planten, speelgoed, etc. etc.
Inlichtingen: tel. 34239
Wayaca 14

INGENIEURSBURO OP ST. MAARTEN
aktief op het gebied van betonkonstrukties, bouwkundige ontwerpen, voorbereiding, projectbegeleiding, betononderzoek en taxaties, vraagt voor haar Tekenaafdeling
ERVAREN BETONTEKENAARS
Vereisten: **M.T.S.: BWK of W&W; 5 jaar zelfstandig tekenervaring tot 30 jaar.**
Ongehuwden hebben preferentie.
Goede arbeidsvoorwaarden in overeenstemming met opleiding en ervaring. In de overtochtkosten wordt voorzien. Carrière mogelijkheden aanwezig.
Sollicitaties met volledige curriculum vitae te richten vóór 31 mei a.s. aan Independent Consulting Engineers N.V., postbus 390, Philipsburg St. Maarten (tel.05/22421 of 22597).

De Regering van Aruba
MAAKT BEKEND
dat op 13 juni 1986 om 11.00 uur v.m. ten kantore van de Directeur van de Dienst Openbare Werken in het openbaar zal worden aanbesteed.
- Bestek D.O.W. nr. 7, d.j. 1986 -
"Uitbreiding 1^e verdieping tussen Bestuurskantoor en Parlementsgebouw te Oranjestad, Aruba".
Het bestek ligt ter inzage en is vanaf 19 mei, 1986 verkrijgbaar bij het kantoor van de Dienst Openbare Werken tegen betaling van Afls. 250.- per stuk.

ANTILIAAN
HARDWARE
HOMECENTER
BUILDING MATERIALS
ALL THIS AND MUCH MORE

ORANJESTAD FERGUSONSTR. 7 TEL 24040	SAN NICOLAAS HELFRICHSTR. 29-A TEL 45018
---	--

Den nos Building Material Dept

Wall paneling for di	15.75 pa sheet
Madera di tur tamanjo	20% di descuento
Sanitarios venteramicas	15% di descuento
Lavaplatos stain/steel cu Kranchi	15% di descuento
Bentana di aluminium Keller	15% di descuento
Sunsash cu su glass	15% di descuento
Fiberglass singles pa dak	0.75 pa pia kwadra
Aluminium pa dak	20 di descuento

Hardware Dept. 20% di Descuento ariba

- Alarm pa porta
- Medicine Cabinet
- Lockset Hyundai
- Black & Decker Tools
- Igloo Ice Chest

Den nos Home Center

Desk Fan 16"	Pa Fls. 55.-
Standing Fan 16"	Pa Fls. 72.50
Wood's Freezer 9 cu.ft.	Pa Fls. 765

Antilliaanse Handel Mij. N.V.

ARUBA DAILY ENTERTAINMENT

Aruba Palm Beach HOTEL AND CASINO
Proudly presents:
VEGAS LATINO REVUE

Dinner show in the Rembrandt Room at 8.00 pm and Cocktail Show at 11.00 pm (\$10 plus 10 percent p.p.) minimum 2 cocktails (closed on Wednesday)
Galactica Nightclub open daily starting 8.00 pm dance music with The Third Dynasty Band.
Happy Hour from 7.00-9.00 pm.
4.00-7.00 Happy Hour
2.00-5.00 Sunday life entertainment

ledere dag zijn wij al om **HALF VIJF OPEN** VOOR **HAPPY HOUR**
Drankjes halve prijs en snacks vrij.
Komt gezellig de dag afsluiten bij ons.
Wij zijn nu **GEOPEND** van half vijf tot middernacht.
Dinnertijd: **zeven uur.**
PAPIAMENTO Restaurant
Wilhelminastraat Tel.: 24544

Americana Aruba Hotel & Casino
Presents:
Dianne Sherrill
A special Show you cannot afford to miss.
Two Shows nightly (except Mondays)
Stellaris Supper Club
Dinner show: 9.00 p.m.
Le Club Lounge
Showtime: Midnight 12.00
Happy Hour daily 6.30 p.m. - 7.30 p.m.

Geopend: 12.00-3.00 lunch, 18.00-23.00 dinner.
HAPPY HOUR: 6.00-7.00.
We hebben ook: **JOGGERS BUFFET.**
Telefoon: 22977 of 27833.
Gezellig lunchen of dineren??? U slaagt zeker in restaurant

CATTLE BARON

Holiday Inn ARUBA AND KING international casino
presenteert in AT THE ARUBA HOLIDAY INN
L'ESPRIT NIGHT CLUB
Een dagelijks veranderend entertainment programma met een fantastische band:
"THE HIGH NOTES"
van 10 pm tot 2.00 am (BEHALVE dinsdag)
Dinsdag: DISCO-NIGHT
"PLEZIER VOOR JONG EN OUD"

Boulevard Theatre

I TODAY at 8.15 p.m.
KING DAVID
The story of the man

II TODAY at 8.45 p.m.
FUERZA DE DESTROCCION
ACTION 18 yrs.

boulevard **II** SUNDAY at 6.00 p.m.
PRETJES IN ZACHTE BEDJES (ENTRECHATTES)
58x-movie 18 yrs

boulevard **II** SUNDAY at 6.00 p.m.
SCAVENGER HUNT
all ages

Drive - In TODAY at 8.30 & 12.00 p.m. Sund. at 9.00 p.m.
FURIA Callejera
action 18 yrs.

UN MENSAJE IMPORTANTE PARA TUR PERSONA SIN TRABAO...

Mescos cu abo, tin hopi otro persona cu ta sin trabao. E gobierno actual, cumpliendo cu su programa di gobernacion, ta haciendo tur locual ta na su alcance pa crea cuponan di trabao nobo.

Pa logra esaki, gobierno tin mester di informacion correcto na su disposicion pa combati desempleo ariba nos isla.

Gobierno di Aruba, den cooperacion cu Departamento di Labor, ta pidi bo pa pasa inscribi mas pronto posibel na un di e lugarnan mencioná via corant, radio y television.

Inscribí... e promer paso den e bon direccion

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Weaver, La Fama, Piet Soda Fountain en Supermercado Pueblo.

NOORD: Lee Take Away, Noord 82.

TANKI LEENDERT: Kalalu, Tanki Leendert 265.

SANTA CRUZ: Rowigini's, Santa Cruz 48.

SAN NICOLAS: Nicolas Store, Zeppen-veststraat 27.

Voorts: Giftshop Holiday Inn, Giftshop Dr. Horacio Oduber hospitaal, Giftshop Mancho Beach Hotel.

KANTOORUREN: 08.00-12.00 / 14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 2050 en 22316.
Pageboy: 027-774 en 027-845.

Bankrekening: nr. 248-1 Barclays Bank.
Telecentrale: 24 uur per dag, tel.: 21116 of 21804.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

It's a Sony HAGEMeyer

BIOSCOOPEN

BOULEVARD THEATER
12.15 uur King David (14 jr.); 24.00 uur Prinses in zachte bedjes (18 jr.);
12.45 uur Fuerza Destructora (18 jr.);
DRIVE-IN: 20.30 + 24.00 uur Furia Callejera (18 jr.).

BOTICA'S (nachtsdienst)
Padua brug: Oduber, tel.: 21780.
Padua brug: San Nicolas, tel.: 45712.

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter R.D. Ouda, tel.: 21839/21380.
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter M. Cheung, via Centro Medico San Nicolas, tel.: 48833/24300.

TIJD IS GELD spaar beiden

Vlieg met **LEE-AIR**

DE chartermaatschappij van de Nederlandse Antillen.

TELEFOON:
Aruba 26363 - 21365
Curaçao 80722 - 79230
Bonaire 6980 - 8939

WIT GELE KRUIS: Oranjestad, tel.: 23168; Noord, tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera, tel.: 28288; 25543; Savaneta en Brazil, tel.: 47020/48301; San Nicolas, tel.: 45906; Dakota, tel.: 29908 (wijkgebouw); 24444 (kantoor).
(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale te bellen, tel.: 115)

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informatie via verkeerstoren.

Een uitje naar **Punto Fijo?**

Natuurlijk met een Prop-Jet van **ODUBER AVIATION**
bel 26975 of 23080

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): 24.00 uur per dag geopend (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

DOKTER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300); bezoeken 15.00-15.45 / 18.30-19.30 uur.

ALLIANCE FRANÇAISE D'ARUBA: iedere maandag van 19.30-20.30 uur cursus voor gevorderden en van 20.30-21.30 uur Franse literatuur; dinsdag van 20.00-21.00 uur conversatielessen; woensdag van 19.00-20.00 uur cursus voor beginners - Colegio Arubano, lokaal 61 / 62.

YMCA DAKOTA: 19.00-21.00 uur volleybal; 20.00-20.45 uur gymnastiek (volw.).

RADIO CARINA FM: 21.00-03.00 uur verkiezing "Talento Eskolar '85-'86" - Indian Cave.

SPORT
BASEKTBAL: 19.30 uur (d-l.) finale; 20.30 uur (A-l.) semi-finale - Sporthal.

POVA SOFTBALLCLUB: 20.00 uur hersengymnastiek-programma "Scucha, pensa y contesta" - POVA-club.

ZATERDAG DIVERSEN
FUNDASHON PA ENSEÑANSA KATOLICO DI ARUBA (SKOA): 09.00-12.00 uur gelegenheden tot inschrijven nieuwe leerlingen.

YMCA DAKOTA: buitendag - Lago Colony.

Aan het verhuizen?

MET **MASTERCARGO NV**

KRIJGT U EEN KOMPLEETE SERVICE
TELEFOON 25923
EN 31577

Nisbet in Staten vergadering over luchtvaartbeleid

Don Martina stelt aan Aruba eisen welke niet voor St Maarten gelden

ORANJESTAD — De Staten van Aruba hebben hun eerste ronde over het luchtvaartbeleid en het huidige luchtvaart-conflict achter de rug. De oppositie bleef er op hameren dat men het niet eens is met de huidige aanpak. Van regerings-zijde zette minister Benny Nisbet het regerings-standpunt uiteen, waarbij het hem van het hart moest dat hij de MEP-houding in deze zaak niet begrijpt. Ook wees de bewindsman er op dat volgens hem de regering-Martina aan Aruba eisen stelt welke kennelijk niet voor Sint-Maarten gelden.

De Staten-vergadering werd donderdagmiddag voortgezet waarbij nog enige leden aan het woord kwamen. Van de oppositie-zijde werd steeds maar gejammerd om het feit dat de MEP het niet eens is met het beleid van de Antilliaanse regering en zich destijds achter de minister van Verkeer Benny Nisbet schaarde. Doch toen Aruba de Antillen liet weten dat de zaken binnen twee weken geregeld dienden te worden, hetgeen resulteerde in het unilateraal stopzetten van de ALM-vluchten, was de MEP het niet eens met het beleid van de Arubaanse regering. Men zag liever dat de twee maanden in acht werden genomen, zoals door de koninkrijks-ministerraad was aanbevolen.

Van de zijde van de regeringspartijen was men niet te spreken over het feit, dat de MEP zich niet achter het Arubaanse standpunt schaarde nu de status aparte geweld werd aangedaan. Het AVP-lid Chibi Croes merkte op dat wanneer dit in de tijd van

Betico Croes was gebeurd, er reeds vele protesten waren gehoord en verzonden. Dat is nu niet het geval.

Om vier uur was de eerste ronde afgelopen en gisteravond antwoorde minister Benny Nisbet in eerste ronde, waarbij het standpunt van de Arubaanse regering in deze uitvoerig uit de doeken werd gedaan, zoals de afgelopen weken reeds herhaalde malen gebeurde via de pers en tv.

Minister Nisbet benadrukte gisteravond in de Staten dat hij de afgelopen weken zich zo veel mogelijk van publicaties en uitspraken over het luchtvaart-geschied heeft onthouden. „Wanneer er door de Antillen bepaalde uitlatingen werden gedaan die niet juist waren of verdere uitleg voor de bevolking vereiste, heb ik daarop gereageerd. Ik ben van mening”, aldus de bewindsman van Verkeer en Vervoer, „dat het luchtvaart-geschied niet via de pers, maar aan de onderhandelings-tafel moet worden uitgevoerd. Ik ben er van overtuigd dat wij dit gevecht zullen winnen”.

Wat het verschil van verklaring met premier Eman betreft eind april toen in Den Haag de besprekingen plaatsvonden, zette minister Nisbet uiteen, dat premier Eman bijzonder duidelijk in zijn verklaring is geweest en deze deed toen op Aruba alleen nog maar bekend was dat in eerste instantie de besprekingen in Den Haag goed verliepen. „De verklaring van mijzelf”, aldus minister Nisbet in de Staten-vergadering, „werd echter afgeleid toen de zaak barbaars was vastgelopen”. Ten stelligste ontkende minister Nisbet dat minister Merryweather niet berekend zou zijn voor zijn taak. Het tegendeel werd bewezen door de uitstekende wijze waarop hij voor de Arubaanse belangen is opgekomen. Hij heeft op de betrokken dag ook scherp geïntereesseerd bij de koninkrijks-regering tegen de gang van zaken, hetgeen ook duidelijk in de notu-

land zijn, dat dit land een nationale luchtvaart-maatschappij heeft. Geefst u inhoud aan deze nationale luchtvaart-maatschappij en kom ons dan vragen. Wat zij niet van de ALM in de Antillen kunt eisen, kom dan niet van ons eisen. Dat is mijn standpunt en niets ter wereld kan dat doen veranderen”.

Om half elf gisteravond werd de vergadering geschorst tot woensdagmorgen negen uur, dan komen de Statenleden in tweede ronde — met vijftien minuten spreektijd per man — weer aan het woord.

Wat het luchtvaart-verschil betreft zette de bewindsman gisteravond de Staten nog eens uiteen dat Aruba zich wil houden aan het Mullet Bay-akkoord en het toen gesloten en door de Staten van de Antillen goedgekeurde protocol. „Wij hebben het gevoel dat de Antillen in deze veel verder willen gaan dan in werkelijkheid is afgesproken en over-eengekomen”. Dat Aruba niet met bepaalde rechten in het koninkrijk rekening wil houden, werd door minister Nisbet beantwoord met de stelling „dat wij met de realiteit moeten leren leven”. In dit verband merkte hij op dat Sint Maarten in het koninkrijk reeds lang een status aparte heeft voordat Aruba zijn status aparte kreeg. „De realiteit is dat Don Martina eisen stelt aan Aruba, die hij niet aan Sint Maarten stelt. Indien wij de toespraak van dr. Claude Wathey voor de tv goed begrepen hebben over deze kwestie, dan heeft deze duidelijk gesteld: Blijf ver weg van mij, blijf ver van Sint Maarten. Immers dr. Wathey heeft duidelijk gezegd dat de ALM moet leven — en dit ook kan — zonder bescherming. Dat is ook ons standpunt”, aldus minister Nisbet in de Staten bij de antwoording van de eerste ronde. Hij voegde er nog aan toe, dat wanneer de Antillen willen hebben dat Aruba samenwerkt, Sint Maarten dan eerst maar moet samenwerken met de Antillen. „Het toerisme naar Sint Maarten is niet afhankelijk van de ALM”, aldus de bewindsman. „Vanuit dit oogpunt zeggen wij dat de Antillen een

nemen dat zij de veiligheid van zijn passagiers hoog in het vaandel voert. Lee Air staat bekend als een maatschappij die zich in de korte tijd van zijn bestaan heeft ontwikkeld tot een maatschappij met een uitstekende naam, die aan zijn verplichtingen voldoet, maar vooral ook tot een luchtvaart-maatschappij welke op verantwoordelijk wijze beheerd wordt.

Tienjarige vermist

SAVANETA — De dame J.G. meldde bij de politie dat haar zoon van tien jaar sinds 13 mei van huis was weggegaan. De jongen was gekleed in een gele trui en een oude spijkerbroek. Hij heeft een blanke huidkleur, donkerbruin sluk haar en heeft een moedervlek op zijn rechterwang.

Electronica en geld gestolen

ORANJESTAD — Onbekenden hebben ingebroken in een huis en gingen er vandoor met video-apparatuur ter waarde van 2700 florin en een ander video-apparaat ter waarde van vijftienhonderd florin. Verder werd een fles sterke drank meegenomen.

In de kamer van de man B.F. werd een raam geforceerd. Men nam mee een fan ter waarde van 175 florin, een elektrisch gasstel ter waarde van 85 florin, een radio en enkele kledingstukken.

Bij een inbraak in een farm ging men er vandoor met een geldkistje bevattend 1467 florin. Men kwam binnen na het verbreken van een hangslot.

Overheidsvolleyball

NOORD — Het door IDEFRE georganiseerde overheids-volleyballtoernooi wordt zaterdag op de speelplaats van de St. Annaschool te Noord met de volgende wedstrijden voortgezet: 10.00 uur Brandweer - Landmeekunde, 10.30 uur Domeinbeheer - Douane, 11.00 uur DOW - Landmeekunde, 11.30 uur Douane - Compae, 12.00 uur Inspectie der Belastingen - Domeinbeheer en 12.30 uur Inspectie der Belastingen - SETAR. Zondag is de finale.

In hogere sferen

SAN NICOLAS — De politie werd gemeld over een man die zich vermoedelijk op het dak van een huis bevond in de St. Maartenstraat. Ter plekke trof de politie de man S. die verklaarde het dak te hebben uitgekozen als zijn slaapplek. Hij werd naar het politie-bureau gebracht en hem werd een andere slaapplek aangeboden.

In een ander geval zag een bewaker een man op het dak van een supermarkt. Deze had blijkbaar niet de bedoeling in hogere sferen te gaan slapen. Hij was nog zo wakker dat hij er vandoor ging en de politie te snel af was. Om gratis logies was het hem niet te doen.

SAN NICOLAS — Bij het gebouw van Victoria Bottling Co. zag een bewaker een man op het dak van een auto om zo over een muur te klimmen. Bij het zien van de bewaker ging de man met anderen, die in de auto zaten, er vandoor. De bewaker op zijn beurt achtervolgde de auto en trof deze later aan in de buurt van Parishillweg. De inzittenden waren spoorloos. De recherche werd op de hoogte gebracht. In de auto trof de politie kledingstukken met bloedvlekken aan. De zaak blijft in onderzoek.

Ook werd de aanwezigheid van dieven gemeld in een woning te Angocho. Bij aankomst van de politie waren de indringers verdwenen.

Martin opvolger Ammerlaan als woordvoerder politie

ORANJESTAD — In het bijzijn van waarnemend commissaris, inspecteur L.E. Rasmijn, heeft majoor R. Ammerlaan afscheid genomen van de pers als woordvoerder van de politie. In zijn plaats komt onder-inspecteur Martin.

De heer Ammerlaan bekleedde deze woordvoerders-functie gedurende de periode van anderhalf jaar. De drukke werkzaamheden die hij heeft als hoofd van de Kinder- en Zedenpolitie, hebben bijgedragen dat hij daarbij moeilijk ook nog de taak van woordvoerder kon vervullen.

Zijn opvolger Martin werkt al 28 jaar bij de politie en is onder-inspecteur bij de Justitie en Vreemdelingendienst. Beide woordvoerders benadrukten hoe belangrijk de taak van een woordvoerder is en tevens de rol die de pers hierbij speelt. Als woordvoerder moet men een goede selectie maken van wat doorgegeven moet worden aan de pers. De heer Martin kreeg alle steun toegezegd van zijn collega's en de pers in zijn nieuwe functie als politie-woordvoerder.

Een woord van dank is zeker op zijn plaats voor de prettige en verzorgde wijze waarop de scheidende woordvoerder Ammerlaan zorgde dat de pers — ook in de weekenden — aan zijn trekken kwam.

Naar aanleiding aflasten vlucht met begrafenisgangers

Lee Air: veiligheid van passagiers op 1e plaatst

ORANJESTAD — De directie van de Arubaanse luchtvaart-maatschappij Lee Air heeft met een verklaring gereageerd op berichten dat het de schuld van Lee Air zou zijn geweest dat enige personen die op Aruba de begrafenissen van Tito Mulyale wilden bijwonen en daarvoor de Lee Air charterden — die vergunning kreeg voor de vlucht — niet naar Aruba konden vliegen.

Met nadruk stelt de directie dat men zijn verantwoordelijkheid terdege kent en dat wanneer er een mankement of wat ook geconstateerd wordt, er geen enkele risico mag worden genomen. Wij spelen niet met mensenlevens door die in gevaar te brengen. De directie zet uiteen dat het betrokken vliegtuig — klaar om naar Curaçao te vliegen om de passagiers te halen — in Punto Fijo een technisch probleem kreeg. Toen de directie van Lee Air op de hoogte werd gesteld dat de vlucht uitgesteld moest worden totdat het probleem verholpen was, heeft men direct al het mogelijke gedaan om de groep op Curaçao te kunnen helpen. Te meer daar het doel van de reis naar Aruba bekend was. Lee Air nam contact op met ABC Commuter, kon de

beschikking krijgen over een Twinotter, doch deze kon pas om vier uur vertrekken.

Dit werd door de betrokken personen te laat geacht. Een van de Lee Air-piloten op Curaçao trachtte nog te bemiddelen om de beschikking over een Venezolaanse vliegtuig te krijgen dat op Curaçao was, doch hiervoor werd geen vergunning gegeven. Lee Air, die aan haar verplichtingen wilde voldoen, was bereid alle kosten hiervan te dragen. Tegen zijn wil in kon dit niet gebeuren. De Lee Air-directeur betreurt eveneens de gang van zaken doch stelt daarbij dat de veiligheid op de eerste plaats dient te komen.

Wat de plannen betreft een rechtszaak tegen Lee Air aan te spannen, merkt de directie op niet te begrijpen wat men hiermee wil bereiken. Welke schade werd geleden doordat de Lee Air toonde zijn verantwoordelijkheid te kennen en het leven van de passagiers onder geen beding in gevaar te willen brengen?

Uit het vorenstaande blijkt overduidelijk dat hier sprake was van force majeure, dat Lee Air alles ondernomen heeft om de passagiers toch naar Aruba te kunnen vliegen met andere vliegtuigen, hetgeen niet lukte. Men kan het Lee Air niet kwalijk

nemen dat zij de veiligheid van zijn passagiers hoog in het vaandel voert. Lee Air staat bekend als een maatschappij die zich in de korte tijd van zijn bestaan heeft ontwikkeld tot een maatschappij met een uitstekende naam, die aan zijn verplichtingen voldoet, maar vooral ook tot een luchtvaart-maatschappij welke op verantwoordelijk wijze beheerd wordt.

Tienjarige vermist

SAVANETA — De dame J.G. meldde bij de politie dat haar zoon van tien jaar sinds 13 mei van huis was weggegaan. De jongen was gekleed in een gele trui en een oude spijkerbroek. Hij heeft een blanke huidkleur, donkerbruin sluk haar en heeft een moedervlek op zijn rechterwang.

Electronica en geld gestolen

ORANJESTAD — Onbekenden hebben ingebroken in een huis en gingen er vandoor met video-apparatuur ter waarde van 2700 florin en een ander video-apparaat ter waarde van vijftienhonderd florin. Verder werd een fles sterke drank meegenomen.

In de kamer van de man B.F. werd een raam geforceerd. Men nam mee een fan ter waarde van 175 florin, een elektrisch gasstel ter waarde van 85 florin, een radio en enkele kledingstukken.

Bij een inbraak in een farm ging men er vandoor met een geldkistje bevattend 1467 florin. Men kwam binnen na het verbreken van een hangslot.

Overheidsvolleyball

NOORD — Het door IDEFRE georganiseerde overheids-volleyballtoernooi wordt zaterdag op de speelplaats van de St. Annaschool te Noord met de volgende wedstrijden voortgezet: 10.00 uur Brandweer - Landmeekunde, 10.30 uur Domeinbeheer - Douane, 11.00 uur DOW - Landmeekunde, 11.30 uur Douane - Compae, 12.00 uur Inspectie der Belastingen - Domeinbeheer en 12.30 uur Inspectie der Belastingen - SETAR. Zondag is de finale.

Minister Nisbet met oog op SM-overleg:

Hopelijk komt er spoedig oplossing

ORANJESTAD — De Raad van Ministers zal vandaag beslissen hoe de Arubaanse ministeriële delegatie naar Sint Maarten wordt vastgesteld en hoe de delegatie naar Sint Maarten zal reizen.

Minister Benny Nisbet was gisteravond in Telenoticias erg kort met zijn commentaar over de besprekingen die morgen om twaalf uur in het Little Bay Hotel beginnen. „Wij willen tot een overeenkomst komen. Wij stellen geen voorwaarden, maar hebben wel een uitgangspunt. Op de vraag of hij enig idee had wanneer men klaar zou komen

met de besprekingen stelde minister Nisbet geen datum te willen noemen: „Ik hoop dat het goed gaat en dat er spoedig een oplossing komt”.

In Telenoticias ontkende de directeur van de luchtvaart in Willemstad, mr. C. Cathalina, ten stelligste de berichten dat het tussen hem en de Arubaanse directie van luchtvaart, Tawa Irausquin, niet zou boteren. „De verhouding met Tawa is goed”, zo liet mr. Cathalina horen. Hij zette nog uiteen dat in bepaalde gevallen, zoals begrafenissen, vervoer patiënten enz. alle mogelijke medewerking voor charterers werd gegeven.

In zaak over vervroegde invrijheidsstelling:

Gedetineerde in ongelijk gesteld

ORANJESTAD — De rechter heeft vrijdagmorgen vonnis gewezen in de zaak die de gedetineerde R.M. had aangespannen tegen het land Aruba en de minister van Justitie omdat hij het niet eens was dat hij niet de volledige vermindering van zijn straf kreeg in het kader van de vervroegde invrijheidsstelling (VI). De eis van de gedetineerde die werd bijgestaan door mr. Ben Nagtegaal werd afgewezen. Het land en minister Watty Vos werden vertegenwoordigd door mr. Carlos Herrera.

De Amigoe berichtte bij behandeling van deze zaak reeds uitvoerig hierover. R.M. was in verzet gekomen omdat bij Ministeriële Beschikking van 7 mei was bepaald hem na het verstrijken van tweederde van de straf niet voorwaardelijk in vrijheid te stellen.

In de overwegingen stelt de rechter dat een minister van Justitie in redelijkheid tot het oordeel kan komen dat ontsnapping uit de detentie reden is om na het verstrijken van tweederde van de straf niet tot VI over te gaan. Zulks nog afgezien van de door een dergelijke ontsnapping te weeg gebrachte onrust onder de bevolking. In redelijkheid kan een ontsnapping als wangedrag aangemerkt worden.

Naar de mening van de rechter is er ook geen sprake van een beleids-verandering vanaf 1 januari 1986, welke willekeurig zou zijn. Een minister van Justitie van een nieuw land kan in redelijkheid tot de slotsom komen dat een beleids-verandering nodig is in die zin dat ontvluchting gedurende de detentie consequenties heeft ten aanzien van de VI, ook

indien ontvluchting binnen het Huis van Bewaring disciplinair gestraft wordt. Deze beleids-wijziging door de minister van Justitie is derhalve niet willekeurig te noemen. Wat betoog van eiser betreft dat hij in ieder geval per 30 januari 1987 recht kan doen gelden op VI dit is volgens de rechter nu niet aan de orde.

Eisers verdere detentie is in overstemming met het gestelde in bedoeld artikel 1 lid vijf onder A van de Staatregeling van Aruba. Zolang eiser niet voorwaardelijk in vrijheid is gesteld, wordt eiser gevangen gehouden op grond van veroordeling van een daartoe bevoegd rechter. Eiser werd als in het ongelijk gestelde partij veroordeeld in de kosten, welke de rechter zal begroten op nihil. De advocaat van gedaagde heeft ter rechtzitting meegedeeld dat hij in dienst van het land Aruba is en hij wordt deswege reeds betaald. De proceskosten worden eventueel vergoed aan gedaagde en niet aan de proces-gemachtigde zelf. Een andersluidende beslissing van een voormalige Bestuurscollege waarmee gedaagde het mogelijk eens zijn, verandert hier niets aan.

Junioren-bowling

ORANJESTAD — In het Camacuri Bowling Centre begint zondagmiddag om één uur de bowling-play-off voor het Miami Tournament 1986 voor junioren. Onder junioren wordt verstaan zij die vóór 1 augustus 1986 nog geen achttien jaar zijn. Jongens en meisjes die deel willen nemen aan deze play-off kunnen na zes uur ullen of zich zondagmorgen voor de aanvang van de wedstrijd nog aanmelden.

COMMUNIE-FOTO'S

Wij maken Uw

en U krijgt een 13x18 cm vergroting cadeau!

CHECKPOINT COLOR

Uw beroepsfotograaf

SHASA (Stichting Hulp aan Slechthorenden Aruba), Engelandstraat (Lionsgebouw 1/o Eagleclub), is dagelijks geopend van 08.30-12.00/13.00-16.30 uur.

TELEARUBA

VRUJDAG: 12.00-14.00 Take two; 18.00 Erik of het kleine insectenboek; 18.30 Body Business workout; 18.45 CNN international news; 19.30 Cocktail musical; 20.00 Telenoticias; 20.30 Benny Hill show; 21.00 Telenovela: "La Sombra"; 22.00 Movie of the week: "Shango" (western); 23.30 Sports tonight; 24.00 Sluiting.

ZATERDAG: 18.00 Knight Rider (Diamonds aren't girls best friends) 18.45 Rikasa Universat; 19.45 Miami Vice (Caldoron's return, part I); 20.30 Estreno (Dirty tricks); 22.30 CNN international news; 23.30 Sports tonight; 24.00 Sluiting.

Ondanks grote aantal veldfouten

Indians behalen ruime overwinning op Pirates

WILLEMSTAD — Ook Sta. Maria Pirates/Petromar is niet ongeschonden gebleven tegen het in goede vorm zijnde Sta. Rosa Indians/Variante. Voor 365 toeschouwers prolongeerde de Sta. Rosa-ploeg gisteravond haar ongeschonden status met een vierde overwinning met de gerieflijke score van 7-2.

Schaduwzijde aan de overwinning was enigszins het relatief hoge aantal dat men beging (4) maar van de andere kant werden drie schitterende double-plays uitgevoerd.

Dat Pirates slechts tweemaal tot scoren kon komen en beide keren nog wel als direct gevolg van een misgreep in het veld, duidt op kundig pitcherswerk bij Indians. Debutant Gerson Statia die eerder zijn ploeg naar een 8-5 overwinning op Wild Cats leidde, liet gisteravond zien dat het succes in zijn eerste wedstrijd in de AA-klasse geen toeval is geweest en dat hij werkelijk van het goede pitchershout gesneden is. Hij werkte iets langer dan 7 innings op de heuvel en legde de basis voor de zege van zijn ploeg. De andere belangrijke man bij Indians was gisteravond Otmar

Petronilia die 4 van de 7 runs produceerde.

Pirates scoorde het eerst in de derde inning dankzij een fout van de tweede honkman maar liep in de vierde een 1-4 achterstand op. Een veldfout, een infieldhit van Farley Leocadia, een vrije loop en een driehonkslag van Otmar Petronilia leverden de eerste 3 runs op waarna Pablo Beaumont run nummer 4 op het scorebord bracht met een honkslag. Indians scoorde daarna weer in de zesde (op een homerun van Tuyu Marie in het linkerveld die met zijn slag 2 runs binnen bracht) en in de achtste inning op een tweehonkslag van Etienne Ursulita en een honkslag van Petronilia. Pirates liet zijn enige andere run in de achtste slagbeurt aantekenen op een honkslag van Gerswin Leuteria.

De wedstrijd werd vlot afgevoerd en was van relatief korte duur. De eindcijfers waren: 7 runs, 11 honkslagen en 4 veldfouten voor Indians en 2 runs, 10 honkslagen en 1 veldfout voor Pirates. Indians had in totaal 30 officiële beurtten aan slag en haalde een goed collectief slaggemiddelde van .367.

Pitcher Gerson Statia bracht met de overwinning zijn record op 2-0. Voor Ruthson Sophia die de eerste 3 innings en een gedeelte van de vierde inning voor Pirates wierp was dit de eerste nederlaag van het seizoen. Hun vervangers waren respectievelijk Richinel Isabella en Rupert Straker.

Het programma voor zaterdag omvat weer twee wedstrijden. In de eerste wedstrijd (beginnend om halfzes) bestrijden Wild Cats en Groot Kwartier Stars elkaar waarna de clash Royal Scorpions - Sta. Rosa Indians volgt.

Major League Baseball

NEW YORK — De uitslagen van de donderdag voor de hoogste afdelingen van het Amerikaanse baseball gespeelde wedstrijden zijn:

AMERICAN LEAGUE
Chicago White Sox - New York Yankees 8-1; Baltimore Orioles - Minnesota Twins 5-3; Texas Rangers - Detroit Tigers 8-1; Kansas City Royals - Cleveland Indians 6-3.

NATIONAL LEAGUE
Atlanta Braves - Montreal Expos 7-4; Cincinnati Reds - Philadelphia Phillies 6-5; New York Mets - Houston Astros 6-2.

WILLEMSTAD — Ter gelegenheid van het binnenkort te vieren 35-jarig jubileum van de voetbalvereniging Jong Colombia, vond gisteren in "Paradiso" een pers-conferentie plaats. Daarbij werd uitgebreide informatie verschaft omtrent de viering van het jubileum en de activiteiten die in verband hiermee georganiseerd worden. Deze zullen plaatsvinden in de maanden juni en juli. Zo werd onder meer een fiets-tocht en een aantal bijzondere voetbal-ontmoetingen georganiseerd. In verband met het jubileum werd ook een speci-

aaljubileum-T-shirt ontworpen. Dat werd gisteren door leden van het Jong Colombia-bestuur en door Rob Willems (midden op de foto) namens de sponsor van Jong Colombia, de firma C. Winkel & Zonen, tijdens de pers-conferentie aan de aanwezigen getoond.

MALTA AMSTEL

SPORTAGENDA

SENTRO DEPORTIVO KORSOU (Zwembad)
09.00-12.00/14.00-17.00 uur open voor publiek.

BOWLEN
Damacor Bowling Club (Chuchubiweg) open vanaf 17.00 uur.

VOETBAL (Fedepraf)
18.30 uur Vasco da Gama vs CSD Barber/ Coca Cola;
20.30 uur SUBT/Fatum vs Undeba/NAC/Sentro Deportivo Korsou.

ZATERDAG ZWEMMEN
(Carraçose Zwembad)
vanaf 16.00 uur zwemmarathon - Sentro Deportivo Korsou.

RENO — Arnold Vanderlijde heeft woensdagavond bij het toernooi om de wereldkampioenschappen boksen voor amateurs in Reno (Nevada) de halve finales bereikt. De Limburger won in de kwart-eindstrijd op punten van de Noorse zwaargewicht Magne Havna. Door deze overwinning is Vanderlijde in elk geval zeker van een bronzen medaille.

Verloor met 270 km/uur de macht over het stuur:

Elio de Angelis overleden na een botsing tegen een vangrail tijdens testrit

DEN HAAG — Slechts dertien dagen na het verongelukken van de rally-rijders Henri Toivonen en Sergio Cresto op Corsica eiste de autosport opnieuw een slachtoffer. In een ziekenhuis in Marseille overleed Elio de Angelis, de virtuoos onder de Formule-1-coureurs - aan de zware verwondingen die de Italiaan daags tevoren bij een ongeval op het Zuidfranse circuit van Le Castellet had opgelopen. Na het ongeval, waarin hij met een snelheid van 270 kilometer/uur tegen de vangrails botste, waarna de Brabham over de kop sloeg en in brand vloog, werd De Angelis al in een vrij hopeloze toestand naar een ziekenhuis in Marseille gebracht. De 28-jarige Romein was het tachtigste slachtoffer, dat de Formule-1 sport sedert 1948 eiste.

De Angelis testte op het circuit in Zuid-Frankrijk de nieuwe Brabham, die met zijn hoogte van slechts 99 centimeter momenteel de laagste Formule 1-wagen is. Het was bekend dat de Brabham, die ten koste van vele miljoenen gulden was ontwikkeld, de neiging tot 'dweilen' had. Het team van Bernie Ecclestone werkte dan ook koortsachtig aan de verbetering van de wegligging. Daarom was bij de Grote Prijs van Monaco het zwaartepunt al iets naar achteren verlegd.

De Angelis had net enkele ronden gereden voordat in een soort S-bocht zich het ongeval voordeed. De als voorzichtig bekend staande Italiaan verloor de macht over het stuur, botste tegen de vangrails en kwam onder de brandende wagen terecht. Ter plekke moest hartmassage en mond-op-mond-beademing worden toegepast. Het verlegde het leven van De Angelis met 24 uur.

De Angelis woonde in het belastingparadijs Monaco. Hij

hoorde tot de rustigste coureurs in het zenuwlopende wereldje van de Formule-1. Naast skiën was musiceren de grote hobby van de Italiaan, die vorig jaar aan de vooravond van de Grote Prijs van West-Duitsland op de Nurnburg-ring in een Westduits televisie-programma opzien baarde aan de concert-veuegl. De rust van De Angelis leverde hem in zijn carrière vele punten in de strijd om de wereldtitel op. In de 108 Gran Prix-races, waarin hij uitkwam, plaatste De Angelis zich 43 maal bij de eerste zes. Hij won twee Grand Prix'.

In 1982 zegevierde hij in Oostenrijk en vorig jaar werd hij door de diskwalificatie van Alain Prost, die met een te lichte wagen was uitgekomen, winnaar in Imola. In de zestien races voor het wereldkampioenschap van 1985 kwam hij vijf keer niet over de eindstreep. Alleen wereldkampioen Alain Prost deed het met vier keer uitvallen beter. Desondanks moest hij dit seizoen zes keer weg bij het team van Lotus, waarna De Angelis, die in 1979 in de Grote Prijs van Argentinië in een Shadow-Ford debuteerde, bij Brabham met open armen werd ontvangen.

Het beste race-jaar kende Elio de Angelis, wiens ouders in Marseille aan het sterfbed zaten, in 1984. Hij eindigde toen achter Niki Lauda en Alain Prost als derde in de strijd om de wereldtitel. De Angelis, die in 1974, zoals zovele latere Formule-1-coureurs, in een kart debuteer-

Feijenoord — PSV niet meer van belang: Excelsior en MVV strijden nog volop voor behoud eredivisievoetbal

DEN HAAG — Met het eerste landskampioenschap van PSV in acht jaar en de degradatie van Heracles naar de eerste divisie zijn de voornaamste beslissingen in de hoogste afdeling van het Nederlands voetbal gevallen. Al staat er een duel Feijenoord - PSV op de agenda, twee competitieronden voor het einde van het voetbaljaar gaat de meeste belangstelling uit naar de verrichtingen in de staart van de ranglijst.

Van het drietal Excelsior, MVV en NEC zullen twee ploegen volgend jaar in de eerste divisie uitkomen. Excelsior maakt de beste kans op het behoud van het eredivisieschap. De Rotterdamers hebben een voorsprong van één punt op MVV en van drie punten op NEC. Excelsior ontmoet op tweede Pinksterdag (aanstaande maandag) FC Den Bosch. Voor MVV staat eveneens een uitwedstrijd op het programma, tegen Haarlem. NEC mag tegen Heracles proberen beide punten in Nijmegen te houden.

In de top van de eredivisie is alleen nog van belang welke teams er het komend seizoen Europees voetbal spelen. Landskampioen PSV verzekerde zich vanzelfsprekend van deelneming aan het toernooi voor titelhouders. Ajax bereikte de finale van het toernooi om de KNVB-beker,

waarin RBC tegenstander is. Vrijwel zeker doen de Amsterdammers dus mee aan het bekerwinnars toernooi. Feijenoord, derde op de ranglijst achter PSV en Ajax, is de zekere Nederlandse vertegenwoordiger in het evenement om de Uefa-beker. FC Groningen geldt als de belangrijkste kandidaat voor de tweede plek in dat toernooi. In Deventer tegen Go Ahead kan definitief afstand genomen worden van Den Bosch, Roda JC en Sparta, die ook nog vage hoop koesteren. Roda JC speelt tegen provinciegenoot VVV in Sparta moet naar Limburg voor de confrontatie tegen Fortuna Sittard.

Uitslagen van bridgeclub Asiento (dames) en Baranca

WILLEMSTAD — Op dinsdag 6 en 13 mei zijn de dames van bridgeclub Asiento zeer druk in de weer geweest rond de tafel. Men wilde zo veel mogelijk punten halen voor het Ewald Berend-schild. Van de achttien paren scoorden er negen boven de 50%. De gedetailleerde uitslagen van deze wedstrijden zijn:

1. Dames Jansen - De Paus	63,49%
2. Dames Craane - Van der Jagt	63,33%
3. Dames Maas - Geenen	61,90
4. Dames Hansen - Van Henegouwen	60,32%
Dames Van de Velde - Pielage	60,32%
6. Dames De Vries - Moorees	57,94%
7. Dames Eikelboom - Huiskes	51,98%
8. Dames Sluiter - Vos	50,95%
9. Dames Bustraan - Voskamp	50,48%

Dinsdag 13 mei:

1. Dames Henriquez - Henriquez	62,24%
2. Dames Bustraan - Voskamp	58,84%
3. Dames Van Beek - Blankevoort	56,75%
Dames Gibbs - Valkenberg	56,75%
5. Dames Brand - Witteman	55,95%
6. Dames Maas - Geenen	55,56%
7. Dames Zwollo - De Paus	54,08%
8. Dames Plantz - Mous	53,74%
9. Dames Hansen - Van Henegouwen	52,38%
10. Dames Senior - Van de Plank	50,40%

Bij Baranca werd op woensdagavond 14 mei ook gebridged. In groep B behaalden de heren Groot - Cloose met ruime voor-sprong een flinke zege. De uitslagen:

Groep A:

1. Meij. Snellers - Hr. Moenir Alam	63,75%
2. Eichtpaar Hermans	55,42%
3. Mevr. Geenen - Hr. Brown	55,00%
4. Eichtpaar De Jong	52,92%
5. Dames Bustraan - Engelmann	51,25%
Eichtpaar Beukelmans	50,00%
De overige echtparen bleven helaas onder het gemiddelde van 50%.	

Groep B:

1. Heren Groot - Cloose	69,50%
2. Eichtpaar De Vries	60,83%
3. Eichtpaar Van Bochove	60,00%
4. Heren Engelman - Roerhorst	52,50%
5. Eichtpaar Ooms	50,83%
De overige acht paren scoorden beneden de vijftig procent.	

Lijst van dodelijke ongelukken met bekende Grand Prix coureurs

DEN HAAG — Elio de Angelis is de 80e Grand Prix-coureur, die na de tweede wereldoorlog bij een race of in training om het leven kwam. De lijst van de bekendste rijders, die het leven lieten in de snelheidssport vier wielen: 1948: Varzi (Ita) en Kautz (Zwi)

1967: Bandini (Ita)
1968: Clark (Gbr), Spence (Gbr), Scarfiotti (Ita), Schleser (Fra) en Lambert (Gbr)
1969: Bianchi (Bel), Hawkins (Aus) en Mitter (Wdl)
1970: McLaren (Nzl), Courage (Gbr), in GP in Zandvoort) en Rindt (Oos)

Italiaanse coalitie tegen Amerikaan Greg Lemond

Baroncelli leidt de Giro na de vierde etappe en Van der Velde heeft de paarse trui

NICOTERA — De Ronde van Italië maakte op de vierde zono-vergoten dag blijde rijders van Gianbattista Baroncelli en Johan van der Velde. De 32-jarige Italiaan kreeg voor de eerste keer in zijn leven de rose trui om de lendenen, de 28-jarige Nederlander heroverde de vorig jaar door hem thuis gebrachte paarse trui van het puntenklassement.

Baroncelli won donderdag de ultra korte rit van Villa San Giovanni naar Nicotera met een lichte voorsprong op een gebroken peloton. Van der Velde sprintte naar de vijfde plaats. Greg Lemond merkte na de boottocht van Sicilië naar het Italiaanse vasteland hoe buitengewoon moeilijk het voor een buitenlander is de Ronde van Italië te winnen.

De 115 kilometer naar Nicotera hadden niets te bieden voor Jean-Paul van Poppel. De weg leidde voortdurend op en af en de beklimmingen waren te lang voor platlands-sprinters. Van Poppel was dan ook niet verrast, dat juist de als klimmer te boek staande Van der Velde hem de paarse trui afnam.

De wedstrijd kwam op gang na de eerste doorkomst in Nicotera. In de resterende lus van 47 kilometer zat ook de beklimming van de Monte Poro. Na een korte solo van de Zwitser Demierre, demarreerde Roberto Visentini kort voor de top van de Poro. De playboy van het Italiaanse peloton was met zijn actie verantwoordelijk voor de breuk in de grote groep. Een ploegje van niet meer dan vijftien renners maakte tempo achter Visentini. Opvallende afwezigen in die groep waren rose-truidrager Saronni en Van der Velde. De Nederlander voelde nog de aanwezigheid van de ploegentijdrit. Hij raakte niet in paniek. „Ik was bij Saronni, dus zou ik na de klim altijd terugkomen”. Wel vooraan was Hennie Kuiper, hetgeen duidde op een groeiende vorm bij de veteraan.

Net voor de hergroepering opende Greg Lemond het offensief achter Visentini. De Amerikaan, de Giro ongelukkig gestart, plaatste een harde demar-rage. Alleen Giupponi uit de ploeg van Saronni en het duo Baroncelli/Corti namens Moser hadden een antwoord. De drie Italianen lieten, begrijpelijk gezien de positie van hun kopmannen, Lemond het werk opknappen.

Vooraan werd Visentini door de wedstrijd-leider verwittigd dat er een groep kwam opzetten. Vijftien kilometer voor de eind-

streep kwam de achtervolgende groep bij de solist. Lemond koos opnieuw de aanval. Visentini reageerde en kwam samen met de Amerikaan voorop. Als de Italiaan ook zijn aflossings-beurten had genomen, waren de twee weggebleven. Dat zou normaal zijn, omdat Visentini van een andere ploeg is dan Saronni en Moser. Visentini nam echter niet over en reed puur verdedigend. Ook de tweede aanval werd door hem gepareerd, wat het vermoeden van een Italiaanse coalitie versterkte. Later verklaarde een nijdige Lemond, dat hij Visentini had gevraagd waarom hij zich zo gedroeg. Visentini had hem niet eens een antwoord gegeven.

De indruk van een Italiaanse samenspel werd bevestigd bij de jacht van Baroncelli naar de etappe-zege en de rose trui. Geen enkele Italiaanse ploeg reageerde op Baroncelli's uitval, ingezet door de later verzwakkende Moroni. Alleen de grotendeels uit Italianen bestaande formatie van de Portugees Da Silva probeerde nog iets recht te zetten. Vergeefs. Baroncelli zegevierde met achtien seconden voorsprong op zijn kopman Francesco Moser, die via vijftien seconden tijdvergoeding in het algemeen klassement een sprongetje over zijn rivaal Saronni deed.

Gianbattista Baroncelli heeft meer uitgeblonken in de Ronde van Italië, al droeg hij nimmer de rose trui. In vorige ronden won hij wel vier etappes en werd hij tweemaal tweede in het eindklassement, een keer derde en drie keer vijfde. Vorig jaar finishte hij als zesde. De eerste keer dat „Gibi” meedeed was in 1974. Een jaar had hij de Ronde van Italië voor amateurs en de Ronde van de Toekomst in

Frankrijk gewonnen.

Hij werd genoemd als het grootste talent sinds Coppi en hij begon inderdaad veelbelovend. Eddy Merckx moest al zijn talent, routine en macht aanwenden om De Giro van 1974 met twaalf seconden voorsprong te winnen. Daarna heeft Baroncelli nooit meer zo tegen de wereldtop aangebeukt als dat jaar. Ook niet nadat Merckx was afgestapt. Hij leverde bij vlaggen nog wel goede prestaties. Een ware campionissimo als de tifosi hem graag zien werd hij nooit. Hij droeg het imago van een „luie renner” met zich mee.

Volgens Moser kan Baroncelli deze Giro winnen. Dat kon hij al in 1974 en hij is er nooit in geslaagd. In Nicotera keek Johan van der Velde hoog naar de Italiaan op. De Brabander moest zich voorlopig tevreden stellen met de paarse trui. „Dat is tenminste wat. Toch heb ik het individuele klassement nog niet afgeschreven. De Giro is nog maar amper begonnen”.

Het gezicht van zijn ploegleider Peter Post stond niettemin zorgelijk. Dat kwam niet alleen door de pijn in zijn rug, een erf-nis van de valpartij die zijn actieve wieleroopbaan beëindigde. Alleen Van der Velde en de Belg Van Lancker hadden zich van zijn ploeg in het eerste gelid van 54 renners weten te handhaven. Vedette Eric Vanderaerden was direct weer uit de wielen geden, toen de finale begon en raakte twaalf minuten achterop. Post concludeerde: „We zouden een veel grotere rol spelen als Phil Anderson had kunnen meedoen en Vanderaerden in goede doen was geweest”.

Het algemeen klassement in de Ronde van Italië is na vier etappes:

1. Baroncelli 14.30.30; 2. Moser 0.17; 3. Saronni 0.22; 4. Thuraud 0.34; 5. Claudio Corti (Ita) 0.36; 6. Gerhard Zadrobilek (Oos) 0.39; 7. Flavio Giupponi (Ita) 0.55; 8. Antonio Bevilacqua (Ita) 1.02; 9. Luciano Loro (Ita) 1.19; 10. Steve Bauer (Can) 2.06; 11. Ruttimann 2.07; 12. Visentini 2.29; 13. Franco Chioccioli (Ita) 2.32; 14. Steven Roche (Ier) z.t.; 15. Wilson 2.33; 19 Van der Velde 3.12.

Diego Perez na drie uur tennis beter:

Joakim Nystrom in achtste finales uitgeschakeld

ROME — De als vijfde geplaatste Zweed Joakim Nystrom is donderdag in de achtste finales van het tennis-toernooi in Rome uitgeschakeld. Nystrom stond ruim drie uur op de baan tegen de Uruguayaan Diego Perez, in wie hij verrassend zijn meerdere moest erkennen.

Nystrom, die de achtste plaats bezet op de wereldranglijst, zei het duel al in de eerste set uit handen te hebben geven. Hij verspeelde een setpoint en verloor vervolgens de tiebreak. „Ik speelde in die beginfase slecht op beslissende momenten. En tegen het einde was ik echt doodop”, lichte de 23-jarige Scandinaviër toe. Nystrom heeft tot nu toe een erg druk seizoen gehad met 50 wedstrijden in elf toernooien. Hij

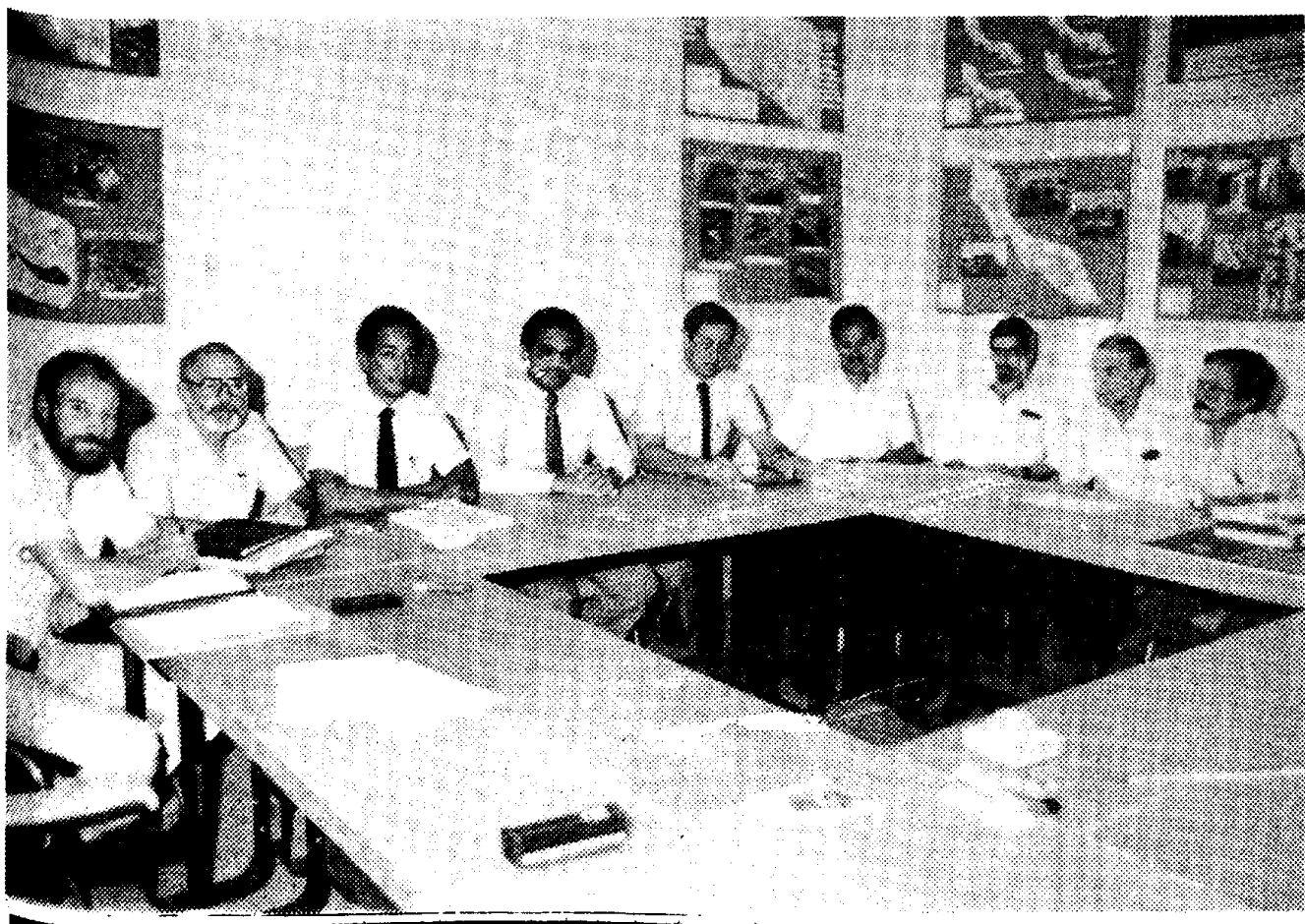
zei echter maar drie dagen rust te nemen, voordat hij in Dusseldorf aantreedt voor de strijd om de wereldbeker voor landen teams.

Perez, die al eerder Heinz Gunthardt had verslagen, treft in de kwartfinales Yannick Noah. De Franse ster, wiens deelneming donderdag op de tocht kwam te staan door een enkel blessure, was fit genoeg om zich van de jonge Zweed Kent Carlsson te ontdoen: 6-4, 6-2. Carlsson werd van hot naar her gestuurd door Noah en klaagde bovendien over pijn in de service-arm. De Westduitser Boris Becker, die nog geen set afstond, toonde tegen de Mexicaan Leonardo Lavalle zijn progressie. In de kwartfinales speelt hij tegen Emilio Sanchez.

Garantie voor een grote sorte-ring levensmiddelen van hoge kwaliteit tegen lage prijs.

albert heijn VERKRIJGBAAR BIJ ALLE BETERE SUPERMARKETS.

Albert Heijn heeft beschuit, koekjes, groenten in blik / in glas, jam, pindakaas, hagelslag, soepen, vruchtensappen, vlees voor de hand, vlees voor de poes, mayonaise, filterzakjes, spaghetti, macaroni, mie, soepballen, etc. etc.

Eikelenboom gaat naar de PTT LRD zoekt een nieuwe directeur

WILLEMSTAD — Na 17 jaar werkzaam te zijn geweest bij de Landsradio Dienst vertrekt directeur ir. Hendrik Eikelenboom half juni naar Nederland om daar voor de PTT te gaan werken. Zijn vertrek is gebaseerd op persoonlijke redenen en heeft niet te maken met eventuele onvrede over het functioneren van de LRD, alhoewel de huidige directeur wel erkent dat dit functioneren regelmatig in conflict komt met het overheids-beleid waardoor de LRD geen "slagvaardig" beleid kan voeren.

Ir Hendrik Eikelenboom studeerde in 1969 af en liep vervolgens enige tijd stage bij de Nederlandse telefoondienst PTT namens de Antilliaanse overheid. Vervolgens kwam hij naar Curaçao waar Eikelenboom nu ruim 17 jaar werkzaam is bij de Landsradio Dienst en hij twaalf jaar de functie van directeur vervulde.

Alhoewel Eikelenboom volgende maand al naar Nederland vertrekt, waar hij per 1 augustus in dienst treedt van de PTT, wordt in de vandaag voor het eerst verschenen advertentie per 1 augustus een nieuwe directeur gezocht. Eisen daarvoor zijn onder andere een opleiding op academisch niveau of een daaraan gelijkwaardig niveau, bij voorkeur in de elektronische of bedrijfskundige richting. Daarnaast moet de sollicitant over zeer ruime ervaring in de exploitatie van een openbaar telecommunicatiebedrijf beschikken. Vooralnog is de advertentie alleen in de lokale dagbladen verschenen.

Naar ir Hendrik Eikelenboom desgevraagd verklaarde, zijn het persoonlijke redenen die hem ertoe gebracht hebben de Nederlandse Antillen te verlaten. De huidige LRD-directeur zocht een nieuwe uitdaging en vond deze in zijn komende baan bij de PTT. "Ik heb hier zeer prettig ge-

Recidivisten bedreigen politie met messen

WILLEMSTAD— Twee recidivisten die in bezit waren van twee zakken, werden door de politie staande gehouden. In een zak zat een video-recorder, waar omtrent de twee mannen geen verklaring konden geven. Hierop gingen de politieagenten over tot aanhouding. Hiermee waren de recidivisten het niet eens, en verzetten zich met messen tegen de aanhouding. Met de wapenstok wist de politie het tweetal tot bedaren te brengen en werden alsnog overgebracht naar het politiebureau.

WILLEMSTAD— Het personeel van de Curaçaose hotels start in de maand juni met een bijscholingscursus. De supervisie van dit project ligt in handen van Ronny Lauffer van FEFFYK. Het project werd onlangs gepresenteerd aan gedeputeerde ing Angel Salsbach. Op de foto vlnr: de heren Evertz, Valerian, Salsbach, Lauffer, Semerel en Martina.

WILLEMSTAD— Gedeputeerde Raymond Bentoera heeft onlangs een bezoek gebracht aan de DROV. De gedeputeerde voerde met diverse medewerkers van de dienst besprekingen aangaande het ruimtelijk ontwikkelingsplan voor Curaçao dat in de tweede helft van dit jaar zal verschijnen. Ook werden de laatste werkzaamheden besproken aangaande bepaalde strategische planonderdelen van het Actieplan Binnenstad.

Vrouw met mes gestoken

WILLEMSTAD— Een 21-jarige vrouw is in haar woning aan de Ojedastraat door een onbekende man twee maal met een mes gestoken. Ze werd getroffen in haar borst en been. De vrouw werd wakker toen de man in haar slaapkamer stond. Hij gaf haar te verstaan dat hij seksuele gemeenschap met haar wilde hebben. Toen de vrouw het op een gillen zette, werd de man kwaad en stak op de vrouw in. Doordat de vrouw bleef gillen zag de man van zijn plan af en nam de benen. De vrouw werd door de politie naar de polikliniek gebracht.

Wegens beschuldigingen in VS-senaatscommissie

Mexico protesteert tegen Amerikaanse inmenging

MEXICOSTAD — Mexico heeft in een officieel protest de Verenigde Staten inmenning verweten in binnenlandse aangelegenheden in Mexico. Dit protest toont duidelijk de verslechtering in de betrekkingen tussen beide buurlanden aan.

De Mexicaanse ambassade in Washington heeft de nota gepubliceerd welke aan minister George Shultz van Buitenlandse zaken eerder was overhandigd en waarin de schending van de Mexicaanse soevereiniteit als onacceptabel wordt aangeklaagd. Gedeeld wordt op het gebied in de subcommissie voor Interamerikaanse zaken van de Amerikaanse senaat welke onder leiding staat van de ultraconservatieve Republikeinse senator Jesse Helms. Deze besprak de kwestie van de drugs-invasie via Mexico, welk land een grens van 2.559 kilometer met de VS gemeen heeft. Helms haalde bij die gelegenheid fel uit naar de interne structuren in Mexico, wat gepaard ging met insinuaties over corruptie tot op het hoogste niveau.

In de door ambassadeur Jorge Espinosa de los Reyes overhandigde nota heet het dat tijdens een hoorzitting van het parlement een minderheidsgroep van de subcommissie en hoge functionarissen van de uitvoerende macht denigrerende verklaringen hebben gedaan over Mexico en de Mexicaanse regering. In het licht van deze overwegingen heeft de Mexicaanse ambassadeur, zo laat hij weten, opdracht gekregen deze nota te overhandigen aan minister Shultz met een formeel en zeer fel protest tegen deze verklaringen, welke Mexico beschouwt als onvriendelijk en in totale tegenstelling met de geest van samenwerking welke door de Mexicaanse regering is getoond bij zijn pogingen oplossingen te bereiken voor de problemen welke de bilaterale betrekkingen aantasten, aldus de nota.

Daarin wordt nog vastgesteld dat de gewraakte verklaringen in de senaats-commissie «een interventionistisch karakter» hadden en zich in de marge van de waarheid bevonden. Zij gaven een vertekend beeld van de werkelijkheid in Mexico. Zij zijn dan ook niet te accepteren en een aantasting van de Mexicaanse soevereiniteit. Het protest toont duidelijk aan dat het de laatste tijd de verkeerde kant op gaat in de relaties tussen de beide landen. De bestrijding van de drugsmafia speelt daarbij een belangrijke rol. Volgens de Amerikaanse visie doet Mexico daar niet voldoende aan.

De inspectie der Belastingen Curaçao zoekt voor een medewerker die recentelijk bij hem in dienst is getreden

een woonhuis met 3 kamers te huur.

Huurprijs maximaal f. 600,— per maand

Gelieve aanbiedingen bij de Inspectie der Belastingen t.a.v. Mr. D. Rosario, Christinalaan z/n in te dienen.

DE INSPECTIE DER BELASTINGEN

DEPARTEMENT VAN HANDEL
INDUSTRIE EN WERKGELEGENHEID

Maximum prijzen eilandgebied CURAÇAO ingaande 16 mei 1986.

	verpakking	inlandhandel	consument
KOFFIE			
Douwe Egberts roasted (decaf)	12/250 gr.	f. 48,57	f. 4,37
(goudmerk)	12/250 gr.	f. 47,06	f. 4,23
(zilvermerk)	24/250 gr.	f. 90,13	f. 4,08
(roodmerk)	12/250 gr.	f. 86,17	f. 3,97
(espresso)	12/250 gr.	f. 47,10	f. 4,25
(mokka)	12/250 gr.	f. 45,49	f. 4,11
THEE			
Pickwick	12/20 x 4 gr.	f. 15,10	f. 1,39
(ceylon)	24/20 x 2 gr.	f. 30,48	f. 1,41
(ceylon)	40/100 x 2 gr.	f. 23,22	f. 1,07
		f. 210,27	f. 5,74
BABYVOEDING			
Milupa (7 granen)	20/200 gr.	f. 23,94	f. 1,33
Molenaar (kindermuesli)	20/200 gr.	f. 36,81	f. 1,77
(knusperpluis)	20/200 gr.	f. 44,74	f. 2,48
(tarwebloem)	12/200 gr.	f. 14,68	f. 1,36
MELKPOEDER			
Frische viag	24/454 gr.	f. 65,19	f. 2,90
	12/1134 gr.	f. 74,68	f. 6,63
(instant)	6/2268 gr.	f. 71,25	f. 12,66
	12/900 gr.	f. 68,50	f. 6,19
MARGARINE			
Blue Bonnet	18/1 lbs	f. 47,34	f. 2,92
Beel	24/250 gr.	f. 35,81	f. 1,51
Blue Band (gold)	40/250 gr.	f. 61,07	f. 2,81
		f. 33,09	f. 0,91
SUIKER			
Domino (wit)	12/5 lbs	f. 24,63	f. 2,22
SIL-OLIE			
Mazole (corn oil)	24/1 pt.	f. 42,47	f. 1,91
(corn oil)	8/1 1/2 qt. (48 oz)	f. 35,21	f. 4,75
(corn oil)	6/1 gal.	f. 63,36	f. 11,40
Argo (vegetable oil)	24/1 pt.	f. 35,96	f. 1,82
(vegetable oil)	12/1 qt.	f. 32,59	f. 2,93
(vegetable oil)	6/1 1/2 qt. (48 oz)	f. 23,93	f. 4,04
(vegetable oil)	6/3 lbs.	f. 56,66	f. 10,20
ROOMBOTER			
Breda	20/454 gr.	f. 47,54	f. 2,64
Brabo	40/227 gr.	f. 46,69	f. 1,28
MELK IN BLIK			
Frische viag	48/367 gr.	f. 47,59	f. 1,07
(gecondenseerd gesuikerd)	120/78 gr.	f. 32,64	f. 0,30
(gecondenseerd gesuikerd)			
GEZOUTEN VIS	60/450 gr.	f. 225,62	f. 4,21
Oscar Larsen			
Earstvolgende publieke geschiedt op 5 juni 1986			
Prijzverhogingen dienen uiterlijk op 2 juni 1986 aangevraagd te worden.			

De Minister van Handel, Industrie en Werkgelegenheid

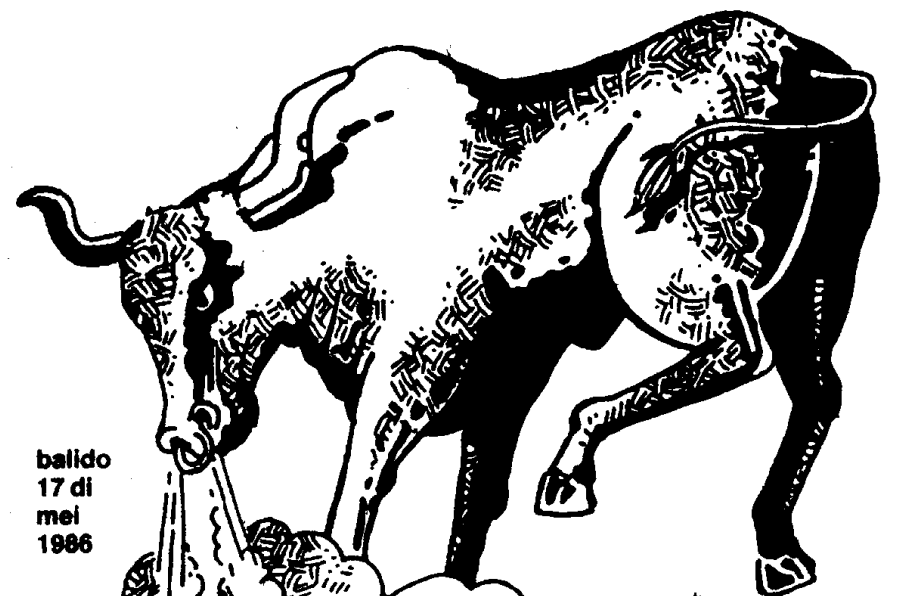
DEPARTEMENT VAN HANDEL
INDUSTRIE EN WERKGELEGENHEID

MEDICIJNEN

Maximum prijzen eilandgebied BONAIRE en CURAÇAO ingaande 16 MEI 1986.

	tab./verpak.	inlandhandel	consument
RASTINON			
1 gr 500 tabs.	per tab.	f. 158,31	f. 195,93
0,5 gr 1000 tabs.	per tab.	f. 170,20	f. 210,57
DAONIL			
5 mg 500 tabs.	per tab.	f. 153,63	f. 187,59
DIAMICRON			
80 tabs.	per tab.	f. 24,67	f. 30,82
DYMELOR			
500 mg 200 tabs.	per tab.	f. 92,75	f. 113,01
INSULIN REGULAIR			
U-100 10cc	LILLY	f. 18,64	f. 20,80
INSULIN N.P.H.	LILLY	f. 18,64	f. 20,80
INSULIN LENTE	LILLY	f. 18,64	f. 20,80
U-100 10cc	LILLY	f. 4,30	f. 5,36
TESTAPRE M-73 100 cm	LILLY	f. 22,61	f. 28,26
HUMULIN N.P.H.	LILLY	f. 22,61	f. 28,26
U-100 10cc	LILLY	f. 22,61	f. 28,26
HUMULIN REGULAIR	LILLY	f. 22,61	f. 28,26
U-100 10cc	LILLY	f. 22,61	f. 28,26
HUMULIN LENTE	LILLY	f. 22,61	f. 28,26
U-100 10cc	LILLY	f. 22,61	f. 28,26

De Minister van Handel, Industrie en Werkgelegenheid

djasabrahú BRABU!

Nos ta akseptá bon di FKP.

B&D CIRCULAR SAW 7308

B&D CAR VAC

45.-

WEN TASK-FORCE

99.-

B&D ROUTER 7600

75.-

EASTERN SAFETY FIRST AID KIT

16.25

WEN CAR WAXER

135.-

WEN ALL SAW

65.-

Prospero Baiz

Hardware + Building Supplies

SALIÑA / STA. MARIA / PARERA / OTROBANDA

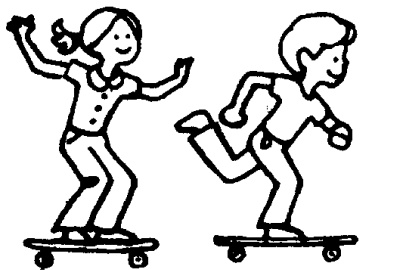
Internationale verhuizers en verschepers

INTERSTERO

Dokweg z/n - achter Maduro Plaza - Curaçao N.A.
Tel.: 70140 - 70141 - Telex 3483 - Carel N.A.

Volledige verzorging van lokale & Internationale verhuizingen.

MEET AT McDONALD'S® FOR THESE FUN ACTIVITIES

SUNDAY	MONDAY	TUESDAY	WEDNESDAY	THURSDAY	FRIDAY	SATURDAY
4	5	6	7	8	9	10
	6 pcs-Nuggets	Big Mac	McChicken	Cheeseburger	Filet-o-Fish	Big Breakfast
* Moeder krijgt gratis ontbijt als ze komt met haar kinderen. MOTHER'S DAY	11	12	13	14	15	16
	Quarter Pounder-Cheese	6 pcs. Nuggets	Hamburger	Cheeseburger	Filet-o-Fish	Gratis Hash Brown bij elk ontbijt
18	19	20	21	22	23	24
Hamburger	Cheeseburger	McChicken	Big Mac	Quarter Pounder-Cheese	Filet-o-Fish	Gratis Juice bij elk ontbijt
25						
Cheeseburger						

's Werelds beste restaurant en 's Werelds beste dorstlësser brengen U: de beste deal van de wereld!

Twee halen, Eén betalen!! Hou onze kalender in de gaten.

HEREN GARAGEHOUDERS UITDEUKERS EN HOBBYISTEN OPGELET

gedurende de maand mei bieden wij U, tegen uiterst lage prijzen, het volgende aan:

Handhamers / Spalding hamers.....	Nafis.	12.25 stuk
Handhamers, korte steel 3 lbs.....	Nafis.	3.99 per stuk
Handhamers, lange steel, gepolijst Nafis.		9.91 per stuk
Klaauw hamers, gepolijst.....	Nafis.	9.59 per stuk
Klaauw hamers, zwart.....	Nafis.	7.85 per stuk
Parasserie schaaft.....	Nafis.	12.40 per stuk
Battery Charger 15 amp.....	Nafis.	185.00 per stuk
Wire brush.....	Nafis.	1.69 per stuk
Welding helmet with front lift cover.....	Nafis.	29.75 per stuk
Blow torch c/w propane.....	Nafis.	26.61 per stuk
Glazing en spot putty.....	Nafis.	8.50 per blik
Primer lacquer een kwart gallon.....	Nafis.	8.80 per blik
Hand cleaner Blue label per 4 1/2 lbs.....	Nafis.	9.50 per blik
Hand cleaner Gold label 4 1/2 lbs.....	Nafis.	9.60 per blik
Grease nipples, div. uitvoeringen.....	Nafis.	0.65 per stuk

FREDERIK TRADING
CARACASBAIWEG 49

Regering van de Nederlandse Antillen

In verband met de uitdiensttreding van de huidige directeur ontstaat per 1 augustus 1986 een vakature voor

DIREKTEUR

van
LANDSRADIO-Telecommunicatie dienst
Nederlandse Antillen

Landsradio verzorgt het lange afstand telefoonverkeer, het telegrammen- en telexverkeer en alle andere telecommunicatieverkeer tussen de Nederlandse Antillen en met het buitenland. Daarnaast voert zij het beheer over de eilandelijke telefoonbedrijven van Bonaire en de Bovenwindse Eilanden en is zij belast met het toezicht op de naleving van en het adviseren over alle telecommunicatie wetgeving en -regelingen van de Nederlandse Antillen.

FUNCTIE-EISEN:

- een opleiding op academisch of door opleiding en ervaring gelijkwaardig niveau, bij voorkeur in de elektrotechnische of bedrijfskundige richting
- zeer ruime management ervaring
- b.v.k. ruime ervaring in de exploitatie van een openbaar telecommunicatiebedrijf
- duidelijke belangstelling voor de publiekrechtelijke aspecten van de telecommunicatie.

ARBEIDSVORWAARDEN:
Het salaris is vastgesteld volgens schaal 17, Nafis. 5.572 p.m. indien ongehuwd, en Nafis. 6.965,— p.m. indien gehuwd.
De gebruikelijke rechtspositieregelingen zijn van toepassing. Een psychologische test kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

INLICHTINGEN:
Voor inlichtingen over de functie kan contact opgenomen worden met de huidige directeur Ir. H.J. Eikelenboom, telefoon (09)631600.

SOLLICITATIES:
Binnen 10 dagen na verschijnen van deze advertentie te richten aan de Minister van Verkeer en Vervoer, Fort Amsterdam Curaçao. Een copie van de sollicitatiebrief dient te worden gezonden aan het Hoofd van het Centraal Bureau voor Personeelszaken, Fort Amsterdam, Curaçao.

Esun
mas efectivo

CENTRALE HANDELMAATSCHAPPIJ N.V.
Schottegatweg Oost 199
Tel. 615247 - 616466

Hotel Holland

Tel.: 88014 Tel.: 81120

Restaurant 't Kokkeltje

DEZE WEEK SPECIAAL:

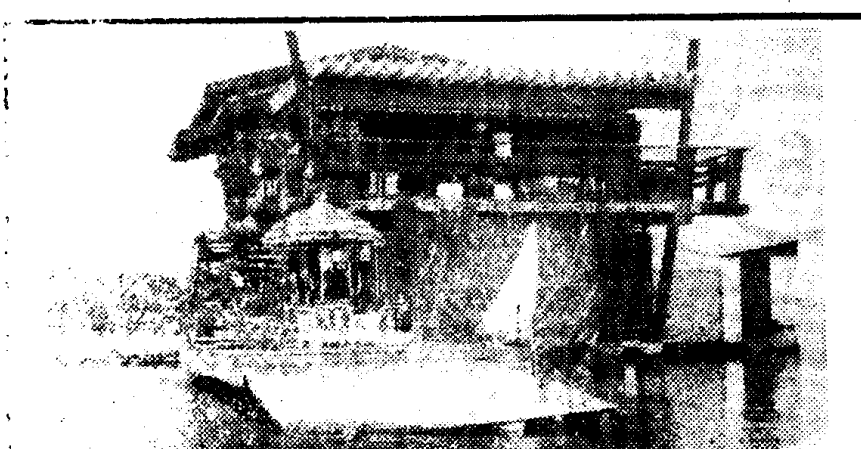
- verse lobster
- Rode poon
- Tong-schar
- Uitstekende steaks

Zaterdagavond 9.30 p.m.

Dinner met Mariachi Show

Reservering op: tel: 81120-88014

't Kokkeltje iets verder..... stukken gezelliger

TE HUUR / TE KOOP

SPAANSE WATER

— 3 buik, eniraal airoc, overdekt botenhuis voor motorboot van 31 voet, 2 badkamers, overdekte grote porch, carport voor 2 auto's, grote steiger met lift, zwembad, (suntan) - sunfish; 1 sl.k. met badk., heeft aparte ingang (kan ook worden gebruikt als woonruimte). Financiering mogelijk.

— 1 jaar a \$1750 / mnd.

— Beschikbaar uitsluitend na afspraak en overhandiging van cheque a Naf. 25,— t.b.v. de bank van Curaçao.

TE HUUR / TE KOOP

— 2 buik, 2 grote porches, carport voor 2 auto's. Huur \$875 / mnd. Beschikbaar uitsluitend na afspraak en overhandiging van cheque a Naf. 25,— t.b.v. de bank van Curaçao. Financiering mogelijk.

SPAANSE WATER

— 2 buik, 2 grote porches, carport voor 2 auto's. Huur \$240 / jaar.

BONAIRE

— 2 buik, 2 grote porches, carport voor 2 auto's, 2 badkamers, overdekte grote porch, carport voor 2 auto's, grote steiger met lift, zwembad, (suntan) - sunfish; 1 sl.k. met badk., heeft aparte ingang (kan ook worden gebruikt als woonruimte). Financiering mogelijk.

E.O.G. CUR. N.V. Tel. 671229
Makelaars onroerend goed

VS overwegen represailles tegen Brazilië

WASHINGTON — De regering van de Amerikaanse president Ronald Reagan overweegt represailles-maatregelen tegen de Braziliaanse regering welke de binnenlandse computermarkt beschermt tegen een Amerikaanse computer-invasie. Op het verzoek van de kant van de Verenigde Staten om de Braziliaanse grenzen open te stellen voor Amerikaanse computers en onderdelen daarvan en ander elektronisch materiaal heeft Brasilia namelijk negatief geantwoord. De raad voor het economische beleid van het Witte Huis, een groep op ministersniveau, heeft aan een presidentiële commissie gevraagd om een lijst van opties op te stellen voor represaille-maatregelen. Voor 25 juni wil men deze lijst in handen hebben. Een van de mogelijkheden is dat op Braziliaanse import-producten in de VS een bepaalde heffing wordt geheven. Volgens Washington heeft de Amerikaanse computer-industrie in de afgelopen vier jaar voor bijna miljard dollar aan verkopen verloren zien gaan als gevolg van het Braziliaanse importverbod van Amerikaanse computers enz.

ACCOUNTANT

A medium size company incorporated on Curaçao and Aruba requires for its headoffice on Curaçao a chief accountant. The chief accountant reports directly to management, supervises ten employees and is responsible for:

- the financial administration
- supervision of the various sub administrations
- internal control
- the timely completion of the internal reports.

The accounting department has the use of two personal computers (IBM XT and AT).

Applicants for the above position should have a degree of at least H.E.A.O. or an equivalent thereof and several years of experience in a supervising position. Knowledge of EDP will be considered as a recommendation.

The salary and other benefits reflect the significance of the position offered and experience of applicant. Written applications in English should be addressed to:

Managing Director
P.O. Box 46
Curaçao N.A.

Een jonge zelfstandige werkmaatschappij, op het gebied van de detailhandel, in de gemengde branche, met intussen 3 winkels en ambitieuze expansieplannen zoekt contact met een ervaren

VERKOOPLEIDER

Rechtstreeks ressorterend onder de general manager is hij verantwoordelijk voor het voeren van het commerciële beleid van alle 3 (en straks nog meer) vestigingen.

Hoofdtaken hierbij vormen de coördinatie van inkoop en promotie, maximalisatie van omzet en bruto marge door een effectieve assortimentsselectie en merchandising.

In zijn handelen ziet hij altijd de konsument centraal staan, waarbij hij kan terugvallen op zijn belangrijke commerciële ervaring en aangeboren koopmanszinnigheid.

Aantoonbare successen uit zijn commerciële verleden waar- in pionierswerk een belangrijke rol vervulde zijn daarbij welkom.

Naast een stimulerende persoonlijkheid, initiatief, leidinggevende capaciteiten en inventiviteit is een specifieke opleiding in deze richting geen vereiste.

Leeftijd bij voorkeur 30-35 jaar.

Uw schriftelijke sollicitatie, welke graag spoedig tegemoet wordt gezien, gaarne zenden onder nummer 20, aan het bureau van dit blad, Curaçao.

UITNODIGING

In het kader van de muziekuitvoeringen van de U.N.A. zal op zaterdagavond 17 mei plaatsvinden een

Piano - Concert

(Klassieke en Antilliaanse muziek)

door
LIVIO HERMANS

Tijdens dit algemeen toegankelijke concert zal ook afscheid genomen worden van twee docenten van de U.N.A.: Drs. H. Opdam en Drs. R. Marthas.

Plaats : Aula - N.A.
Datum : Zaterdag 17 mei 1986
Tijdstip : 20.30 uur
Toegang : Vrij

De rector-magnificus
Mr. drs. Alex Reinders

Universitat Nacional di Antia
University of the Netherlands Antilles
Universidad de las Antillas Neerlandesas

Golden Drive In

presenteert
vrijdag en zaterdag
om 8 en 12 uur
zondag om 8 uur

PREMIERE AMSTERDAM - DEN HAAG - UTRECHT

aanstekelijke film vol emoties, mooi
Caribisch sprookje - volkskrant

Entree f. 5,- p.p.
Alle leeftijden.

Ik koop niet zomaar soep.
Ik koop UNOX soep.

UNOX maakt soep, vele soorten soep. U bedenkt het en UNOX heeft de soep. En, zoveel zorg als u besteedt aan gezellig en lekker eten, zoveel zorg geeft UNOX aan z'n soepen. Dat proeft u, en dat proeft uw hele gezin.

UNOX, de soepmakers van huis uit.

Unox soep, niet zomaar soep.

10% KORTING

OP ALLE CASH AANKOPEN VAN KOKERPROFIELEN VANAF

17 MEI T/M 31 MEI

STAALANTILLEN/HERU N.V.

Kaya La Plata A-20 (Gasparito) / Tel: 80945-46 / Telex: 3466 Hesta / P.O. Box 3362

KOMBINASHON

Nòmber:.....

Direkshon:.....

Fecha: **18 mei 1986**

El Salvador: Verzet meldt neerhalen leger-helicopter

SANSALVADOR — De Salvadoraanse guerrilla heeft neergehaald een leger-helicopter te hebben neergehaald in het gebied van Torola in de provincie Morazan op 75 kilometer ten oosten van San Salvador. Uit een officieel bericht blijkt dat er zeven doden zijn gevallen bij wat volgens de legerleiding een ongeluk zou zijn geweest.

In een bericht van het Farabundo Martí Bevrijdingsfront (FMLN) heet het dat in de gevechtszone bij Torola een leger-helicopter werd ingezet welke slachtoffers van de strijd aan legerzijde moest vervoeren. Deze helicopter was een doelwit voor de guerrilla-eenheden welke het uur erop openden, waarna het toestel werd neergehaald. Volgens het verzet is dit de derde helicopter welke in de voorbije vier maanden werd neergehaald, waarbij in totaal elf piloten zijn omgekomen of gewond geraakt.

In een leger-communique staat dat de Amerikaanse helicopter een ongeluk had in de onrustige omgeving van de Cusana-heuvel in het Torola-gebied. Uiteindelijk stortte de helicopter neer als gevolg van slecht weer. Er kwamen daarbij zeven militairen om het leven, onder wie de twee bemanningsleden. Een dag eerder was in het bevochtigde gebied een zuiveringsoperatie begonnen waaraan vijfduizend soldaten deelnemen. Het verzet heeft de bevolking opgeroepen thuis te blijven omdat op straten en op het platteland mijnen zijn gelegd.

Zakenvaria

De winnaars van de grandiose HAGEMEYER CAMPAGNE werden bekend gemaakt door notaris Senior (rechts) en de vertegenwoordiger van Hagemeyer, Dos Santos. Hieronder staan de namen van de prijswinnaars vermeld.

Aanrijdingen

WILLEMSTAD — In de afgelopen 24 uur vonden er zes aanrijdingen plaats, waarbij een gewonde viel en een materiële schade van 8200 gulden genoteerd werd.

Kans op radioactieve luchtdeeltjes vrijwel nihil Hygienische dienst overweegt aanschaf van Geigerteller

WILLEMSTAD — Gezondheidsautoriteiten overwegen de aanschaf van een Geigerteller, om aanvullend op het gisteren ingestelde verkoopverbod voor levensmiddelen uit het Oostblok ook de nodige controle te kunnen verrichten naar radioactieve besmetting. Het toeval wil dat de dagelijkse controles van de Meteorologische Dienst naar andere radioactieve stofdeeltjes in de lucht momenteel door technische mankementen niet plaatsvinden, al blijft de kans dat hier ook de kernramp volgens deskundigen nihil.

Anders was dat in de jaren 60, toen Franse kernproeven in de Sahara ertoe leidden dat de radioactiviteit in de lucht hier merkbaar toenam. Dit omdat stofdeeltjes met de Oost-passaat direct van de Sahara over de Atlantische oceaan hier terecht kwamen, hetgeen soms leidt tot nevelachtig weer op de Antillen. Ook toen, aldus Meteoroloog Henk Reudink, was er echter geen sprake van enig gevaar voor de gezondheid. Hij legde uit dat de dienst de lucht controleert met behulp van een zuiger met filter. Die filter wordt dagelijks vervangen en opgestuurd naar Nederland voor onderzoek. De natuurlijke radioactiviteit, die na vijf dagen afbreekt, is dan niet meer te meten, zodat alleen kunstmatige radioactiviteit geconstateerd wordt. Die cijfers zijn tijdens de kernproeven in de Sahara het hoogst geweest, maar benaderden nooit een gehalte van enig gevaar, aldus Reudink.

De controles zijn momenteel echter stopgezet vanwege problemen met de zuigmotor. Naar Reudink uitlegde is de kans dat de radioactiviteit in de lucht hier door de kernramp in Rusland meetbaar toeneemt echter zeer

gering. In de streek van de kernramp komt de luchtstroom normaal gesproken uit het westen. Omdat de wind direct na de kernramp uit zuid-oostelijke richting kwam werden Noorwegen en Zweden als eerste getroffen. De windrichting herstelde zich echter, waardoor de radioactieve stofdeeltjes via Siberie ook in de Verenigde Staten terecht kwamen, zij het in een zeer verdunde vorm. De stofdeeltjes bevinden zich volgens Reudink in de lagere luchtlagen ofwel de troposfeer. Die lagere luchtlagen vloeien door naar Europa, en wil er sprake zijn van enige invloed in Zuid-Amerika en het Caribisch gebied, dan zullen de radioactieve deeltjes naar de hogere luchtlagen moeten.

Indien dat gebeurt kunnen ze in zuidelijke richting vloeien, en mogelijk met een zware onweersbui en veel verticale bewolking naar beneden komen. Zelfs in dat geval, aldus Reudink, zullen de radioactieve deeltjes zo uitgedund zijn dat het effect nauwelijks meetbaar is. Er bestaat dan ook geen enkel gevaar voor radioactieve besmetting van landbouw-producten op Curaçao, zo zei hij, eraan toevoegend dat de kans op een dergelijk zware onweersbui in de huidige droge tijd zeer klein is. Reudink is het persoonlijk eens met de maatregel van de minister om de verkoop van voedingsmiddelen uit het Oostblok te verbieden. Er is namelijk geen enkele manier om na te gaan in hoeverre de producten daar gecontroleerd worden, terwijl dat voor West-Europa wel het geval is. Ook vond Reudink het belangrijk dat de ramp de autoriteiten wijst op de kans dat iets dergelijks ergens gebeurt waar het wel een gevaar betekent voor dit gebied.

Ook de gezondheidsautoriteiten zijn zich daarvan bewust. De Hygienische Dienst overweegt de aanschaf van een Geigerteller, om nu en in de toekomst het gehalte van radioactiviteit te kunnen meten. Dit houdt ook verband met het verkoopverbod op levensmiddelen uit Oost-Europa. Op eilandelijk niveau wordt deze dagen druk vergaard om na te gaan wat er aan controle gedaan kan worden. Ook bestaat er enige onduidelijkheid over het gisteren gepubliceerde besluit, waarin staat dat de controle op aanwezigheid

van radioactieve besmetting in voedingswaren uit het Oostblok stringent worden toegepast, en dat voedingswaren die radioactief zijn worden vernietigd op kosten van de importeur.

Op eilandelijk niveau betwijfelt men of het wel nodig is de reeds aanwezige producten, die voor de kernramp hier waren uit de rekken te halen. Daarnaast is het niet eenvoudig om de controle op radioactiviteit toe te passen. Producten zouden nu naar de röntgen-afdeling van het ziekenhuis moeten worden gebracht voor controle. De aanschaf van een mobiele Geigermeter heeft als nadeel dat ze niet nauwkeurig zijn voor wat betreft de gehalten van radioactiviteit, en vaak slechts een indicatie geven van de aanwezigheid daarvan. Verder overweegt men om niet alleen de producten uit het Oostblok, maar ook die uit andere landen aan steekproeven te onderwerpen. Dit omdat de kans op import via een ander land gezien het open karakter van de Curaçaose importmarkt zeer wel aanwezig is.

Belangrijk is eveneens dat de producten die nu niet verkocht worden gecontroleerd worden als het verbod wordt opgeheven, om na te gaan of het wel veilig is. Die controle zal gezien de lange halveringswaarde van sommige vormen van radioactiviteit ook in de toekomst nodig blijven, zo werd bevestigd. De eilandelijke gezondheidsautoriteiten willen in overleg met landelijke instanties nagaan hoe de controle zo effectief mogelijk gemaakt kan worden. Op de Bovenwinden schijnt het besluit om de verkoop van producten uit Oost-Europa te verbieden als een verrassing te zijn aangekomen. De afdeling Volksgezondheid in Philipsburg zei niet van tevoren op de hoogte te zijn gesteld, terwijl ook importeurs van die producten zeiden niet goed te weten of zij hetgeen reeds voor de kernramp werd ingevoerd wel mogen verkopen. Minister van Volksgezondheid Frank Rozendal verklaarde gisteren dat het verbod voor alle genoemde producten geldt, omdat het onaandoenlijk is om na te gaan wat precies eerder werd ingevoerd.

Wanhopige ouders van verslaafde kinderen

WILLEMSTAD — De ouders van een 24-jarige aan drugs verslaafde zoon verzochten de politie om hulp, omdat hij alles wat los en vast zit in huis steelt en deze goederen omruilt voor base. De politie heeft een gesprek gevoerd met de verslaafde. Politievoorzitter Jaime Cosster deelde de Amigoe mee dat soortgelijke gevallen hand over hand toenemen en dat de politie op verzoek van de ouders dan wel met een verslaafde praat, maar hem daarna weer uit het oog verliest. Het toenemende drugsprobleem wordt volgens Cosster door de overheid niet voldoende onderkend.

WINNAARS VAN DE KAMPAGNE HAGEMEYER EN MAGIC COLOR

- 1* W. La Reina Kaya Kitrin 27 heeft de Whirlpool ijskast ED 26mm gewonnen
- 2* Jonckheer Boebiweg 9 heeft de Whirlpool wasmachine 2LA5700 gewonnen
- 3* Fam. Luyando Elmesstraat 16 heeft de Sony kleuren tv 20" KV2054 gewonnen
- 4* Enid Jardin Turneffweg 15 heeft de Toshiba VHS videorecorder M5020 gewonnen
- 5* Gozlan Gonaveweg 45 heeft de Toshiba kleuren tv 20" 201M3N gewonnen
- 6* Rafael Pinedo Kalbasweg 8 heeft de Kodak camera K6 gewonnen
- 7* Christa Toppenberg van Krimpenlaan 22 heeft de Kodak camera K5 gewonnen
- 8* Julia Balentine Marine Coast Master heeft de Kodak camera K4 gewonnen

De winnaars kunnen hun prijs ophalen bij Hagemeyer, onder vertoon van een identificatiebewijs

HAGEMEYER IN EEN NIEUW JASJE

TOMCONV.
BETON-MIX CENTRALE
FUNDERINGEN, RINGBALKEN, BLOKKEN, BOUWMATERIALEN.
OOK VOOR VERKOOP VAN BLOKKEN, ZAND EN GRIND
Brakkeput Ariba z/n (naast Technische School)
Tel. 674673 - 672204

UNIVERSITEIT VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN
Faculteit der Rechtsgeleerdheid
Vacature part-time docent
INTERNATIONAAL PUBLIEKRECHT

Taak: Het verzorgen van de colleges en tentamens in dit verplichte doctoraal vak, het begeleiden van studenten bij het maken van scripties en werkstukken, en het doen van onderzoek op het gebied van internationaal recht. Het onderwijs is erop gericht dat de student kennis en vaardigheden worden bijgebracht welke nuttig zijn voor het functioneren als jurist in de Antilliaanse maatschappij (d.w.z. zowel in de publieke- als in de particuliere rechtspraak). Het vak moet dan ook zodanig worden gedoceerd dat de student inzicht krijgt in de aanknopingspunten met de andere vakken in het curriculum.

Vereisten: Het afgestudeerd zijn als jurist (Mr./Drs.) met een aantoonbare kennis van en belangstelling voor het internationaal publiekrecht. Voorts strekt enige belangstelling voor het internationaal privaatrecht tot aanbeveling.

Sollicitaties: Dienen uiterlijk 26 mei a.s. gericht te worden aan de dekaan van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit van de Nederlandse Antillen, Jan Noorduyweg 111, bij wie ook nadere inlichtingen (tel. 84422) verkregen kunnen worden.

Mr. B.M. Mezas,
Dekaan van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid.

"BANDOLINO"
SCHOENEN
Katoenen sportieve bloesjes met korte mouw in verschillende kleuren
Boutique
Caracasbaaiweg
Tel.: 613496.

OPENBARE VERKOPING
Op woensdag 21 mei 1986, des morgens om 10.00 uur, zal ten overstaan van notaris Mr. J.W.M. Thesseling diens waarnemer te zijnen kantore aan de Snipweg 56 in het openbaar worden verkocht krachtens artikel 1203 van het Burgerlijk Wetboek van de Nederlandse Antillen:

- a. een perceel grond, gelegen in het Stadsdistrict van Curaçao te Otrabanda, ter grootte van 429 m2, kadastraal bekend als Stadsdistrict, Sektie B, nummer 2130, met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als Breedestraat (O.) nummers 125, 127, 127a (waarin voorheen gevestigd BOTICA CÔROMOTO);
- b. een perceel grond, gelegen in het Stadsdistrict van Curaçao te Punda, ter grootte van 150 m2, kadastraal bekend als Stadsdistrict, Sektie A, nummer 1338, met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als Breedestraat (P.) 48 (hoek Heerenstraat, voorheen bekend als de Gouden Beker).

De veilingcondities liggen vanaf 8 dagen vóór de veiling ten kantore van voornoemde notaris ter inzage. Deze condities houden ondermeer in de bepaling, dat van iedereieder geveerd kan worden dat hij, ter nakoming van zijn bod en andere verplichtingen, een bankgarantie of andere zekerheid stelt.

De executant behoudt zich het recht voor de veiling uit te stellen en op te houden zonder de verplichting daarvoor de reden(en) te noemen.

NOTARISKANTOOR
SCHILTKAMP & THESSELING
Snipweg 56
Alhier.
Tel.: 7 4 2 2 2

MUIZENBERG Supermarket
*Special Slagerij-afdeling

- Braadvlees..... Naf. 6,00 per kilo
- Soepvlees..... Naf. 5,70 per kilo
- Gemalen Biefstuk..... Naf. 7,00 per kilo
- Sukade..... Naf. 9,00 per kilo

Fruit-afdeling

- Grapefruit..... 5 voor Naf. 2,00
- Sinaasappel..... 10 voor Naf. 1,50
- Paprika..... Naf. 3,25 per kg
- Komkommers..... Naf. 3,25 per kg
- Uien..... Naf. 1,25 per kg
- Mango's..... Naf. 1,00 per kg

Toko-afdeling

- Luncheon meat Zwan 1812 gram per blik..... Naf. 6,30
- Mayonaise Torre Del Oro 500 gram..... Naf. 1,70
- Frank Rozendal verklaarde gisteren dat het verbod voor alle genoemde producten geldt, omdat het onaandoenlijk is om na te gaan wat precies eerder werd ingevoerd.
- Peedol tomatoes Campo Amor 400 gram..... Naf. 0,60
- Adobo La Comadre 500 gram..... Naf. 2,00
- Mangel cherry bolls 200 gram..... Naf. 1,25
- Alcapara Torre del Oro 500 gram..... Naf. 5,95

PROBLEMEN MET UW AIRCO? BEL NU 76500

OK... DIE KOELT WEER.

MUIZENBERG Supermarket gelegen dichtbij het STADION VAN LITTLE LEAGUE
DE SUPERMARKET VAN EN VOOR HET VOLK. WIJ WERKEN HARD VOOR DE DAG VAN MORGEN!
Personeel MUIZENBERG SUPERMARKET N.V.

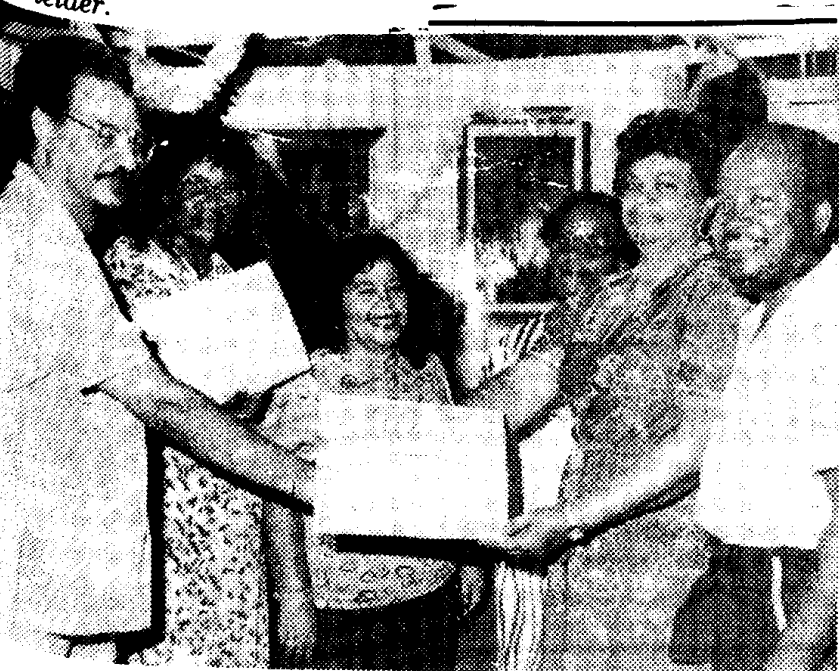
● kwaliteitsmaterialen
● vakkundig personeel
● snelle afwerking

ANTEM SERVICE
BETROUWBARE SERVICE
voor alle technische reparaties:

ANTEM
tel. 76500

DE STROOM IS WEER INGESCHAKELD.

WILLEMSTAD — De Dienst Cultuur organiseerde onlangs voor de vrouwenclub "Shell Opra di Man" een cursus "praten in het openbaar". Gedeputeerde van Cultuur ing Angel Salsbach reikte onlangs aan 27 leden van de vrouwen-club een deelnemers-certificaat uit. Op de foto gedeputeerde Salsbach, drie cursisten, de voorzitter mevrouw Godfried en Rudy Booi de cursus-leider.

ZOEKERTJES

DINSDAGS EN VRIJDAGS

tot 10 woorden.

F. 5,50

Elk woord meer
f. 0,25

**UITSLUITEND
A CONTANT!**

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

1 ONGEBRUIKTE OUTBOARD Suzuki 30 HP f.1.800,-; 1 vrieskast, 255 l., i.z.g.s., f.375,-; 2 Staysail 40 m² f.450,-; 1 antieke tafel f.600,-. Tel.: 674740.

RACEFIETS f.150,-; kleuterbed f.75,-; zware cirkelzaag-tafel, 10" zaagblad f.700,-; pottenbakkers-oven f.1.000,-; eiken 3-deurskast f.300,-; 4 pers. eiken eetkamerst f.300,-; stalen bureau f.100,-; Cur. antieke zitkamerst f.750,- etc. Franse Bloemweg 30.

NO-FROST IJSKAST Whirlpool, 2 deurs, met icemaker, kleur almond, f.1.400,-, z.g.a.n. Tel.: 616199 (kantooruren).

1 TOYOTA STARLET Station, v. april '82, prijs f.5.500,-; 1 stoof f.250,-, gas & elektrisch. Tel.: 78491.

WEGENS VERTREK: 3 deurs hang- en legkast f.120,-; aluminium ladder (uitschuifbaar) en aluminium trap, samen f.300,-; minitafels (3) f.35,-; keukenkast f.30,-; boekenkast f.15,-; staande lamp f.10,-; 2 schoppen f.20,-; elektrische boor f.25,-; driezitsbank plus salontafel met rookglas f.150,-; kapstok f.15,-; 3 set feest-verlichting f.25,-; fotostatief f.30,-; tv-tafel f.20,-; hanglamp met zes glazen kappen f.50,-. Adres: F.D. Rooseveltweg 297, tel.: 81968.

WEGENS VERTREK: zat. 17 mei Porchsale waaronder planten; boeken; glazen; hh-artikelen; lampen; gordijnen; gordijnrails; gereedschap etc. Alles tegen redelijke prijzen. Kaya Amsterdam 30A, Sta. Rosa (boven Hairtique).

1 CROSSFIETS f.150,-; 1 kl. tv Magnavox f.450,-. Tel.: 70274.

ZEILBOOTFORCE-5 (4.20m) + trailer f.1.500,-; Toyota Corolla Liftback nov. '83, f.8.500,-; Toyota Landcruiser Softop, mei '84, f.8.500,-; grenen eethoek + 4 stoelen, f.400,-; wollen vloerkleed f.200,-; 2 rieten stoelen samen f.100,-; rieten wasmand f.40,-; houten wand sportrek f.75,-; video-recorder f.500,-; televisie f.500,-; home-computer ti99/A f.100,-; Chin. fonduepan (steampot); karaffen etc. Bramendiweg 9, tel.: 53430.

ENIGE ONDERDELEN van Volvo 245. Tel.: 81149.

PORCH SALE: Opel Kadett City, '79, f.2.200,-; Lada de Luxe 1600, '80, f.2.500,-; VW Brasilia, '74, f.1.500,-; surfboards from f.25,-; portable babybed f.45,-; beach-chairs; tools; golfset; coffee-maker; household-articles; sewing machine f.150,-; stroller f.5,-. Saturday 17/5, Maajorsweg 11 10.00-18.00. Tel.: 73770.

TOYOTA 1000, bj. 1976, f.1.900,-; 1 twee persoons-bed; f.150,-; 2 persoons-bedden f.25,- + f.35,-; 1 tv Sharp, 1 1/2 jaar oud, f.450,-; 1 stoof Tapan, 1 1/2 jaar oud, f.550,-. Adres: Kaya Solé 29A (zijweg Nestorweg), tel.: 70682.

WEGENS VERTREK: Toyota Corolla, '77, f.1.800,-; wasmachine; ijskast; stereo; 2 pers. bed + matras; ventilatoren; strijkplank etc. Corasolweg 8 (zijweg Caracasbaaiweg, achter LandhuisZuurzak), tel.: 675205.

WOONHUIS JAN Otzenstraat 6, best. uit 3 slaapkamers, zit-eetkamer, bad/wc, v66r- en achterporch, taxatierapport aanwezig. Voor info. tel.: 79713 na 6 uur p.m.

TOYOTA CRESSIDA Stationwagon 1981, automatic, airco, vraagprijs f.7.500,-; wasmachine f.475,-; koelkast f.475,-; spiegelkast f.850,-; fan (tafel) f.40,-; salontafel f.200,-. Navajosweg 12A.

DODGE ASPEN Stationwagon, '78. Tel.: 626567.

1 SCOUT JEEP 1979; 1 slaapkamer-ameublement bestaande uit kingsize bed, hang/legkast en 2 nachtkastjes. Tel.: 616046.

PORCHSALE ZATERDAG 17 mei van 9.00-12.00 uur o.a. bedden; HiFi-apparaat; computer IBM PCjr; manou draaistoelen; planten; surfplanken en toebehoren; massief eiken ronde bolpoot-tafel met 4 stoelen; grenen eethoek met banken; Miele wasmachine etc. Beatrixlaan 6, tel.: 73424. Bellen alléén, zat. morgen.

COMPLETE GELUIDSCAMERA f.650,-; grenen buffet f.450,-; babybed f.85,-; bad st. f.10,-; airco, 2 jr., f.675,-; Renault St.w., '79, f.2.200,-; Simca 1308 f.2.000,-. Inf.: Maracaweg 2, Sta. Rosa (Wiriweg in, 2e str. links).

2TWEEZITS-BANKJES, blank hout met kussens, f.150,-. Monteursweg 14, tel.: 611048.

WESTINGH. IJSKAST f.450,-; Tappan gasfornuis f.450,-; antieke Cur. kast f.300,-; ant. Cur. commode f.450,-; ant. bloemstand f.40,-; catamaran f.1.900,-; trailer f.990,-; typewriter f.75,-; commode f.75,-; metalen tafel f.25,-; mah. bijzet-tafelst. f.50,-; photolamp f.25,-; oude porchset f.25,-; 2 porchtafels f.25,-. Phil cass. recorder f.75,-; keukentafel + stoel f.40,-. Tel.: 74580.

VOLKSWAGEN KEVER, bj. '78; motorfietsen Yamaha 125cc, bj. '83, Honda 400cc, bj. '81. Kaya Alderliste 2, tel.: 81192.

TOYOTA CELICA 1979, ku airco, den bon kondishon. Mekkastraat 9, tel.: 86736.

SIMCA MATRA Rancho, in goede staat, km. st. 55.000. Inl.: tel.: 80305.

DATSUN 120Y, '79, 3-deurs, prijs f.3.000,-, tel.: 675028/53682.

1 MASSIEF GRENEN bankstel, 3-zits, 2-zits + grote tafel, prijs f.750,-. Tel.: 671581.

WEGENS VERTREK: kast 175x60x50 f.100,-; witte (boeken)rekjes f.15,-; (boeken)planken 24x4cm, div. lengtes, v.a. f.10,-; houten bureau f.100,-; eettafel 160x80 f.100,-; schragen-tafel 150x80 f.150,-; stoelen v.a. f.20,-; naaimachine (220V), 23 steken, f.400,-; 2-deurs koelkast, 16 cuft. (220V), f.350,-; stoof/grill/oven f.400,-; mixer (220V) f.20,-; blender f.50,-; typemachine f.30,-; KLM-honden-kennel 73x60x54 f.75,-; sjoelbak (Homas) f.100,-; vloerkleed 170x240 f.250,-; 6-delige medische encyclopedie f.200,-. Abrahamsz H67, tel.: 674320.

TE KOOP GEVRAAGD CURACAO

HUIS IN rustige buurt. Aanbiedingen: tel.: 53524.

TE HUUR AANGEBODEN CURACAO

APPARTEMENT MET 2 slp. kamer, keuken, eetkamer en woonkamer, ongemeubileerd, f.550,- per mnd., 3 mnd. vooruitbetaling en een borgsom. Voor inlicht tel.: 615532 (Anasaweg).

MODERN GEMEUBILEERD appartement. Info: Montezumaweg 47.

RUIM, LUXUEUS appartement, in goede buurt, volledig gemeubileerd, f.550,- p.m. Tel.: 76367.

GEMEUBILEERDE FLAT te Rooi Catochi incl. water, gas, electriciteit. Inl.: 78772/623798.

My Paris in a perfume.

PARIS

Profums
YVES SAINT LAURENT

Distributeur: **PENHA**

VAKANTIE-APPARTEMENT, vrij van 8 juni tot 18 juli en na 17 aug. Tel.: 616932 na 14.00 uur.

TE HUUR GEVRAAGD CURACAO

VOOR MIN. 3 jaar: ruim woonhuis met vrij uitzicht. Tel.: 73686.

WOONHUIS, ONGEMEUBILEERD, ± f.300,- p/mnd. Tel.: 53809.

GEMEUBILEERD HUIS voor Nederlands echtpaar gedurende 4 maanden (1 juni-1 sept.) in verband met kortstondige werkzaamheden op Curaçao. Voor reacties tel.: 671755.

WOONHUIS 2 of 3 slaapkamers, vooruitbet. geen bezwaar. Tel.: 648511/70994.

ONGEMEUBILEERD HUIS, tuinhuis of appartement. Aanbiedingen na 20.00 uur: 673271.

DIVERSEN CURACAO

OP DINSDAG 27 mei a.s. organiseert Ayudo Sosial Korsou weer een "Thriftsale". Maandag 26 mei kunt u uw spulletjes voor de verkoop brengen van 9-12/14-17 uur. Voor informatie kunt u bellen tel.: 75810/671211.

WONINGRUIL GEVRAAGD in Noord-Holland, periode 24 juni-19 juli. Tel.: 74180.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

WEGENS VERTREK: 1 ijskast; stoof; wasmachine; 2 bedden. Tel.: 26610.

WEGENS VERTREK: naaimachine f.200,-; slaapkamer-ameublement f.150,-; deepfreezer f.400,-; tuner; amplifier; platenpeler; speaker e.a. Shaba 2, tel.: 27151.

SURFPLANK MISTRAL; porchset; hang/legkasten; 1- en 2-pers. bed; Lundia kasten; tafels + stoelen. Bucutiweg 6.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

BEAUTIFUL FURN. 1- and 2-room apartment, private terrace, garden, at Sisalstraat and Bubali. Ready to move in. Low rent. Inf. Mrs. De Ruyter, Hotel Concorde. Tel.: 24466, room 505.

APPARTEMENT, 1-persoons-slaapkamer, licht + water + gas inbegrepen, f.300,- per maand. Pos Chiquito 70B, tel.: 25674 na 2.00 uur pm.

PERSONEEL GEVRAAGD ARUBA

GEVRAAGD DIENSTMEISJE met ervaring. Na 6 uur tel.: 28297.

WANTED ENGLISH speaking live-in maid. Call 34202.

DIVERSEN ARUBA

OPPASHUIS GEVR. periode 27 mei-29 juni '86 of gedeelte ervan. Tel.: 22567/28370.

OPPASHUIS GEVRAAGD voor de periode 12 juli tot 16 aug. wegens overkomst van vrienden. Marn. Lunter, 3e peloton, Marn. kaz. Saventa.

PERSONAL COMPUTER

IBM-PC Compatible, Industry Quality 128K-512K, 8088 proc., 2 x 360 KB drives, amber, built-in screen, serial + parallel port, expansion slot, MS-DOS 2.11, perfect calc, perfect writer, perfect spel, perfect filer, fast graphs, etc.

GOES FOR BEST OFFER
TEL. 671491

TE KOOP

Ijskast G.E. 23,5 cu. ft met water- en ijsdispenser z.g.a.n., 2 jaar oud f.2200,-; linnenkast f.95,-; keukenkast f.40,-; deurbureau f.65,-; 1 pers. bedden a f.75,-; 2 zitbank f.75,-; manoustoel f.125,-; manoutafel f.85,-; tulnstoelen a f.35,-; kinderfiets f.95,-; cross-fiets f.275,-; surfplank SSC f.100,-; surfplank Tornado met alle toebehoren f.950,-; plafondfan f.50,-, etc. etc.

FRANSE BLOEMWEG 30

TE HUUR:

RCA

19"

T.V.'s,

VIDEO's

polytronica
Schottegatweg Oost 36
Tel.: 79785 - 79787

"Footlights"

Mahaai
ALLES MOET WEG!

- Dames- en herenschoenen
- Kinderkleden - schooltassen
- Pantyhoses
- Kindersokken
- Riemen en bijoux

Alles tegen weggeefprijzen!
Kom en profiteer nu

NON-RESIDENT AMERICAN UNIVERSITY DEGREES

It is possible - it is honestly possible - to earn good, usable Bachelor's, Master's, Doctorates, even Law Degrees from recognized American universities, without ever going to America. The time involved can be quite short, and the cost surprisingly low. May I air mail you free information, without obligation? Dr. John Bear, 10483 Lansing Street, P.O. Box 951, Mendocino, CA 95460, U.S.A.

FOR SALE or RENT

a) House with 3-bedrooms / 2 bathrooms (suitable for 2 friends) fl. 800,00
b) Furnished apartment incl. water / gas fl. 550,00

Inf. 76947 - ROMAR

CLIMA CARS

AUTO AIRCONDITIONING
Herst 1A - Tel. 672059 Sta. Rosa

Gezocht "Free-Lance" Salesman/ girl

Inf.: 76947
(na 15.00 uur)

TE KOOP

Zéer mooi in Cul de Sac gelegen
TERREIN
2000 m² te Mangusá.
Prijs: f.45,- p.m².

Te bevragen:
na 8 u. p.m. - Tel. 77204

TE HUUR

Gemeubileerd
APPARTEMENT
te Herst
Prijs: f.575,- p.m.
Inkl. water.

Te bevragen:
na 8.00 u. p.m. - Tel. 77204

Stichting Kinderbescherming Curaçao

ZOEKT
centraal gelegen
**KANTOOR-
RUIMTE**

Tel.: 81149

GRUPO COPERNICIA

Ta partisipa cu tur evenementonan di e weekend aki a wordu POSPONE te otro aviso como ku Mama di nos presidente,
SRA BIANCA PRINS-ELS
a fayese.

VLOOIEN- MARKT

9 uur v.m. tot 5 uur n.m.
Zondag 1 juni a.s.

op de parkeerplaats van
VIDEO CLUB
Herst 31
aan de Sta Rosaweg
Bijdrage f. 35,-
(voor reclame-
voorschappen)
Tel. 675330 of 78492

Goed nieuws voor de dames die speciaal voor ons Metroxene garen naar **BERNINA MODES** komen (soms van heel ver!) Behalve wit en zwart hebben we nu ook vele kleuren op grote klossen. Tot ziens bij **BERNINA MODES** kijken. boven Zuikertuintje

TE KOOP

geheel gemoderniseerde
4 SLAAPKAMERWONING
1300 m² eigendomsgrond, studeer-/logeerkamer met aparte badkamer, tuinhuisje, fraaie tuin met drijsysteem. Alle kamers airconditioned + plafond fans. Grote overdekte achterporch, overname meubilair mogelijk. Vraagprijs: Naf. 125.000,-. Gedeeltelijk financiering mogelijk. F.D. Rooseveltweg 356. Bezichtiging alleen na afspraak tel.: 81602 (na 6.00 uur p.m.) of 611560 (tijdens kantooruren).

TE KOOP

twee tot zakenpand in centrum
Saliña omgebouwde woonhuizen

TE KOOP OF TE HUUR

Op de Dr. Maalweg
WOONHUIS
190 m², bebouwd, geschikt voor dokterspraktijk, kantoor of combinatie hiervan. Inl.: tel. 44555/444981

Ban Punda

"KURASON DI NOS PAIS"

bij
OPTICA
Sylvia
voor een
NIEUW MONTUUR
of een
MODERNE ZONNEBRIL
Zaterdag de hele dag GEOPEND!

CARIBBEAN FASTENERS

Eerste speciaalzaak op Curaçao op het gebied van bevestigingsmaterialen en gereedschappen.

KLAUWHAMERS LIJMTANGEN

LASGRIPTANGEN

KOUDBEITELS SNIJPLATEN
CARIBBEAN FASTENERS N.V.
INDUSTRIETERREIN (achter Maduro Plaza)
TELEFOON 76227 - TELEX 3408

Ook op zaterdag GEOPEND van 8.30-12.00 uur.

GREAT SAVINGS

FANS

Om de warmte te bestrijden heeft
Casa Cohen
op Vrijdag en Zaterdag
een Special van **fans**

Grote fan 16" op voet f.75,-
Tafel fan 16" f.63,-
Kleine tafel fan 12" f.39,-

Schottegatweg Oost 148 - Saliña - Tel.: 616831

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL: te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK (openingstijden voor het publiek) maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00 / 14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur (openingstijden voor lezers) woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t/m vrijdag aangekondigde stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
 Kwans: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
 Lions: informatie E. Felipa, tel.: 8546/8238.
 Round Table: elke tweede maandag - Buurten Centrum Terra Corra.
 Rotary: woensdag 12.00 uur - Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00 / 14.00-15.30 uur loketten geopend.

MUZIEKBIBLIOTHEEK: voor bezichtiging hiervan gelieve contact op te nemen met de heer Rudy Bedacht, Noord Nikiboko 194.

FILMVOORSTELLING (16 mei) BC Rincon: 18.00 en 20.30 uur *Almacita di Desolato*.
 (17 mei) Jeugdhuis Jong Bonaire: 18.00 en 20.30 uur *Almacita di Desolato*.

KERKDIENSTEN
 Sint Bernarduskerk Kralendijk: dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00 uur.
 Coromotokerk Antriol: dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur.
 Ludovicuskerk Rincon: dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven aan mevr. A. Wong - Loi - Sling, Kaya Cacique 4.

KRALENDIJK — Donderdag arriveerde de producer van de Antilliaanse speelfilm Almacita di Desolato, Norman de Palm op Bonaire. De aanwezigheid van De Palm samen met de hoofdrolspeelster in deze film Marian Rolle (bekend uit Desiree) houdt verband met de premiere die vandaag (vrijdag) op Bonaire plaatsvindt. Behalve in Nederland bleek de film ook een enorm succes op Curaçao, waar nu reeds meer dan twaalfduizend bezoekers geteld werden. Vreemd genoeg, bleek de belangstelling op Aruba — een eiland dat vroeger ook tot de Nederlandse Antillen behoorde — uitermate gering.

Het verhaal van Almacita di Desolato is gebaseerd op de vroegere culturele waarden en heeft een sterke binding met de volkskunde van de drie Benedenwindse eilanden zoals de schrijver pater Paul Brenneker dat in zijn Sambumbu boekjes heeft beschreven. De film verhaalt over de strijd tussen het goede en het kwade als verzamelaar van de vruchtbaarheid en de droogte. De film is opgenomen op locaties op Curaçao en speelt in een fictief dorpje San Pedro.

Tijdens een interview met producer Norman de Palm, die van huis uit psycholoog is en waarvan de kenmerkende trekjes zeker terug te vinden zijn in enkele personages in de film, bleek dat de samenwerking met een kunstenaar als Felix de Rooy die een schildersachtergrond heeft, een opvallend gave film heeft afgeleverd. Misschien niet helemaal historisch verantwoord, aldus Norman de Palm, maar het accent van de film is dan ook niet documentarisch maar meer bedoeld als louter speelfilm.

Norman de Palm vindt een van de belangrijkste voordelen van het uitbrengen van deze Antilliaanse productie, waarin slechts één buitenlandse speelster in optrede, dat gebelien is dat er een behoorlijk werkstuk afgeleverd kan worden en dat het onderwerp gebracht kan worden. We zijn nu een aantal jaren uit de koloniale tijd, aldus De Palm en er is misschien nog wel een kleine nasleep merkbaar, maar dat heeft ons zeker niet tegengehouden om mee te groeien met wat in

Zakenvaria

WOENSDAGMIDDAG introduceerde Bonaire Beach Hotel (BBH) tijdens de zogenaamde happy hour de echte Nederlandse haring. In de komende maand zal dit Hollandse zeebanket elke dag tegen een (overigens uiterst lage prijs) naast de drankjes voor een halve prijs worden verkocht. Reeds de eerste dag bleek er al een enorme belangstelling van de zijde van een groot aantal Nederlanders dat op de Antillen en zeker op Bonaire gewoonlijk verstoken blijft van hetgeen buiten de Nederlandse grenzen gewoonlijk rauwe vis wordt genoemd. Opvallend was echter wel, dat ook menig Antilliaanse keel gestreeld werd door het zeebanket dat afkomstig is uit de wateren rond Denemarken en nog gevangen werd voor de ramp in de kernreactor plaatsvond. Importeur van de Nederlandse nieuwe haring, die in afwachting is van de groene maatschappij die in de derde week van mei binnenkomt, is de specialist Jan van Tilburg van Tifico, die reeds enkele jaren geleden samen met de toenmalige chefkok van Bistro Wilfried be-

MIAMI — Een speciale gezant van de Libische leider Moammar Gaddafi heeft een ontmoeting gehad met president Fidel Castro van Cuba in Havana. Dit is in een nieuwsuitzending vanuit Cuba in Miami opgevangen. Er werden geen nadere mededelingen verstrekt. Wel werd duidelijk dat onder meer de Amerikaanse agressie tegen Libie ter sprake kwam.

wees, een uitstekende neus te hebben voor exclusieve en exquise producten op de wereldmarkt.

Jan van Tilburg benadrukte dat de introductie van de nieuwe haring gezien moest worden als een voorloper voor de groene haring die eind mei binnen zal komen en waarvan uit Nederland naar de rest van de wereld ongeveer tachtig procent van de totale vangst wordt uitgevoerd. Food and beverage manager Dick Breukink van BBH heeft de prijs van de haring uiterst laag gehouden om iedereen in de gelegenheid te stellen ook inderdaad te genieten van een Nederlandse specialiteit die dagelijks ingevlogen wordt door de KLM. Het succes van de geïntroduceerde haring heeft inmiddels als gevolg tot het verlenen van de happy hour van vijf tot zeven uur in de middag. De oude tijden van gezellig samenzijn rond de bechhut van Hotel Bonaire schijnen weergekeerd en Breukink noemt zijn gelegenheid dan ook de gezelligste bar van Bonaire. Weinigen zullen hem daarin ongelijk geven. Een altijd lachende algemeen manager van het hotel Kees Fekkes beaamt de opmerkingen van Dick Breukink.

KRALENDIJK — Woensdagmiddag werd onder zeer grote belangstelling het zogenaamde Happy Haring hour (HHH) van het Bonaire Beach-hotel geïntroduceerd. Meer dan drie kantjes gleden pijnloos en zacht als boter de aanwezige keelgaten binnen. Het voorbeeld werd gegeven door Neerlands hoop in bange dagen, vnr Jan van Tilburg, de importeur, Food and Beverage-manager Dick Breukink en in klassieke houding algemeen manager van Bonaire Beach hotel en voorzitter van Bonhata Keeske Fekkes.

Señora a llama den su reino nos querida y inolvidable esposa, mama, ruman, abuela y bisabuela.

Sra. EMMA MERCELINA FRANKEN

na 82 anja, mihor conocí como EMMA

Na number di su esposo Ricardo Mercelina

Su juinan:

- Sixto Franken y familia na Aruba
- Ignacio Cecilio Franken y familia na Aruba
- Raymundo Franken y familia na Aruba
- Ina Mercelina y familia na Hulanda
- Beka Martina Mercelina y familia na Corsow
- Aura Leonard Mercelina y familia na Corsow
- Theo Mercelina y familia na Corsow
- Susanna Mackay - Franken y familia na Hulanda

Su rumannan:

- Olinda Stede y familia na Aruba
- Anacleto Croes y familia na Aruba

Su swa: Gregorio Orman

- Su nieto y nietanan na Hulanda y Corsow
- Su nieto y nietanan, bisanietonan na Aruba
- Su sobrinu y sobrinanan na Aruba

Na number di familia:

- Franken, Croes, Stede, Mercelina, Martina, Leonard, Henriquez, Jacobs, Laclé, Roos, Thomas, Orman, Mackay, Arcaya, Maduro, Peterson y Fingal na Aruba.

Y demas familiaran, conocirnan na Aruba, Corsow y Hulanda.

Acto di entierro lo tuma lugar diasabra 17 di mei pa 4' or di atardi, saliendo for di misa St. Rosa pa santa Catholica na Sta. Rosa.

Ta ricibi bishita di condolencia na Aruba na Karawarastraat 1, Dakota.

Lo tin 3 Sacrificio di Misa pa descanso di alma di difunto Emma Mercelina diasabra 7' or, diadomingo 7' or y dialuna 7' or na Iglesia Fatima na Dakota.

A muri kristianamente
Sra. Vda. Maria Luisa Els-Toppenberg
 mihó konosí komo **LUISA of MAI ELS**

Na nòmber di su yunan:

- Rolando Els i famia
- Boy Els i famia
- Arindah Rojer - Els i famia
- Herbert Els i famia
- Bianca Prins - Els i famia

Su nietunan:

- Elfried Els i señora
- Margriet Marcano - Mackay i famia
- demas nietu i bis-a-nietunan

Su suegran:

- Nilda Els - Albertus
- Nimfa Els - Daal i famia

Su tanta:

- Anastacia Bernadina
- Famia Harte (Aruba)
- Famia Hart (Aruba)
- i tur sobrã famia i amigunan.

Akto di entierro ta tuma lugá diadomingo, 18 di mei 1986, 4' or di atardi, saliendo for di Kas Mortuorio el Tributo Otrabanda pa santana katoliko na Roadweg.

Ta risibi kondolencia for di 12' or di merdia na El Tributo. Despues di entierro no ta risibi bishita di kondolencia na kas.

Vandaag premiere Almacita di Desolato

Film is co-productie van psycholoog en schilder

de rest van de wereld gebeurt. Het is mogelijk om een droom werkelijkheid te maken. Wij zijn naar New York gegaan, aldus Norman de Palm, wij hebben daar gestudeerd op het film- en televisiegebied, het schrijven van scenario's en scripts waardoor we weten wat we doen. Dan wordt er een competitie aangegeven binnen de filmwereld van New York, vervolgens in Nederland waar je verder gevormd wordt. Dan pas, aldus de producer van deze Antilliaanse film, kan je pas met je eigen verhaal komen. Overigens ziet De Palm niet beperkt tot de Nederlandse Antillen. Naast de Amerikaanse en Nederlandse filmwereld dient een Caribische filmwereld te bestaan. Voorlopig echter beperken De Palm en De Rooy zich tot de Antillen.

Op Curaçao bleek de film een enorm succes. De mensen willen deze productie kennelijk zien, aldus Norman de Palm en het is duidelijk niet een elitegroep, maar het volk dat naar deze film komt kijken. Een tweede belangrijk punt van de vervaardiging van deze film is volgens De Palm het feit, dat de Antillen een naam krijgen in het buitenland. Almacita di Desolato wordt onder andere op de festivals van Sidney in Australië vertoond en van Delpine op Sicilië (Italië). Daar wordt dan aldus Norman de Palm aardig wat informatie over dit gedeelte van de wereld gebracht. Daaruit kunnen zeker secundaire voordelen komen en dat is mede het belang van deze filmproductie. Helaas is de vervaardiging van dergelijke film schandelijk duur, aldus De Palm en zeker voor een ontwikkelingsland. Deze productie bleek derhalve ook slechts mogelijk in de combinatie van het koninkrijk waardoor de Antillen mee kunnen doen, zij het nog in bescheiden mate, in de toekomst.

Reden voor het vervaardigen van deze filmproductie is tweeledig. Norman de Palm: "Uiteraard is er voor de producer en regisseur een mogelijkheid om iets

te zeggen. Maar primair is toch dat van deze eilanden zijn en met alle invloeden vandien. Dat maakt het trouwens logisch dat je juist iets van deze omgeving wil zeggen. In deze films vertellen we in feite wat er hier gebeurt. Het zou goed zijn als er meer opstaan om dit te doen. Wij behoeven niet de kroonprinsen te zijn van de vorm, maar het moet juist zo zijn dat jongeren zullen gaan zeggen; Verdormd als zij het kunnen, dan kunnen wij het ook".

Enig succes blijkt het duo De Palm en De Rooy daar al mee te hebben. In de afgelopen maanden werden zij steeds weer geconfronteerd met jongelui die wilden weten hoe het mogelijk is een eigenproductie op stapel te zetten. In feite zijn beide nu tamelijk succesvolle filmmakers ook in het klein begonnen. Eerst met een super acht-cameraatje, later met 17 en 35 millimeter films. De Palm bevestigt dat zij toch trachten veel informatie te geven door bezoeken af te leggen aan buurtcentra om daardoor een groep te krijgen die in de filmbranche willen werken.

Norman de Palm woont al weer geruime tijd in Nederland. Welke zijn dan eigenlijk de achtergronden die de filmprodu-

cer daar heeft opgedaan?

De Palm: "Mijn achtergrond is psycholoog. Daarnaast echter heb ik mij vooral op theater toegelegd, maar ook geschreven. Daar ben ik al tien jaar mee bezig. Later heb ik mijn psychologische kennis wel in de film gebruikt. Felix heeft een andere achtergrond. Hij is de man met de visie, de schilder. Hij heeft de kunstacademie gevolgd in Den Haag en als je naar de film kijkt zie je ook duidelijk zijn inbreng. Ik was bezig met het verhaal, hoe de mensen bewegen en wat zij doen, maar Felix is bezig met het frame".

De Palm registreert niet. Hij heeft trouwens een minstens zo belangrijke taak, want hij is de gene van het duo die het geld bijeenpraat, maar die ook de verantwoordelijkheid draagt voor de uitgaven. Ook zorgt De Palm voor het verhaal. Daarvoor blijft de vroegere psycholoog een drietal verschillende petten op te moeten zetten: "Je doet productie, het producerswerk en het schrijverswerk. We hebben een ontzettend sterk werkteam en dat is uiteraard erg belangrijk". Daarnaast zouden beide filmmakers graag een historicus aantrekken die de gehele periode waarover gefilmd wordt, kent.

Statiens carnaval

SINT EUSTATIUS — De Lionsclub van Sint Eustatius heeft onlangs zijn carnavales programma voor 1986 bekendgemaakt. Het carnaval omvat, evenals voorgaande jaren, een tijdspanne van zeventien dagen en wordt hoogstwaarschijnlijk voor de laatste maal gehouden op het speelterrein voor de Governor de Graaffschool.

Het programma is als volgt: 11 juli: opening van Carnival Village, King of Kings; 12 juli: Dance contest/talent show; 13 juli: mo-

deshow; 14 juli: King of the Village; 15 juli: Schooljeugd-avond; 16 juli: PTA Foundation; 17 juli: Youth Queen show; 18 juli: Uni-on Estate show; 19 juli: Calypso contest; 20 juli: kindercarnavals-parade / folkloristische dans; 21 juli: international night; 22 juli: Rastashow; 23 juli: PTA Foundation; 24 juli: Queen show; 25 juli: Lord Gene show / Jouve morning; 26 juli: Carnavalsparade en avond van de Historical Foundation; 27 juli: Last Lap parade / verbranding van King Momo.

Dat blijkt echter een te dure opgave, bovendien is een dergelijke figuur op de Antillen niet gemakkelijk voorhanden. Wij hebben wel historici, aldus Norman de Palm maar of die nu precies weten dat in een bepaalde agrarische periode een lendedoek links of rechts geknoopt werd, is nog maar de vraag. In ons verhaal is dit echter niet relevant.

De grote maatschappijen, aldus De Palm zullen daarin geen enkel risico nemen. Bij de Antilliaanse productie is wel veel gewerkt met leer om het speciale schoeisel te maken, de huizen werden weer terug gebracht in de oorspronkelijke staat, soms moest het zink en eterniet worden weggehaald en een andere kap op de huizen geplaatst worden. Zes maanden is er aan het filmdorp gewerkt in die tijd werd er door De Rooy en De Palm constant gerepeteerd met de mensen die een rol spelen in de film. Dat heeft er volgens Norman de Palm echt toe bijgedragen dat er een dorp is ontstaan.

Veertig mensen die elkaar niet kennen. Norman de Palm: "Eerst staat men wat vreemd tegen elkaar aan te kijken. Langzaam wordt het een dorp. Dat zie je groeien. De spelers gaf ik vaak een naam die een betekenis had, daaraan hadden ze dan een houvast bij het uitbeelden van de filmfiguur".

In de film werd nimmer het onderscheid gemaakt tussen hoofdrolspelers en figuranten. Iedereen was even belangrijk aldus De Palm en bij alle oefeningen moest iedereen dan ook aanwezig zijn.

Behalve de Antilliaanse acteurs en actrices werkten De Rooy en De Palm ook met Antilliaanse technici. Er werd één uitzondering gemaakt voor de cameraman aangezien die samen met regisseur en producer het succes van de film kan uitmaken. Achtergrondgedachte bij het werken met de Antilliaanse technici was volgens Norman de Palm vooral om het vormen van een eigen filmkader dat bij een volgende productie direct weer aangenomen kan worden.

la hoja
 funeral home

Esposa Femy Muyale-v. Heusden, su juinan, su tata, su rumannan y demas familia, kiera gradici tur esnan cu di un of otro manera a muestra nan atencion personalmente of pa medio di flor, krans y telegram na ora di fallecimiento y entiero di nos defunto stimá, nos inolvidable

TITO MUYALE

Gradicimento ta bai tambe na tur e cabyistanan, na Sr. Ety Toppenberg cu a compañía TITO te na su ultimo lugar di sosiego.

Boso atencion tabata un gran consuelo pa nos. Alaves nos ta invita pa tres Sacrificio di Misa na Iglesia San Francisco na Playa pa 7' or anochi ariba diasabra 17, diarason 21 y diasabra 24 mei.

DUIK een week-end op BONAIRE met BUDDY DIVE

nú Antillean rate

f. 150,- p.p.
 (gebaseerd op 2 pers.)

Inklusief:
 Carabela Bungalow voor 2 nachten (airconditioned) twee dagen 2 reeftrips per dag, p.p. 2 dagen huur tank/backpack/Lood/ongelim. lucht. exclusief 10% service tax + 5% room tax. PADI instructies/begeleiding. TEL.: 8647 of 8065.

stockmarket NEWS

NEW YORK 10.15 A.M.

British P.	1,5238	Jan'Yen.	60.35
German M.	45.16	Can.D.	72.67
Gold	341.80	Silver	5.05

NEW YORK STOCK EXCHANGE

Baxter Labs.	19 7/8 - 1/2	Hutton	38 3/8 - 7/8
Borg.Warn.	26 1/4 - 1/2	IBM	145 3/8 - 2 3/4
Burroughs	59 - 3/4	ITT	45 7/8 - 3/4
Campbell Rl.	14 1/2 - 1/8	Lone St.Ind.	33 3/4 - 1/2
Chrysler	36 3/8 - 3/8	McDonalds	103 3/8 - 1 1/2
CocaCola	107 7/8 - 4 1/8	MCR	50 7/8 - 2 1/2
Contr.Data	23 3/4 + 1/8	Pepsico	87 3/4 - 1 1/4
Delta Airl.	43 3/4 - 7/8	Ramada Inns	9 - unch
Diebold	43 1/4 - 7/8	Safeway	41 1/2 + 3 3/4
Digital Eq.	85 1/4 - 2 1/4	Seagram	57 1/8 - 3/8
Dupont	79 1/8 - 3/8	Teledyne	338 1/4 - 2 1/4
East.Kodak	56 3/4 - 2 1/4	Texas Instr.	132 7/8 - 3 5/8
Firestone	23 5/8 - unch	Textron	57 1/4 - unch
Gen.El.	76 - 1 1/2	Union Pac.	51 1/4 - 1
Genl.Dyn.	78 1/2 - 5/8	Unocal.	22 5/8 - 1/2
Genl.Motors	75 - 2	Varian Ass.	29 1/8 + 1/4
Hewlett P.	43 1/8 - 1 1/8	Warner Lamb.	56 5/8 - 1 5/8
Hilt.Hotels	72 - 1/2	Williams Cos	24 - 3/8

AMERICAN STOCK EXCHANGE

Computer & Technology	116.41 - 2.32
Precious Metals	60.20 - 1.16

CLOSING MARKET COMMENT MAY 15, 1986
 Stock prices tumbled today, with the Dow Jones industrial average off approximately 33.61 points at 1774.67 in moderate trading following yesterday's double-digit gain. Secondary indices also faltered but to a far lesser extent than the Dow. The transport and utility averages also slipped. A weaker bond market was a depressing today, as well as rising oil prices. Taft Broadcasting, Texas Instruments, Coca-Cola, American Brands, and Dun and Bradstreet ranked among today's largest downside casualties. IBM continued to slide and neared its 1986 low of 143. Other technology issues also headed south. Auto issues were lower as well. Zenith Laboratories, Lilly (Eli), and Holly Sugar bucked today's slide and rallied. Today's performance was a disappointing follow-up to yesterday's, although one of the factors setting the stage for today's decline was that yesterday's gain was centered almost solely in the Dow 30. The near term trading range continues.
 E.F. HUTTON RESEARCH.

MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
 INVESTMENT DEPARTMENT
 For further information call
 Aad van der Pol tel. 612511 / 612991

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP VRIJDAG 16 MEI 1986 EN TOT NADER ORDER:

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.275	1.295	1.315
PND STERLING	2.655	2.71	2.77
NED GLD	71.04	71.76	72.56
BOUVAAR	—	—	—
ZW FRANCS	96.64	97.36	98.16
FR FRANCS	24.05	25.15	25.85
DUITSE MARK	80.21	80.93	81.73
SUR GLD	—	100.07	102.59
IT URE	0.86	1.16	1.22

KOERSEN VAN DE OBLIGATIENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF HEDEN 16 MEI 1986 EN TOT NADER ORDER.

9.75 %	OBLIGATIENINGEN PER 85/89	100.48
13 %	OBLIGATIENINGEN PER 86/90	108.46
12 %	OBLIGATIENINGEN PER 88/92	107.89
10.5 %	OBLIGATIENINGEN PER 1988	101.88
10.25 %	OBLIGATIENINGEN 1986 PER 1990	102.79

HET EFFECTIEVE RENDEMENT OP ALLE OBLIGATIENINGEN BEDRAAGT 9.52%.
 DE AANKOOP VAN OBLIGATIENINGEN KAN GESCHIEDEN BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.

WEEKEND

Indjuweg 47
(Dominguito, laatste zijweg van Schubappelweg)
Tel.: 614855

CHILEENS GOURMET RESTAURANT

Onze specials zijn: **Aroz Marino Combinado de Mariscos**

U bent van harte welkom vanaf 6.30 uur.

GEOPEND: Donderdag vrijdag, zaterdag en zondag.

you're welcome at the.....

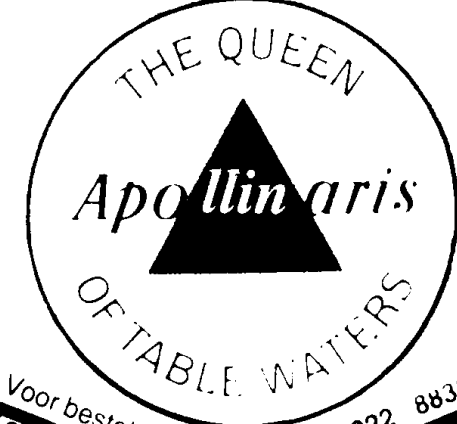
BELLEVUE

HOTEL-BAR-RESTAURANT
Baai Macolaweg - Parera (Pasan Graham)

Het restaurant bij uitstek voor een **krioyo** maaltijd zoals: mulá, guimbo, sopi yuana, funchitafel, etc. etc.

GEOPEND elke dag van 12-2 en van 7-10

Zondag **GESLOTEN**
Ons tel. nr. 54291 of 54294
Tot ziens in Bellevue op Parera.

Voor bestellingen. Tel.: 88222 88333

RONDEKLIP VIDEO THEEK

Tel.: 75415

Free Membership

WEEKEND SPECIAL

Voor elke 6 films die U haalt, ontvangt U een lot om mee te dingen om

f. 240,-

te winnen.

Trekking iedere week.

Indien geen winnaar wordt de prijs elke week vermeerderd met

f. 40,-

no meal is complete without a good wine

Fort Nassau

Enjoy the Magnificent Panorama of Curacao from Fort Nassau International Menu.

Serving only Prime American Meats.

Fort Nassau RESTAURANT

Reservations: Tel. 613450

Pas gerenoveerd

een zeer fijne keuken

Openingstijden
voor lunch: 12.00 - 2.00 uur
voor diner: 7.00 - 11.00 uur

Tel.: 70408 79842
(tijdens kantooruren)

Verjaardagsfeestje? naar

McDonald's

Wij zorgen voor alles.

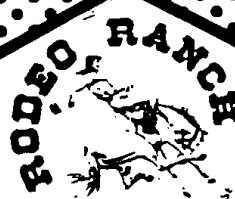
Voor inlichtingen en afspraken

Tel.: 75080/75081

no meal is complete without a good wine

SALOON-STEAK HOUSE

JES AIN NON BETTER

Open now also for LUNCH

from Monday till Friday

Open 7 days a week

Saloon 5.00 p.m. till

Dining 6.30 p.m. till

Tel. 70501 - 70502 after 4.00 p.m.

Schout bij nacht van Staverenweg 6.

TRUPIAL INN

Groot Davelaar

Tel.: 78200

Fri.: 6-8 Happy Hour, drinks 1/2 price. 7-1 am music by Fresh Water with Rudy Emerenciana. Also Mariachi Fortuna.

Sat.: 6-8 pm Happy Hour

Sun.: 6-8 pm Happy hour. 9-1 am dancing with Explosivos & D.J. Mac In Tosh & Explosion.

Entrance f. 5,- p.p. (proper dress required)

Le Reef

TA PRESENTA

TREMEND STRIPEASE SHOW

TUR DIA TIN 2 FUNSHON

10.30 Y 1'OR DI MARDUGA

JAVA RESTAURANT

De Rouvilleweg - Tel. 625740

Gespecialiseerd in uitgebreide

INDONESISCHE RIJSTAFEL

GEOPEND dagelijks

voor diner van 7-11

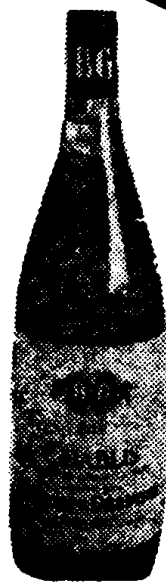
voor lunch

alleen in weekends

's Maandags

GESLOTEN.

Java Restaurant in Hotel Stellaris Otrabanda.

no meal is complete without a good wine

RYSTTAFEL INDONESIA

RESTAURANT

Mercuriusstraat 13-15

Tel.: 612606 - 612999

..... „en als ik hier op Curaçao in Rijsttafel Indonesia zit te genieten van de gaven uit mijn geboorteland, dan zijn mijn gedachten „tempoe doeloel“.

Anneke Grönloh.

WILLEMSTAD ROOM PRESENTS LOCAL AND INTERNATIONAL FAMOUS SINGER

LIBIA

SHOWTIME AT 10.00 P.M.

SATURDAY 10.00 PM AND

12.00 MIDNIGHT

MONDAY CLOSED

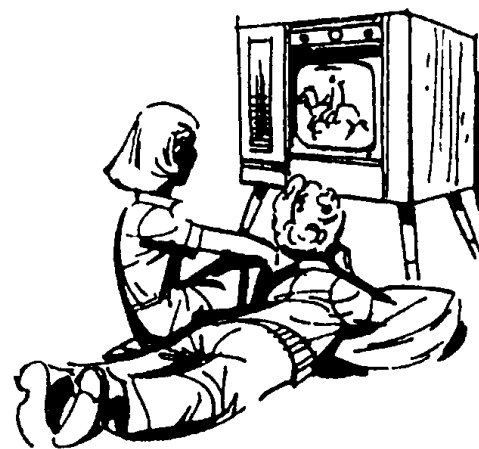
Topkwaliteit is altijd ietsje duurder

Gun U zelf het beste

Distributeur:

Licores Maduro

VIDEO CLUB

Herst 31

WAT'S VIDEO CENTER

Rooseveltweg 300

3 BETALEN 4 halen

NEW RELEASES

- * Invasion U.S.A. - Action
- * Commando - Action
- * Rush - Action
- * Re-Animation - Horror
- * Year of the Dragon - Drama
- * Real Genius - Comedy
- * Whizzard of Ahhh's - X-rated
- * Ringmasters - Wrestling.

Uw adres voor ruime keuze en kwaliteitsfilms.

See our specials!

Discounts - 30% - 50%

TOOSTERS

Juliana van Stolberglaan 7
Tel.: 73165

SPECIALZAAK VOOR RIJSTAFEL ARTIKELEN heeft weer volop nieuwe spullen binnen, o.a.:
santen, gebakken uitjes, div. boemboeblokken, enz.
A.s. zaterdag vanaf 12.00 uur

KLEINE RIJSTAFEL

Koetshuis

Schout bij Nacht Doormanweg 37

Voor een borreltje in een gezellige sfeer.

ledere dag **GEOPEND**

vanaf 5.00 n.m.

Wij verwachten U.

Zondag **GESLOTEN.**

ROSE GARDEN Bar Restaurant

Oude Caracabaalweg 56 - Tel.: 614574

EEN SFEERVOL RESTAURANT MET

CHINESE GERECHTEN

en een gezellige bar.

Open van 11.00 v.m. - 11.00 n.m.

U bent van harte welkom.

De Fles

SCHOTTEGATWEG WEST 367

TELEFOON 84576

U kunt genieten van Uw favoriete drank en/of eten in een gezellige sfeer.

Restaurant **GEOPEND** van 6.00 n.m.-4.00 v.m.

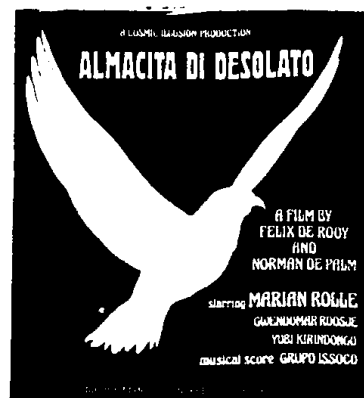
Nú ook

DISCOTHEQUE DE FLES

GEOPEND van 8.30 n.m.-4.00 uur v.m.

's Maandags **GESLOTEN.**

your friendly guide...

Golden Drive In

presenteert
vrijdag en zaterdag
om 8 en 12 uur
zondag om 8 uur

Entree f. 5,- p.p.
Alle leeftijden.

Door kernramp in SU nogmaals onderstreept

Tal van gevaren aan radioactieve straling

DEN HAAG — De ramp met de kerncentrale in de Oekraïne heeft opnieuw de aandacht gevestigd op de enorme gevaren van verhoogde straling voor mens, dier en plant.

Door het soort ongeluk dat zich in Tsjernobyl heeft voorgedaan, kan op twee manieren radioactieve besmetting optreden, namelijk door direct contact met een ontsnapte radioactieve of door radioactieve neerslag (fall out). Een radioactieve wolk kan iemand besmetten door uitwendig contact of door inademing van radioactieve deeltjes. Radioactieve neerslag kan het voedsel en het drinkwater besmetten. De ernst van de besmetting hangt af van de dosis straling waaraan men wordt blootgesteld. De invloeden van radioactieve straling worden weergegeven met eenheden REM, de afkorting van het Engelse "Radiation Equivalent Man".

In 1975 is besloten de REM, vroeger RAD genoemd, met ingang van 1 januari 1986 te vervangen door de in het internationale stelsel van eenheden passende Sievert (100 REM = 1 Sievert). Het begrip REM wordt echter nog steeds gebruikt en eventueel in millirems aangegeven. Iedereen staat bloot aan een zekere hoeveelheid natuurlijke straling, te onderscheiden in kosmische straling en radioactieve straling van de bodem. Deze natuurlijke achtergrondstraling varieert van land tot land. In Nederland bijvoorbeeld is deze gemiddeld 150 tot 200 millirem per jaar. In hoger gelegen gebieden, zoals

bijvoorbeeld Zwitserland, kan de concentratie oplopen tot 300 tot 400 millirem per jaar en elders, bijvoorbeeld in India en China bedraagt de radiostraling het vier- tot vijfvoudige van die in Nederland. Volgens deskundigen is deze natuurlijke straling betrekkelijk ongevaarlijk en zou men zich pas zorgen behoeven te maken als de straling twintig tot dertig keer zo hoog wordt als normaal.

Er bestaan tweesoorten straling: ioniserende en niet-ioniserende. De ioniserende straling baart de meeste zorg omdat die biologisch belangrijke moleculen kan doen uiteenvallen in biologische waardelose fragmenten. Als een belangrijk molecuul in een lichaamsdeel door straling wordt beschadigd, raakt de cel als het ware ontspoord. Gebeurt dat in teveel cellen dan raken het weefsel en het orgaan en tenslotte ook het lichaam volkomen "in de war". De schade door radioactieve straling varieert van de ongevaarlijke dood van een paar vervangbare cellen, ongeveer zoals bij verbranding door de zon tot een voortijdige veroudering, kanker of een vrijwel onmiddellijke dood.

Doses van 500 REM of meer zijn vrijwel altijd dodelijk. Een eenmalige dosis van 100 REM kan over het hele lichaam bloeddarmde, bloedingen, infecties en misselijkheid veroorzaken. Uit proeven met dieren is gebleken dat hoeveelheden van 5 REM bij een vrouw in het begin van haar zwangerschap de kans op misvormingen van het skelet en het zenuwstelsel van de vrucht sterk kan verhogen. Doses van meer dan 50

REM kunnen bij foetussen (onvoldragen vruchten) leiden tot de geboorte van kinderen die klein van gestalte zijn en/of achterblijven in geestelijke ontwikkeling. Doses van 0,2 tot 2 REM vergroten de kans op jeugdanker. Als de voortplantingscellen van volwassenen aan straling — hoeveel is niet bekend — worden blootgesteld, kan dit afwijkingen veroorzaken bij kinderen en/of het verder nageslacht. Straling kan ook kanker bij volwassenen veroorzaken. Bekend is dat grote hoeveelheden dit doen, maar het risico is niet uitgesloten dat ook lage doses straling, zij het na lange tijd, soms wel tien jaar, ziekten zoals leukemie kunnen veroorzaken. Voor het verkrijgen van gegevens over de effecten van straling vormden de inwoners van Hiroshima en Nagasaki die de atombommen overleefden, een uitstekend studiemateriaal.

Straling stelle men zich voor als een stroom van minusculen deeltjes. Sommige van die deeltjesstromen kunnen dwars door het lichaam van mens of dier heendringen. Bij het maken van röntgenfoto's wordt hiervan gebruik gemaakt. De stralingsdosis zijn daarbij echter gering. Zo'n bombardement met ontelbare deeltjes heeft ongetwijfeld gevolgen voor sommige cellen. Radicaal straling valt de ziektebestrijdende lichaamscellen van het immuunsysteem aan, waardoor het slachtoffer zeer vatbaar wordt voor infecties. Voor het ontstaan van kanker acht men de beschadigen die kunnen ontstaan in het erfelijk ma-

teriaal het gevaarlijkst. De gevolgen van radiostraling kunnen direct merkbaar zijn of zich sluipend manifesteren, soms na een reeks van jaren. Zobleek in Japan pas twee jaar na de atombom op Hiroshima, 6 augustus 1945, een sterke toename van het aantal lijdens aan bloedkanker. Het hangt allemaal af van de hoeveelheid die het slachtoffer in zijn lichaam heeft gekregen. Is de dosis erg groot, dan volgt de dood vrijwel direct. Is het minder, dan kunnen in een later stadium zich kwaadaardige tumoren ontwikkelen. Lage doses zullen waarschijnlijk geen schadelijke gevolgen hebben. Maar de gene die eraan is blootgesteld, zal zich over het algemeen bij deze stralingsziekte niet prettig voelen. Verlies van eetlust, duizeligheid en misselijkheid zijn meestal de symptomen.

Kankerpatiënten die vanwege hun ziekte bestraald zijn, kunnen daar over meepraten. Het bestralen van de gevolgen van radiostraling vormt een probleem. Soms moet chirurgisch worden ingegrepen als zich tumoren hebben ontwikkeld.

Heeft iemand radioactief jodium binnengekregen, bijvoorbeeld door het ontsnappen van dit afvalproduct bij een ongeluk in een kerncentrale, dan worden tabletten kalium jodide toegeediend. Dit jodium gaat dan naar de schildklier. Zodra daarin de maximale hoeveelheid ongevaarlijk jodium is opgeslagen, kan het orgaan geen radioactief jodium meer opnemen. Wanneer er sprake is van bloedkanker tracht men met het transplanteren van beenmerg van een gezond iemand de patiënt te redden.

zondere toekomst. Bij voorbeeld: het loslaten van de maximum snelheid van 100 kilometer betekent méér vervuiling van het milieu. En het terugdringen van lichamelijke oefening op school betekent alweer minder beweging.

De 'Nota 2000' geeft veel stof tot lezen. Feiten, beschouwingen en beleidsvoornemens over de ontwikkeling van het gezondheidsbeleid. Het boekwerk behandelt niet de financiering van de toekomstige zorg. Wel stelt Van der Reijden, dat het aandeel van de gezondheidszorg in het bruto nationaal produkt in het jaar 2000 onder de acht procent zal zijn. Dit jaar is dat nog 8,3 procent.

Het is nog onduidelijk welke verzekeringsvorm de toekomstige gezondheidszorg zal vergezellen. Van der Reijden laat zich er niet over uit. Dat betekent in elk geval dat het vragen van eigen financiële bijdragen aan mensen in de toekomst niet is uitgesloten. (Uit Haagsche Courant)

Gezondheidszorg 2000: Beter op jezelf passen

Uit het toekomstscenario wordt duidelijk, dat het accent in de gezondheidszorg moet worden verschoven. Dat betekent éerst kijken naar de gezondheidstoestand en behoeften van mensen en pas dan voorzieningen aanbieden. De ongebreidelde groei van de zorg heeft immers niet eens geleid tot 'gezondheidswinst', maar wel tot schrikbarende stijgende kosten.

Uit de gegevens over de gezondheidstoestand van de Nederlandse bevolking nu en straks blijkt welke problemen (en de daaruit voortvloeiende behoeften) bovenaan staan. In de eerste plaats de toenemende vergrijzing van de bevolking. Dat betekent méér chronische ouderdomsziekten, zowel lichamelijke als geestelijke.

Er wordt een sterke stijging verwacht van het aantal men-

zeningen dicht bij huis. De verantwoordelijkheid van de gemeentebesturen wordt steeds groter en dus zullen zij meer geld moeten reserveren voor gezondheidszorg. Zeer gespecialiseerde en ingewikkelde ingrepen en behandelingen zullen worden geconcentreerd in enkele grote ziekenhuizen.

Het voorkomen van ziekten en problemen staat voorop. Tussen nu en het jaar 2000 zal de preventie zorg met 1,5 procent per jaar mogen groeien. Er zullen meer maatregelen worden genomen om met name verslaving aan alcohol, tabak en geneesmiddelen tegen te gaan. En er zal meer aan voorlichting worden gedaan.

Het spreekt voor zich dat niet alleen volksgezondheid, maar ook andere sectoren als milieu, verkeer en onderwijs zullen moeten meewerken aan een ge-

zondere toekomst. Bij voorbeeld: het loslaten van de maximum snelheid van 100 kilometer betekent méér vervuiling van het milieu. En het terugdringen van lichamelijke oefening op school betekent alweer minder beweging.

Na reactorbrand:

Russische droom van veiligheid is voorbij

Het Russische journaal was steeds zeer spaarzaam met mededelingen over de ramp in de kerncentrale in Tsjernobyl en ook het staatspersbureau Tass gaf slechts mondjesmaat informatie over de waarschijnlijk grootste ramp in de geschiedenis van de kernenergie. Maar duidelijk was, dat de Russische droom van veilige kernenergie definitief ten einde is. De Sovjet-Unie heeft steeds doen voorkomen of de door hen in hoog tempo gebouwde kerncentrales het toonbeeld van veiligheid zijn. Die veiligheid werd vaak geïllustreerd met fraaie foto's van zich verpozende Sovjet-burgers tegen het decor van een van de kerncentrales.

Vorig jaar was kernenergie in de Sovjet-Unie goed voor tien procent van de totale elektriciteitsproductie. De plannen van het Russische ministerie van energiezaken voorzien in een groei van die productie voor dit jaar met bijna twintig procent. En voor de toekomst staan nog diverse nieuwe kerncentrales op het programma. Het Russische kerncentralescomplex Tsjernobyl bestaat uit vier reactoren, waarvan de eerste in 1977 in werking werd gesteld en de laatste in 1980. De zelfverzekering van de Russen over de veiligheid van het complex bleek nog eens uit een artikel van het persbureau Novosti uit 1979. De kop luidde: 'Centrale van Tsjernobyl; geen enkele reden tot zorg'.

En in februari van dit jaar preeste de Amerikaanse editie van het Sovjetblad Soviet Life de kerncentrale Tsjernobyl als een toonbeeld van veiligheid. „De reusachtige reactor staat in een betonnen silo en is uitgerust met een milieubeveiligingssysteem. Zelfs als het ongeloflijke zou gebeuren, zouden het automatische controlesysteem en de veiligheids-systemen de reactor binnen enkele minuten uitschakelen”, zo stond in het artikel te lezen. De kans op een 'melt-down' zou maar eens in de 10.000 jaar kunnen voorkomen. In de Sovjetunie zijn ruim 50 kerncentrales in bedrijf.

HEL Door de summier informatie blijft het voor deskundigen uiterst moeilijk iets over de ramp te zeggen, zowel over de oorzaak als over de gevolgen. Een woordvoerder van het Energie Onderzoekcentrum Nederland (ECN); „Het gaat om een watergekoelde, door middel van grafiet gemodererde reactor. Waarschijnlijk is de splijtstof door een koeldefect zo heet geworden dat de splijtstof is gaan smelten en de grafietblok in brand is geraakt. Dat is een klont van enkele duizenden tonnen die dus uit koolstof bestaat en dat brandt als de hel”.

Grafiet wordt overigens in westerse kernreactoren niet gebruikt als materiaal voor het afremmen van de splitsingsneutronen in de kettingreactie. De Sovjetunie heeft altijd gezegd dat het systeem veilig is, maar het feit dat het veel

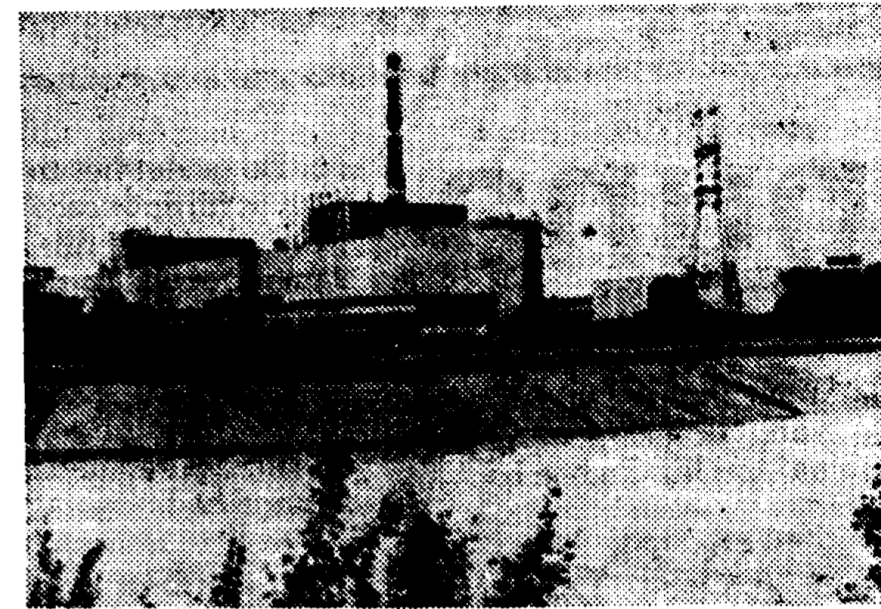
goedkoper is en minder ingewikkelde technologie vergt zal ook een rol gespeeld hebben.

De reactor in Tsjernobyl staat in een betonnen bak, die niet bestand is tegen die enorme temperaturen. Maar het is volgens het ECN onzin te denken dat een smeltende kern zich een weg door de aarde kan branden: „Dieper dan enkele tientallen meters komt het niet. Ook is het onmogelijk dat de gesmolten splijtstof in de aarde nieuwe kettingreacties veroorzaakt. De hele 'kledder' bij elkaar is lang niet kritisch. Dat wil zeggen dat de afzonderlijke radioactieve deeltjes te

ONDANKS DE WEIGERING van de Russische overheid om bijzonderheden te verstrekken over de kernramp bij Tsjernobyl, staat nu al vast dat dit ongeluk tot de grootste gerekend moet worden in de geschiedenis van de vreedzame kernenergie. Zonder nadere gegevens valt niet meer dan een schatting te maken van het aantal doden. De twee doden die de Russische overheid officieel opgeeft, zullen ongetwijfeld worden gevolgd door grotere aantallen.

De bronnen die thans spreken van duizenden acute doden waken echter verwarrend. Deze geruchten suggereren dat er de ergste denkbare kernramp is ontstaan. Als er nu duizenden doden waren gevallen, zouden er in de toekomst nog vele tienduizenden mensen overlijden aan stralingsziekte, en daarna zouden nog miljoenen mensen sterven aan kanker. De metingen in het Westen wijzen daar echter niet op en ook in de meest pessimistische scenario's wordt rekening gehouden met aanzienlijk minder slachtoffers. Hoe ernstig de ramp in de Sovjetunie ook is, er is geen enkele zaak die diende bij onjuiste voorlichting.

De manier waarop de Russische overheid informatie verstrekt aan de eigen burgerbevolking en aan andere landen, vertelt echter meer over de geslotenheid van de Russische maatschappij dan over de kernramp zelf. Deze geslotenheid is overigens niet iets bijzonders. Ook bij aardbeving wensden de Russische autoriteiten geen nadere bijzonderheden te verstrekken, noch aan de eigen bevolking, noch aan buitenlanders. De reden daarvoor zal ongetwijfeld zijn dat men paniek wenst te vermijden die mogelijk nog grotere aantallen doden zal vergen. Toch is het voor Westelingen

...zo zag de kerncentrale bij Tsjernobyl er uit. Van het complex staat

ver van elkaar zitten om spontaan met elkaar te kunnen blijven reageren”. Zeker is volgens het ECN dat er veel minder radioactiviteit in de grond terecht komt dan in de lucht. De beste manier om verspreiding er van in de bodem tegen te gaan via het grondwater, is het slaan van een damwand om de besmette plaats heen en alles leeg te zuigen. Hoe lang de grafietklont

vermoedelijk weinig meer overleefd...

blijft branden, is moeilijk te voorspellen. Van het gebouw staat vermoedelijk weinig meer overeind, zodat de brand niet kan worden gesmoord. Er wordt nu een enorme luchtstroom naar de vuurhaard gezogen.

DRUKSTOTEN „De Russen maken de omhullingen van hun reactoren veel minder stevig dan wij in het Westen doen. Hun reactorgebouwen zijn

onbegrijpelijk dat de burgerbevolking thans informatie wordt onthouden die van belang is voor de eigen gezondheid. Onaanvaardbaar wordt dit gebrek aan informatie wanneer de radioactieve vervuiling grensoverschrijdend is. In gevallen als deze is het pijnlijk dat het Internationale bureau voor kernenergie te Wenen niet over bevoegdheden beschikt om inspecties ter plaatse uit te voeren wanneer het bureau dit zelf nodig acht.

dat de schattingen weersproken worden door de werkelijkheid. Blijft over de vraag wat dit ongeluk te betekenen heeft voor de toekomst van de kernenergie. Na Harrisburg wezen tegenstanders van kernenergie erop dat kerncentrales blijkbaar onbeheersbaar zijn- de kettingreactie was ondanks alle veiligheids-systemen niet altijd in de hand te houden. Voorstanders van kernenergie grepen Harrisburg echter aan om aan te tonen hoe veilig de hui-

nalatigheid van de Russische constructeurs die een veiligheidsomhulling niet nodig achtten. Kernenergie was tot dusverre een vorm van energieopwekking die vrijwel geen mensenlevens kostte. Dit had met een veiligheidsomhulling bij de centrale in Tsjernobyl zo kunnen blijven. Blijft over de vraag wat deze ramp te betekenen heeft voor het Westerse kernenergie-programma. Veel kernenergie-deskundigen in het Westen zijn al geruime tijd de overtuiging toegedaan dat de huidige kerncentrales niet volgens het juiste uitgangspunt zijn ontworpen. De lichtwater-reactoren die in het Westen gangbaar zijn, werken alle volgens een principe dat niet inherent veilig is. Dit wil zeggen zij zijn niet veilig door het principe waarop zij werken, maar door de veiligheidsvoorzieningen die naderhand zijn getroffen.

Er zijn echter ook kerncentrales die volgens andere principes werken. Deze zijn waarschijnlijk iets minder rendabel, maar zij bieden door hun constructie een veiligheid die de huidige centrales nooit kunnen bieden. Tot dusverre hebben de regeringen van de meeste landen weinig belangstelling gehad voor deze inherent veilige reactoren.

Door het ongeluk in Tsjernobyl zullen veel landen aarzelen om op dezelfde voet voort te gaan bij de ontwikkeling van kernenergie. Wanneer kerncentrales een belangrijk deel van de energie zullen blijven leveren — en daar ziet het er wel naar uit, ondanks de tijdelijk lage olieprijs — dan is te hopen dat de regeringen zullen kiezen voor andere typen kerncentrales — centrales waarbij veiligheid een hogere prioriteit heeft dan nu, ook al zijn deze duurder. Dat de prijs die wij moeten betalen. (Uit NRC/Handelsblad)

De prijs van kernenergie

Wat zijn de lessen die de kernramp in Tsjernobyl ons leren? De vraag is nogal voorbarig nu nog zo weinig bekend is. Maar enige opmerkingen kunnen nu toch al geplaatst worden.

In de eerste plaats blijkt een drukvaste omhulling zoals die in het Westen bij kerncentrales gebruikelijk is, geen overbodige luxe. De Russische arrogantie die op dit punt bestond — „Ons overkomen geen ongelukken” — was niet anders dan trapeze zonder vangnet. Nu een ongeluk heeft plaatsgevonden, heeft dit ook onmiddellijk tot een ramp geleid.

In de tweede plaats blijken de risico-schattingen van deskundigen (de vraag dus hoe waarschijnlijk het is dat een ongeval van deze grootte zich voordoet) toch minder betrouwbaar dan men thans mag aannemen. Na het ongeval op Three Miles Island rezen al enkele twijfels, na Tsjernobyl is wel zeker

Papillon

Kindervagina

Pampun

door Nel Klokke
POSTJE HAD van twee meisjes een pampun geschreven. Ze was erg blij mee, want had ze wel voor twee weken pampun aan. En ze begon te lachen dat de kinderen 'Pampun' geschreven hadden. Ze was erg blij mee, want had ze wel voor twee weken pampun aan. En ze begon te lachen dat de kinderen 'Pampun' geschreven hadden.

Wanneer we nu een foto anders? vroeg Pinkie, die eigenlijk helemaal niet lukt. "Ah, pampun op je, zei Postje. Het was zonde zijn

Rebus

Zoekplaatje

DE TIJGEN zit de lager gewoon uit te lachen vanachter een heug. Zoek naar twee helemaal gelijke jagers. Zie voor de oplossing pag. 11

Om te kleuren

En Nuizemietje kreeg wargoes op. En wie vond 's middags ook al niets. Net het jammer, toen de pampun toezet te binnen kwam, en dat na een paar dagen helemaal met smaak het maal op want ja, je hebt het

Born in the USA

BRUCE SPRINGSTEEN kan zonder twijfel tot een van de meest bekende rock and roll-artisten van de laatste jaren worden gerekend. Met name in de Verenigde Staten wordt hij beschouwd als een nationale held, die zelfs Ronald Reagan tot een van zijn grootste fans mag rekenen.

Dit laatste mag opvallend genoemd worden als je bedenkt dat kritiek op de verwaterde Amerikaanse cultuur een van de meest voorkomende thema's is binnen zijn werk. Ook op zijn laatste album 'Born in the USA' proef je een aanklacht tegen de 'All American Dream' met name in het tielfnummer, waar de ellende van de Amerikaanse Vietnam-veteranen centraal staat.

Kurt Loder, journalist van Rolling Stone, sprak met Springsteen naar aanleiding van zijn laatste album over 'Vietnam, het patriotisme, het grote geld en de weerslag van de Amerikaanse samenleving in zijn songs. In het volgende gedeelte volgen enige fragmenten uit het bewuste interview.

I: 'Born in the USA', het titelnummer van je laatste plaat, is een van die soldaatse stomende rock & roll-songs die toch de ellende van een verloren groep verwoorden. In dit geval de Amerikaanse Vietnam-veteranen.

Ben niet als Democrat of Republican geregistreerd. Ik denk gewoonlijk niet langs dat soort dingen. Ik heb niet al behoorlijk wat moeite met het huidige kiesstelsel. Maar ik veronderstel dat ik wel... Als er ooit iemand zou komen in wie ik echt zou geloven...

I: Het is opvallend dat je tegenwoordig zo in de smaak valt in rechts-politieke kringen. De conservatieve George Will was helemaal lyrisch over je recente concert in Washington D.C. en zelfs president Reagan liet voorgelopen je naam vallen toen hij in jouw geboortestaat New Jersey was.

B.S.: "Ik denk dat wat je momenteel ziet is, dat de mensen willen vergeten. We hebben Vietnam gehad, we hebben Watergate gehad, Iran — we zijn verlagen, we zijn belasterd, we zijn vernederd. En ik denk dat het voor mensen noodzakelijk is om respect te hebben voor het land waarin we leven. Maar wat er nu naar mijn mening gebeurt, is dat met die behoefte aan dat respect — op zich een goed ding, vind ik — gemanipuleerd wordt en dat het wordt uitgebuit. Kijk maar naar de slogan van Reagan op tv: 'Het is echtend voor Amerika'. Maar jij weet best dat het helemaal geen echtend is in Pittsburgh. Het is geen echtend boven 125th Street in New York. Het is stikke donker daar, wolken trekken voor de maan. En daarom heb ik me ook nadrukkelijk gedis-tantieerd van al die aardige dingen die de president over mij wist te vertellen in New Jersey."

I: Maar spoede je juist niet in de kaart van alle professionele patriotten door te komen met een elpee die 'Born in de USA' heet, met de Amerikaanse vlag pontificaal op de hoes?

B.S.: "Die vlag staat op de hoes omdat de eerste song 'Born in the USA' heet. En het thema van de plaat verschilt in feite nauwelijks van de thema's waarover ik de laatste zes, zeven jaar heb geschreven. Maar de vlag is inderdaad een veelzeggend beeld, en als je het dat soort dingen speelt, kan het uit de hand lopen."

I: Ik heb iemand die beweert dat uit het feit dat je op de achterkant van de hoes een foto van je derriere hebt laten zetten, valt op te maken dat je inaling hebt aan de vlag. Zit daar een dergelijke bedoeling achter?

B.S.: "Welnee, dat was improvisatie. Er zijn een heleboel verschillende foto's gemaakt, maar uiteindelijk bleek dat mijn achterwerk er beter uitzag op die foto's dan mijn gezicht. Dus wat die op de hoes. Geen geheim boodschap. Dat doe ik niet vaak."

I: Aan welke kant sta je, politiek gezien? Heb je je eigenlijk in het stemregister laten inschrijven?

B.: "Ik heb wel mijn stem laten registreren (noodzakelijk in de VS als men bij verkiezingen z'n stem wil uitbrengen - vert.), maar ik

man voor een verdomd moeilijke baan, te selecteren. Ik zou willen proberen om de mensen meer direct te benaderen; op dezelfde manier als ik met mijn band probeer te veel mogelijk de sfeer te benaderen van de plaatsen waar we optreden. Dat zou je ook een vorm van politiek kunnen noemen, een vorm waarin je dat hele systeem van verkiezingen omseilt. Menselijke politiek. Ik denk wel dat een mens alleen heel wat kan doen. Ik veronderstel dat ik me op het ogenblik juist daarmee bezig houd: op welk punt raken de esthetische onderwerpen waarover ik schrijf de een of andere concrete gebeurtenis in de plaats waar ik optreed, wat spreekt mijn publiek direct aan? Dat is waarschijnlijk het onvermijdelijke resultaat van de manier waarop deze band werkt, en een van de redenen waarom we ons hierin hebben gestort. We wilden spelen omdat we

...doortzien op blz. 16

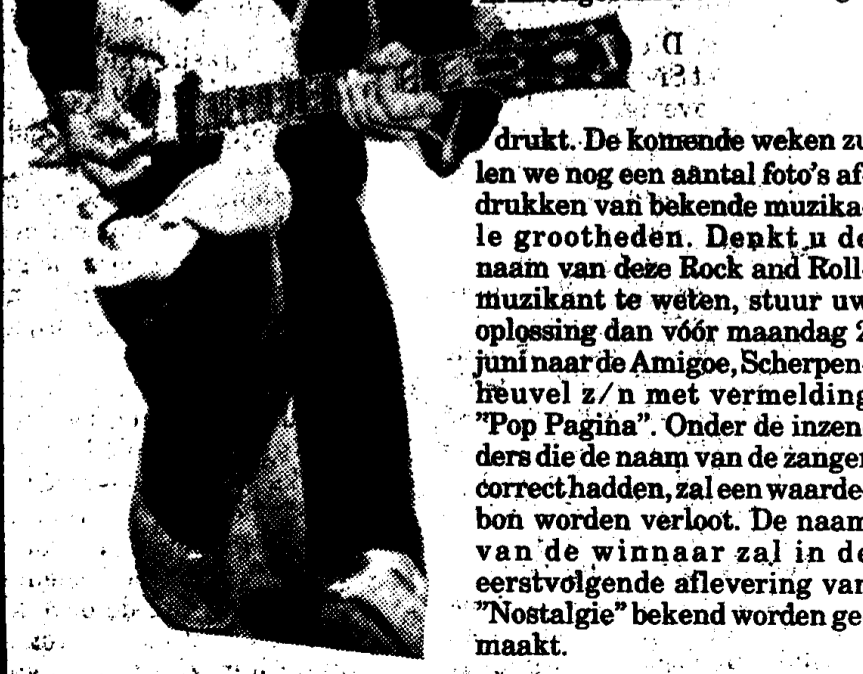
Nostalgie

EEN VANDE aardige aspecten van het ouder worden is ongetwijfeld het gegeven dat men op gezette tijden wordt verrast door beelden uit een steeds rijker wordend verleden. Soms kan een gebaar of een enkele beweging al voldoende zijn om een zee van herinneringen op te roepen. Ook muziek kan hierbij een belangrijke rol spelen.

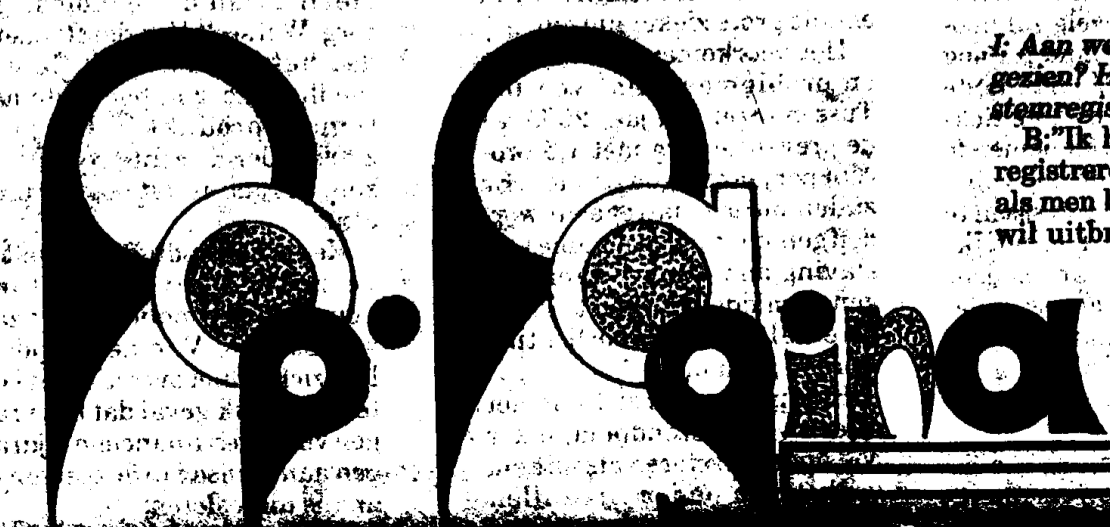
Neem alleen al het feit dat men door een simpele draaibeweging aan de knop van de radio plots weer even kan vertoeven in de armen van de eerste geliefde of op een terrasje in Zuid-Frankrijk.

Iedereen herbergt waarschijnlijk in zijn onderbewustzijn een lijstje van dierbare melodieën, die af en toe, door toeval of bewuste keuze, te voorschijn worden geroepen. Menig dertiger, zal bij het beluisteren van 'Bridge over troubled water' of

Ongetwijfeld zult u ook dierbare herinneringen bezitten aan de muziek van de hiernaast afgebeelde 'oude Rocker', die een onmiskenbare stempel op de muziekgeschiedenis heeft ge-

drukt. De komende weken zullen we nog een aantal foto's afdrucken van bekende muzikale grootheden. Denk u de naam van deze Rock and Roll-muzikant te weten, stuur uw oplossing dan vóór maandag 2 juni naar de Amigo, Scherpenheuvel 3 / n met vermelding 'Pop Pagina'. Onder de inzenders die de naam van de zanger correct hadden, zal een waardebon worden verloot. De naam van de winnaar zal in de eerstvolgende aflevering van 'Nostalgie' bekend worden gemaakt.

Consument van tandwieljtes

Sietje

meer en ik maakte mij vreselijk ongerust over mijn kleine lieveling.

Die week duurde een eeuw, maar eindelijk was het dan zo ver. Met angst in mijn hart bracht ik Sietje naar de dierenkliniek waar ze geopereerd zou worden. Met gemengde gevoelens liet ik haar achter. Ik moest haar twee uren later weer ophalen. Toen ik haar ophaalde, was mijn zielepoot zwaar buiten westen. De veearst overhandigde mij een plastic busje waarin twee gekristalliseerde tandwieljtes zaten, vol met hoekige punten en uitsteeksel. Dat waren de blaasstenen. Wat moet dat beest daar een pijn van geleden hebben.

Sietje werd meegenomen naar huis in de lege bierdoos, eigendom van de Amstel brouwerij. Thuis werd zij in haar rieten mandje gelegd. Ik was op alles voorbereid.

Onder in haar mandje werd een plastic vuiniszak gelegd en daar over heen een schone handdoek. Ik had, speciaal voor dit doel, een dozijn handdoeken gekocht, want Sietje had geen controle over haar blaasje en liet haar urine vrij lopen. Elk uur moest ik haar mandje verschonen en ik moest haar bovendien elk uur met een injectiepuut fris water in het bekje spuiten om uitdrogen van het lichaam te voorkomen en om de blaas goed door te spoelen.

Het vervelende was dat zij alle vlooiën van Parera had meegebracht. Met een pincet en een blije kerosine ging ik op jacht. Aanvankelijk dacht ik dat er een stuk of acht vlooiën waren maar later bleken het er wel tachtig te zijn.

Dat was een misrekening van mijn kant. Sietje bleef vierentwintig uur onder zeil en toen kwam ze

weer een beetje bij. Twee dagen en twee nachten heb ik bij haar mandje gewaakt en haar verzorgd als een kind. Haar hele buikje was kaal geschoren en was bizar oranje-rood gekleurd van de mercuruurchroom. Ze had een flinke ritssluiting in haar onderbuik. Een week later werden de hechtingen eruit gehaald en Sietje knapte zienderogen op. Na een paar weken was ze weer geheel de oude. We hebben samen weer heel veel plezier en 's nachts ligt Sietje steevast tegen mijn zijde aangedrukt, bij mij in bed.

Hier eindig ik mijn anekdote met oprechte dank aan veearst/dokter Hein Meijer van de Dierenkliniek Parera, die mijn lievelingspoes zo kundig opereerde.

HENK KLOMP

KARIKARI

897 — "Op heel Bandabou draagt men een lijk voor de begrafenis een keer rond het huis, linksom; ten afscheid".

898 — Op San Nicolas ligt een geheel door struiken begroeid graf met een trapsgewijs toelopende bovenkant; hier ligt een Haseth begraven.

899 — Voor haar deur vond Dalila een fles met vreemde inhoud. Ze raadpleegde een helderziende, en die zei, dat dat was gedaan om van haar dochters hoeren te maken.

900 — Men veronderstelde vroeger, dat de koning het meest ideale gezin had en zei van een gave familie: als de koning en zijn kinderen, Shon Arei ku yu.

901 — Bij alle vergelijkingen met de oude tijd vergete men niet, dat Curaçao in honderd jaar van 30 tot 160 mil gegroeid is; Aruba van 9 tot 60 en Bonaire van 5 tot 10 mil.

902 — Erg gevreesde ziektes magje niet met gebaren aanduiden, ook niet op je lichaam aanwijzen; je zou ze oproepen: tbc, lepra, kanker.

sesario, sino ta kos robes ta siña empleadon publiko.

Pág. 24. "Tin un tendensha na papiamentu pa evia bos pasivo." — Esei ta eufemistamente bisá. Ami lo bisa bon kla: papiamentu ta sinti repugnancia pa bos pasivo. Ta influensha ulandes i falta di identidat ta pone nos pueblo usa bos pasivo. Mester eliminé e kaminda ta pusibel.

Pág. 26. "dizag, disunchi, di fangu, diskeiru, disórdu." — Mi ta sinti asko pa puerildatnan di kurá i skol. Sese: izag o ezag, isunchi, ifangu o efangu, iskeiru, oeskeiru, isóru o esóru. Nada mas.

Pág. 33. "Pero den papiamentu nos no a hasi esaki." — Korekto ta: na papiamentu.

Pág. 36. "Kalkulashonnan promedio". Een zeer stomme fout. Promedio ta un sustantivo, no un athetivo. Doelgemiddelde ta, por ehemplo: promedio di gol i no gol promedio. Gemiddeld gewicht: promedio di peso i no peso promedio.

Pág. 39 i 40 no tin ningun balor pa hende grandi. Ta ridikulo. Ta kuenta pa mucha chikí. Kiko empleadon publiko tin na un soketada asina? M'a tverti varios be. Siñamentu di papiamentu ta bai mas leu ku: mama a kushiná funchi den kushina o papa ta huma pipa parib'e kas!

Pág. 43. Lesa líña 2 i 3; skrap 17 i 18 fo'i líña 2. "Interyekshon". — Korekto ta: interhekshon (ku 'h'). Nunka ningun gramátiko no a skirbíe ku 'y'.

Atenshon señoñan Edw. de Jongh, P. de Rooy, J.W. Moore i J.A. Marchena: esaki t'e promé vupa!

A. J. MADURO

Arnold Vanderlijde en Reino van der Hoek Nederlandse kanshebbers op de WK-boksen

DEN HAAG — Drie jaar geleden maakte Arnold Vanderlijde als een schuchtere, wat gebogen lopende, net twintigjarige zijn entree in de internationale bokswereld bij de amateurs. In Varna maakte hij zijn echte internationale debuut bij de Europese bokskampioenschappen. Het werd geen succes omdat het lot hem ongunstig gezind was. De lange Limburger trof als eerste en laatste tegenstander Alexander Jagoebkin, de Rus die een half jaar eerder bij de wereldkampioenschappen in München de titel bij de zwaargewichten had veroverd. Toch werd de confrontatie met de sterke Rus geen afgang. Vanderlijde verloor de partij op punten. Een van de vijf juryleden gaf de partij aan de Nederlander.

Drie jaar na dat optreden in de Bulgaarse badplaats kijkt Arnold Vanderlijde aan de vooravond van de vierde editie van de strijd om de wereldtitel in Reno terug. „Het is in feite ongelooflijk wat er gebeurd is. Ik durf nu van mij zelf te stellen dat ik tot de wereldtop in het zwaargewicht behoor. Die bronzen medaille bij de Olympische Spelen in Los Angeles heeft toch wel het een en ander veranderd in mijn leven. Pas toen ik terugkwam in Nederland begreep ik, wat ik had los gemaakt. Ik was ineens een bekende Nederlander. Iedereen herkent je en je bent je privacy kwijt.”

Toch is Arnold Vanderlijde vrij nuchter gebleven onder het succes van Los Angeles. „Sinds ik met boksen begon heb ik altijd het gevoel gehad, dat ik bekendheid en erkenning zou krijgen door en voor mijn prestaties. Toch weet je niet wat er over je heen komt. Alleen al de post die je krijgt. Ik beantwoord alles. Dat ben je gewoon verplicht. Meestal is het gewoon een vraag om een foto met handtekening.”

PRIVE-TRAINER

De populariteit heeft de bokser van half-Surinaamse afkomst, die spreekt met een zachte „g” en een enorme uitstraling heeft, maatschappelijk ook voordeel gebracht. Arnold Vanderlijde werkt full-time bij het fitness-centrum Interfit in Meerssen. Hij kan daar een volledige baan uitstekend combineren met zijn training. Sinds eind januari heeft hij ook een prive-trainer in de Hongaar Gyula Bodis. Zijn werkgever en sponsor trok Bodis, die Vanderlijde vorig jaar voor de Europese kampioenschappen in Boedapest waar hij ook een bronzen medaille behaalde, aan. De Hongaar blijft in elk geval twee jaar in Nederland om zijn bokser voor de bereiding op de Olympische Spelen van 1988 in Seel. „Mede daarom heeft de Limburger in het geheel geen plannen over te stappen naar de rijen van de profs. „Ik kan mede door het trainings-fonds, dat voor mij is gesticht en dat wordt besteed aan de oud-voorzitter van de Nederlandse Boks Bond, Jaap Villerius, mij volledig aan het boksen wijden. Een leven als bokspref is ook niet ideaal. Je bokst in feite maar weinig wedstrijden en dat is ook niet goed voor je ontwikkeling.”

Met gebrek aan wedstrijden heeft Vanderlijde als amateur al te maken gehad. Daarmee ging hij vorig jaar ook in open aanbieding van de Westduitse club Leobberg om in de Bundestliga te komen bok-

Cuba. „Alle bokkers zijn technisch en conditioneel op het hoogste niveau geschoold. Het zijn in de ring net katten. Ze zijn snel, sterk en kijken goed. Bij grote toernooien behalen de Cubanen natuurlijk niet voor niets de grootste successen. Dat zal in Reno ongetwijfeld ook het geval zijn. Arnold Vanderlijde zegt veel van zijn ontwikkeling als bokser aan Gyula Bodis te danken te hebben. „Wij kunnen dan nog niet zo goed met elkaar praten maar bij de training is dat geen probleem. De bokstaal is internationaal.” Bodis heeft Vanderlijde in de voorbereiding op Reno ook veel met lichtere bokkers laten trainen. „Ik heb van nature vrij veel snelheid. Die moet je onderhouden. Daarom is het goed met lichtere bokkers te sparren. Je kunt je reactie en snelheid ontwikkelen. Het enige waar ik extra op moet letten is mijn kracht in zo'n

REINO VAN DER HOEK

Met Arnold Vanderlijde is ook Reino van der Hoek naar Reno afgereisd. Het tweetal vormt de minimale Nederlandse afvaardiging. Naar het eerste toernooi om de wereldkampioenschappen in Havana op Cuba in 1974 zond de NBB drie bokkers, die allen in de eerste ronde sneuvelde. Vier jaar later had Nederland bij de titelstrijd in Belgrado slechts één vertegenwoordiger met Adrie Magesse, die ook de eerste ronde niet doorkwam. In 1982 behaalde Nederland zijn eerste succes bij de wereldkampioenschappen voor amateurs. Pedro van Raamsdonk, inmiddels overgestapt naar de profs, verloor in de halve finale van het middengewicht van de Fin Tarmo Uusivirta en moest genoegen nemen met het brons. Hij was de enige van de drie Nederlandse

internationaal toernooi in Usti Nad Labem in Tsjechooslowakije. Hij won daar in de kwartfinales van de Cubaan Garcia. De blessure bleek echter dermate ernstig dat Van der Hoek verder het toernooi kon vergeten. Hij werd nog wel beloofd met de persprijs. De Fries, die na andrhalfjaar als glazenwasser werkloos te zijn geweest sedert kort als croupier in dienst is van een Golden Ten-casino in Leeuwarden. „In Tsjechooslowakije schreven de kranten dat ik een Europese hoop voor de wereldkampioenschappen in Reno was. Dat is natuurlijk overdreven maar wel leuk. Het lichtwelter is bij elk toernooi een van de sterkst bezette gewichtsklassen. Het betekent dat je altijd een groot aantal partijen moet boksen om in de buurt van de medailles te komen. Dat zal Reno ook wel weer zo zijn.”

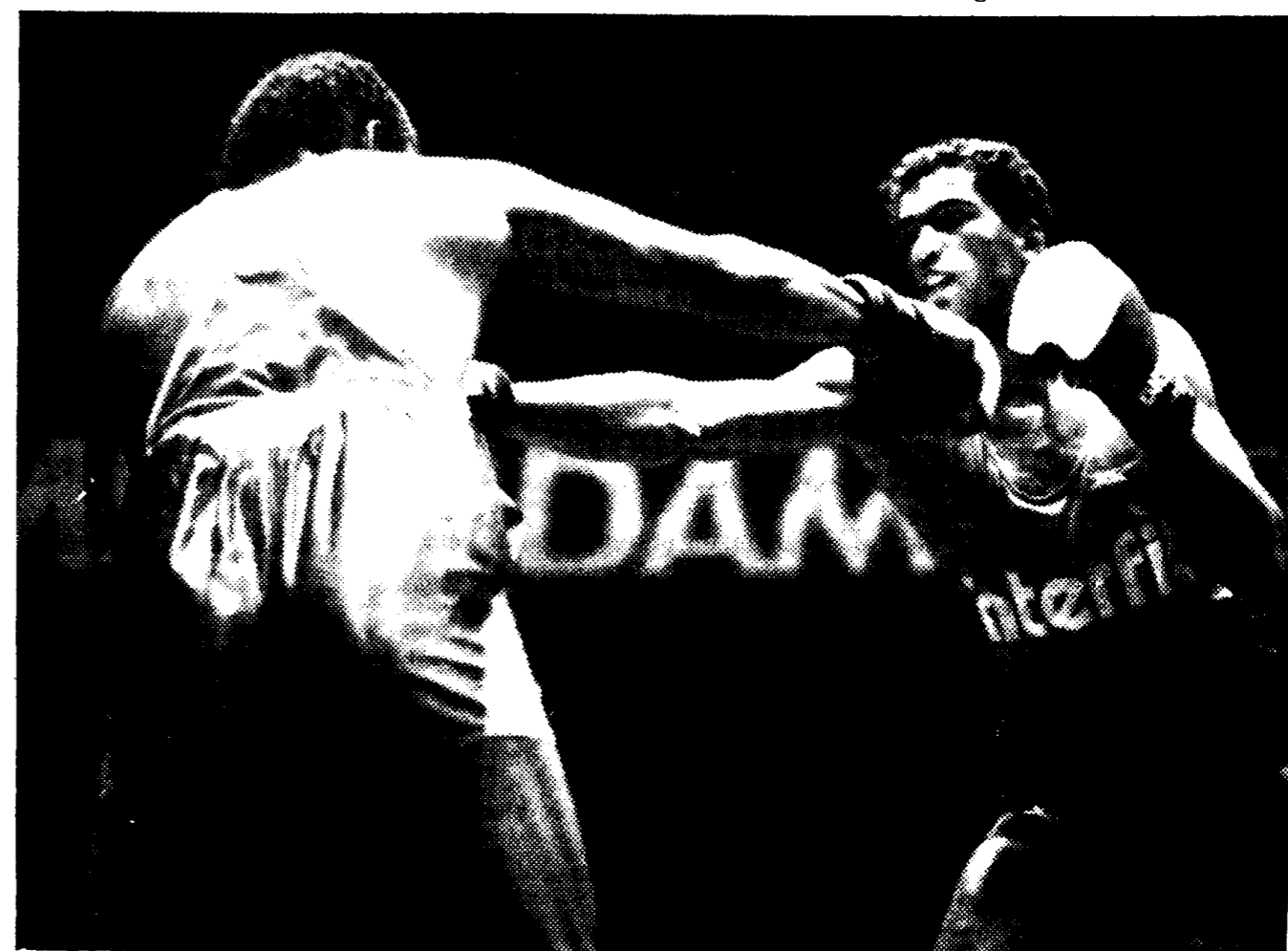
Van der Hoek, die op 31 december 23 jaar wordt, begon als 15-jarige met boksen. „Ik heb een jaar alleen maar getraind omdat je pas op 16-jarige leeftijd wedstrijden mag boksen.” Toch heeft hij in de zesjaar 34 maal in de ring gestaan. Hij won 71 partijen en bokste er een onbeslist. In al die jaren is hij zijn trainer Tabe Kooistra en Piet Roozendaal trouw gebleven. In Reno zal hij Kooistra opnieuw als begeleider in de hoek terug vinden. Van der Hoek zegt veel aan het boksen te danken te hebben. „Ik heb heel wat van de wereld gezien. In februari was ik in Indonesië bij het toernooi om de Presidents Beker.” Hij won dat toernooi door in de finale de Rus Sokolov te verslaan.

VECHTJAS MET VERSTAND

Reino van der Hoek omschrijft zichzelf als een „vechtjas met verstand”. „Vroeger had ik nog wel eens een blauw oog. Ik ben klein en dan loop je wel eens tegen stoten op. Nu neem ik veel minder. Vroeger was het altijd knokken. Nu probeer ik op techniek te winnen. Lukt dat niet dan ga ik erin. Ik kan een tegenstander slopen door elke ronde het tempo steeds verder op te voeren. Ik heb wel geleerd minder risico's te nemen. Bij internationale toernooien moet je noodgedwongen wel eens een risico nemen. Ook al denk je dat je op punten voorstaat. Je weet het nooit bij een jury.”

Van der Hoek is bepaald niet afgunstig op Arnold Vanderlijde. „Hij heeft het nu goed. Het is natuurlijk prachtig wanneer je eigen trainer en masseur meegaan. Ik gun hem dat van harte. Hij heeft door zijn bronzen in Los Angeles veel voor het Nederlandse amateurboksen gedaan. Maar ik mag ook niet klagen. Ik woon nu drie jaar samen met mijn vriendin. Zij heeft alles voor mij over. Zij houdt alle problemen van mij weg. Daardoor kan ik mij helemaal aan het boksen wijden. Soms vind ik het onjuist dat zij op de tweede plaats staat maar zij begrijpt dat boksen alles voor mij is. Dit seizoen ben ik al acht maal in het buitenland ge-

...doorlezen op blz. 14

alleen maar. Dan volgde af en toe een wedstrijd. Nu ga ik altijd vol zelfvertrouwen de ring in.” Daarom ook is Vanderlijde vol geloof in eigen kunnen naar Reno afgereisd. Het is uitstekend gezien van de bond om Reino van der Hoek en mij al ruim een week voor de kampioenschappen naar Reno te sturen. Het is daar erg warm en droog en in een week kun je uitstekend acclimatiseren. Voor mijn tegenstanders ben ik niet bang. Ik ken ze vrijwel allemaal en ik voel mij tegen niemand kansloos. Ook niet tegen de Cubanen. Je moet alleen een beetje geluk hebben bij de loting.” Eind maart deed Vanderlijde bij het toernooi om de Inter Cup in Karlsruhe ervaring op met een Cubaanse tegenstander. In de finale ontmoette hij Ventura Donatin, die hij met een unaniem jury-uitspraak op punten versloeg.

RESPECT VOOR CUBANEN

De meervoudige Nederlandse zwaargewicht-kampioen heeft groot respect voor de bokssport op

sparring. Je slaat een lichtere tegenstander er snel uit en dat is bij een training maar ook bij een wedstrijd nu niet direct de bedoeling. Als amateur heb je maar drie maal drie minuten de tijd. Alles moet dus in tegenstelling tot bij de profs, die soms twaalf ronden moeten boksen, veel sneller gebeuren.

...Arnold Vanderlijde, samen met Reino van der Hoek, de Nederlandse vertegenwoordigers op de WK-boksen voor amateurs in Reno (Verenigde Staten)...

Tijdens een driedaags trainings-kamp in Rotterdam sparde Vanderlijde ook met de Benelux-kampioen bij de profs in het middengewicht Jan Lefebber. De Rotterdammer, die vier jaar geleden met Pedro van Raamsdonk, toen goed voor een bronzen medaille, en Gilbert Hallie de Nederlandse afvaardiging naar de wereldkampioenschappen voor amateurs in Muchen vormde, over Vanderlijde: „Die jongen kan alles. Ik kan toch best een beetje bokser maar hij raakte mij overal terwijl ik bijna niet bij hem kon komen door zijn lengte en snelheid. Bovendien heeft hij nog een geweldige voordeel doordat hij rechtsvoort staat.”

Enkuentro

Erornan

Di e buki titulá Kurso Bon Uzo di Papiamentu pa Empleadon Públiko di Teritorio Insular di Kòrsou, ku E. Dick, S. Joubert, J. Fraai, R. Cristina i drs. M. Dijkhoff a skirbi, fechá 1 di april 1986.

Komo e páginanan no ta numerá, m'a kuminsa numerá nan na ARTIKULO — Teksto: Historia, ke men ku e página aki ta number 1. Su dilanti tin dos página: un ta kontené e nombènan menshoná aki riba i otro ta indiká kontenido di e buki.

Mi ta nota ku e outornan ta skirbi: "E kurso aki a ser desaroyá". I asina bo por lesa 'aki' den henter e buki. Pueblo (eksepto esnan ku bo ta tende na radio i television) ta pone énfasis i ta bisa: e kurso akí (ku aksént), e kos akí (ku aksént) pa denotá ku ta riba vokal 'i' e aksént di intensidat (klemtone) ta kai. Otro kos ta ora bo skirbi: aki ta bende pan, aki i aya, etc. E ora ei e entonashon ta kambia. E mes e un diferensha bo ta haña den: awe no tin trabou i: mi ta bai awé (ku aksént); anto sí bo ta mira i: bai antó (ku aksént).

Mas abou riba e mes un blachi "den kooperashon ku KOMAPA". Nos ekspreshon fiho ta: ku kooperashon di. Mi ta pasa awor p'e páginanan numerá.

Pág. 1. "...e islanan aki a bin den kontakto ku otro..." — Un yu 'i' Kòrsou di sanger puru tabisa: a bin (ku 'i'). Poko mas abou "poko poku a bin kambio". Na pág. 2 "Papa ta bin Kòrsou otro aña". Na pág. 4 "Un dos tres pipita di hende so a bin". Ta kon den un komishon ku mayoria ta yu 'i' Kòrsou nan por a asepta lenguahe rubianu den un buki ku ta skirbi pa duna yu 'i' Kòrsouan les? Ta simplemente un bergens pa rebahá nos pueblo asina!

Pág. 2 ("art. indef; e; art. def. un") — Figurabuki barbaridat: Ta net kontrario: 'e' ta artikulo definí i 'un' ta artikulo indefiní. Nan ta mal brúa! "Ora e sustantivo no ta kontabel, no ta uza 'e'". — E atheti-

vo 'kontabel' (telbaar) ta mal usá. Mester bisa: relevante (niet terzake dienende).

Pág. 3. "Un sustantivo no kontabel tambe por haña 'e'..." — Korekto ta: un sustantivo ku no ta relevante. Nota ku na página 2 nan ta bisa net kontrario. Mester a kombiná e dos frasenan ei pa mihó kompreshon.

Pág. 6. "Si ta trata un teksto ku terminologia speshal..." — Korekto ta: si ta trata di un teksto. Falta preposishon 'di'. "Hasi uzo di tur dikshonario i vokabulario na bo disposishon". Mester skirbi: ku ta na bo disposishon. "Semper konsultá ku e página aki". — Korekto ta: semper konsultá e página aki. Bo no por konsultá 'ku' un página. Un dokter por konsultá ku otro.

Pág. 8. "Pueblo, bosnan sa kiko a pasa?" — Ni 'bosnan', ni 'bosonan". Na aña 1898 Alfredo Sentia go a yam'é un "pleonasmu grandote" i ainda t'asina. E pueblo aki gusta agregá palabranan ku no ta relevante i ku no ta nifiká nada. Ehemplonan ta: akinan nan, einan nan, antobra, aunke ku, masin ku, logra di, purba di, etc. etc.

Pág. 99. "...ku a purba di mantené..." — Korekto ta: ku a purba mantené. Sin preposishon 'di'. "...ingles i otro dialektonan ibériko". — Mester a pone 'ingles' mas padilanti den e frase i pone 'spanó' na lugá di 'ingles'. E frase ei ta tresp konfushon. Asin'aki ta parse manera ingles tambe ta un dialektu ibériko.

Pág. 10. "maske ku entre premonber..." — "Ofschoon" ta: maske (sin 'ku') fo'i aña 1875. Den e palabra 'maske' (sp. masque) ya tin 'ku' ku ta 'que'. "E dos botonan aya ta karga bandera kubano". Karga? Un frase ireal por cierto. Sin duda nan ker a bisa: e dos bapornan ayá ta nabegá bou di bandera kubano.

Pág. 11. "Kuanan". — Den 76 aña mi no a tende un yu 'i' Kòrsou bisa "kuanan". "Un kolekshon di kuadro di José M. Capricorne". — Boso a lubidá e siguiente regla tokante plural. Mi ta sita di páginanan 27/28 di e obra Praktische Handleiding der Papiamentsche

Gesprek Hervormde, Gereformeerde, Lutherse en RK kerk in Nederland verder

Rome tussenstation op moeizame weg

ROME — De hervormde, Gereformeerde en Lutherse kerken in Nederland zullen regelmatig in een direct gesprek samenkomen met de Rooms-katholieke kerkprovincie. Dit is het resultaat van het bezoek dat een delegatie van de drie kerken onlangs aan Rome heeft gebracht. Het gesprek tussen protestanten en Rooms-katholieken in Nederland zal zich voorlopig wel concentreren op de onderwerpen die in Rome werden besproken met het Secretariaat voor de bevordering van de eenheid onder christenen. In een kleine

week passeerden onder leiding van de Nederlandse kardinaal Willebrands de volgende thema's de revue: het kerkelijke gemengde huwelijk, de gastvrijheid aan de Eucharistie / Avondmaal, de rol van de vrouw in de kerk en de oecumenische samenwerking.

RAAD VAN KERKEN
Inmiddels heeft de Raad van Kerken in Nederland een beroep op de vier kerken gedaan het vervolgesprek met Nederland in nauw overleg met de raad te laten plaatsvinden. De raad lijdt er toch al onder dat — zoals ook in april in

de Gereformeerde synode werd vastgesteld — het geloofsgesprek in de Raad van Kerken maar niet van de grond wil komen. Overigens blijkt het gesprek over geloofsvragen een moeizaam proces van de lange adem te zijn. Gesprekken als in Rome, waarin vooral de sacramenten centraal staan, worden in de Raad van Kerken nog weer extra gecompliceerd door de aanwezigheid van bijvoorbeeld Quakers, Leger des Heils en de basisbeweging.

In Rome bleek zo nu en dan het breekpunt dat de "traditie" in de Rooms-katholieke kerk een waarde heeft die gelijk is aan die van de Heilige Schrift. Bovendien denken protestanten in het RK-standpunt over ambt, kerk en Eucharistie met kerkrecht of met dogmatiek te maken te hebben, waarover toch te praten zou moeten zijn, terwijl de RK-gesprekspartner betoogt dat het om geloofsgoed gaat. Met name de voorzitter van de Nederlandse bisschoppen-conferentie, kardinaal Simonis, benadrukt dit keer op keer.

In Rome vond een gesprek plaats dat opviel door de goede sfeer. De Rooms-katholieke gesprekspartners aanvaardden van harte de intentie van de protestanten om te praten met het oog op het pastoraat. Enkele gemeenschappelijke standpunten werden opnieuw of voor het eerst tot uitdruk-

king gebracht. Het kerkelijke gemengde huwelijk werd voluit een "huwelijk in de Heer" genoemd en vastgesteld werd dat beslist niet elk gemengde huwelijk gevolg is van de onverschilligheid t.a.v. de kerk. Wat de rol van de vrouwen in de kerk betreft werd met blijdschap vastgesteld hoe deze de laatste jaren in de kerken van groter betekenis wordt. In de slotverklaring werd vastgelegd dat deze kwestie een belangrijk thema voor de kerken zal blijven.

Op het moeilijke terrein van de Eucharistische gastvrijheid leek er een nieuw gezichtspunt in het gesprek te zijn ingebracht. Zijn noodsituaties, waarin volgens het RK-kerkrecht protestanten uitsluitend kunnen deelnemen aan de Eucharistie, altijd individuele noodgevallen? Of kan er ook van een collectieve nood sprake zijn, die ook om uitzonderingen op de regel vraagt? Een nieuw gezichtspunt, zei kardinaal Willebrands. En van belang omdat we het zogeheten Oecumenisch directorium moeten vernieuwen, voegen anderen daaraan toe. Al te optimistisch kan men daarover echter niet zijn, omdat tevens werd benadrukt dat "Eucharistische gastvrijheid" eigenlijk in de ogen van Rome niet bestaat. De Eucharistie vormt immers de kern van het mysterie van de kerk. Het delen van het brood is voor Rome het symbool van de kerkelijke eenheid, voor protestanten is het weleer een stap op weg naar die eenheid.

RUIMTE BEGRENSD

Tot het bezoek aan Rome behoorde ook een tweede ontmoeting met paus Johannes Paulus II. De eerste, in mei 1985 in Utrecht, had erg kort geduurd en over de bijdrage van de paus aan de uitwisseling van gedachten bestonden binnen de protestantse kerken gemengde gevoelens. In Rome werden de pessimisten in het gelijk gesteld. De paus bleek weliswaar oog te hebben voor de slachtoffers van de kerkelijke verdeeldheid, maar veest toch vooral op de bijzondere verantwoordelijkheid voor deze pastorale nood bij hen die zich niet voegen bij de ene katholieke kerk.

Aanwijzingen dat er werkelijk meer ruimte voor oecumenische samenwerking komt, bijvoorbeeld in wat wel de post-christelijke samenleving van West-Europa wordt genoemd of voor de moderne, pluriforme samenleving in Noord-Amerika waren aan zijn toespraak niet te ontlenen. Op het pleidooi van ds M. van de Veen-Schenkelveld voor de vrouwen in de Rooms-katholieke kerk die verlangen naar de mogelijkheid hun kerk ook als ambtsdrager te dienen, ging de paus in de laatste niet voorbereide minuten van de ontmoeting in het geheel niet in.

Bovenstaande beschouwing is ontleend aan de Gereformeerde Persdienst.

Eerste in reeks "barrack-yard literature"

Black Fauns

DE VERTELLER in Alfred Mendes' roman *Black Fauns* concentreert zich — met slechts één (kortstondige) uitzondering — op de handelingen die de personages ondergaan of teweeg brengen in de volgende, benauwde ruimte.

"The rooms were about twelve feet by twelve, and in this particular barrack, built on land standing away from the street, all the doors and windows gave onto the yard, which was seventy-five feet wide by thirty feet deep; so that the two rooms, extending along the width of the yard, faced each other."

De 'barrack-yard' wordt nog gevuld met een aantal grote, platte keien om de was op te drogen, met de vuurpotten voor de kamers om het dagelijks eten op klaar te maken, en met een enorme 'breadfruit-tree' waarachter het gemeenschappelijk toilet schuil gaat. De kamers worden bewoond door een zestal vrouwen, Ma Christine, Ethelrida en Chrisophine in die op het zuiden, Miriam, Martha en Mamitz in die op het noorden. De titel en een enkele verwijzing in de tekst (p.186) geven de vrouwen de ere naam van 'black fauns', overigens zonder dat de verhalen rond de oudromeinse bos- en herdersgod met bokkepoten en -hoortjes nog verder een rol lijken te spelen. De handelingen bestaan voor een belangrijk deel uit zeer levendige, verbale schermutselingen. Een paar maal gaat de woordenstrijd over in lichamelijk geweld, en uiteindelijk zelfs in doodslag. Dit betekent het einde van het gemeenschappelijke leven in deze 'barrack-yard'. De titel van het laatste hoofdstuk — het enige dat een titel meekreeg — 'au revoir', suggereert echter onduidelijk dat het 'barrack-yard' leven voor de vrouwen — in zoverre nog in leven of niet in de gevangenis — niet heeft opgehouden te bestaan, maar weer met dezelfde hevigheid zal terugkeren.

De Westeuropese, i.c. Nederlandstalige, literatuur aan dit verhaal. 'De vreemde stilte' laat zich vrij gemakkelijk indelen in een specifieke Europese literaire stroming, namelijk die welke bekend werd onder de naam 'fin de siècle'. Het onderhavige verhaal is een (enigszins laat) voorbeeld van deze stroming die haar hoogtepunt bereikte in de twee decennia rond de laatste eeuwwisseling. Het meest kenmerkende van de verhalen uit het 'fin de siècle' is de dominante positie die de beschrijving inneemt ten koste van de handelingen. Prof. Elrud Ibsch formuleerde dit kernachtig in haar inaugurele rede als volgt, "beschrijving is handeling, of, omgekeerd, handeling is beschrijving" (Historische veranderingen in de functie van de literaire beschrijving. Amsterdam: V.U., 1978, blz. 10). Toch behoef dit alles geen doorslaggevend argument te zijn om 'De vreemde stilte' niet tot de Antilliaanse literatuur te rekenen. In tegendeel, kenmerkend voor auteurs uit onze regio die publiceerden vóór de jaren '30 van deze eeuw, is dat zij zo veel mogelijk in het voetspoor van (grote) Westerse auteurs traden. Hoevel dit epigonisme, het al dan niet op niveau 'naäpen', heden ten dage minder op prijs wordt gesteld (zeker wanneer de voorbeelden Westerse auteurs betreffen), valt dit kenmerk uit een (zeer) lange periode van de Caraïbische literaire geschiedenis moeilijk te verdoezelen.

'De vreemde stilte' behoort de Caraïbische, i.c. Antilliaanse literatuur toe. Voor deze stellingname zou ik reeds twee (de hierboven genoemde) redenen hebben aangevoerd, als Mevr. T. Bergmann-Jelgersma een geboren en getogen Antilliaanse zou zijn. Juist op dit punt ontbreken mij echter gegevens. Het is aannemelijk dat zij niet van de Antillen is — haar naam wijst in die richting; noch het bevolkingsregister, noch de vreemdelingendienst hebben gegevens over haar. Het is anderszids evident dat Mevr. Bergmann-Jelgersma wel op Curaçao heeft gewoond — zij ondertekende het verhaal met 'Curaçao' en het korte, zeer lovende, redactionele commentaar laat daar geen twijfel over bestaan. Het verhaal zelf wijst op een verblijf van langere duur (meer dan een jaar (?)). We zouden haar kunnen beschouwen als eerste (?) schrijvende representant van een vrij grote groep Hollandse passanten, waartoe onder meer C.Ch. Goslinga, Miep Diekmann, Frits v.d. Molen, Tini Schoorl-Strauss, Andries v.d. Wal en Jo v.d. Walle kunnen worden gerekend. (Een deel van hun werk werd gevoerd door hun verblijf op de Antillen — 'op over Curaçao', om met de redactie van de Amigoe uit 1924 te spreken — en is als zodanig kenmerkend voor een specifieke, nog voortdurende, 'Hollandse periode' in de Antilliaanse geschiedenis. Zo min als die periode uit de Antilliaanse geschiedenis geknipt kan worden, zo min mogen de literaire teksten van deze representanten onttrokken worden aan (de bestudering van) de Antilliaanse literatuur. De al dan niet positieve waardering voor hun werk is een geheel andere aangelegenheid. 'De vreemde stilte' werd toentertijd in ieder geval hoog gewaardeerd. Het is nu zeker niet meer het "mooiste" dat hier ooit geschreven werd, maar wel nog steeds zeer indrukwekkend. Aart G. Broek

Het verhaal 'De vreemde stilte' van Mevr. T. Bergmann-Jelgersma wordt hierbij afgedrukt naar De Gids-versie, deze wijkt af van die in de Amigoe in geringe mate waar het de indeling in alinea's betreft. De Gids lijkt mij de juiste indeling in alinea's gegeven te hebben. Verzoek: een ieder die inlichtingen over Mevr. T. Bergmann-Jelgersma (en/of haar werk) heeft, wordt vriendelijk verzocht contact te zoeken met ondergetekende via de redactie van de Amigoe, via P.O. Box 3832, Willemstad, of via telf. 87754.

A.G.B.

heden van de bewoners in de Trinidadese 'barrack-yards'. Probleematisch aan deze welgemeende belangstelling was het feit dat geen van deze schrijvers uit de betreffende, sociaal-economisch lagere groep kwam. Integendeel, Mendes (geb. Trinidad, 1897) bijvoorbeeld, kwam uit een (oorspronkelijk Portugese) familie die over voldoende middelen beschikte om Mendes op achtjarige leeftijd naar een Engels kostschool te sturen. C.L.R. James zou dit spanningsveld tussen de groep waar hij uitkwam en de groep die hij wilde beschrijven het thematisch centrale onderwerp maken van zijn roman *Minty Alley* (1936). Aan Mendes' roman *Black Fauns* ontbreekt deze problematisering. Het feit dat Mendes geen feitelijke ingewijde in het 'barrack-yard' leven was, wreekt zich echter wel in deze roman: van psychologische diepgang is nauwelijks sprake. Mendes presenteert het direkt waarneembare, zoals hij dit zelf heeft kunnen observeren. Hij stelt hierover in een interview in *World Literature Written in English* (april 1973) het volgende:

"What I did in order to get the atmosphere, to get the sort of jargon that they spoke — the vernacular, the idiom — what I did was: I went into the barrack-yard that was then at the bottom of Park Street, and I lived in it for about six months. I did not live completely there, but I ingratiated myself. They knew of what I was doing; they knew what I felt about their way of life — that I was sympathetic towards it. So I was persona very gratia. I slept there frequently, and a lot of the incidents that appear in my second published novel, Black Fauns, were taken almost directly from my experience with the barrack-yards."

We komen uit *Black Fauns* inderdaad iets over de atmosfeer in een 'barrack-yard' en met name het een en ander over het taalgebruik te weten. De 'zwarte bosgodinnen' botsen voortdurend. Hun eigenzinnige en dikwijls uiteenlopende opvattingen over van alles en nog wat — o.a. godsdienst, obchah, Westerse levensstijl, de Afro-Caribische mens — is regelmatig aanleiding tot felle woordenwisseling. Zelden wordt een van de vrouwen in deze overtuigd door de argumenten van de ander, doordrongen als een ieder is van

UNIQUE FLOWERS
Tel.: 614071 - Anasaweg 65
Manden in allerlei maten Volop planten en bloemen

haar eigen gelijk. Het voortdurend stelling nemen, aanvallend verdedigen, het bijkomend onderling wantrouwen en de roddel is wat het leven van deze groep vrouwen karakteriseert. Deze verbale botsingen maken enigszins voelbaar het harde leven dat ieder van deze vrouwen leidt — een voortdurende strijd om het hoofd boven water te houden. Een strijd waarin slechts in beperkte mate ruimte is voor onderlinge solidariteit.

De vrouwen zijn bijzonder adrem, pareren met snedige opmerkingen de steken van anderen, geven elkaar 'lik op stuk'. Hun taalgebruik kenmerkt zich door een woordkeus die direct, onverbloemd hun visie weergeeft. De beeldspraak waar de vrouwen zich af en toe van bedienen, is zeer beeldend en vrijwel uitsluitend ontleend aan de planten- en dierenwereld uit de omgeving van de vrouwen. Enkele van de vele voorbeelden.

"An'Hiram say he see him dress up like a humming-bird..."
"...she does lick up rum like horse does drink water."
"Aggie's face open like the moon when it full."
"An' everybody in Trinidad does know how the lawyer in a courthouse does lick up your private business like cat does lick up milk."
"...always say that when Snakey grow up he was going to find sweet hearts like mangoes on tree."
"Cock will get teeth before anybody get money back from lawyer."
"I ain't a pig to get accustom to mud-treatment."

Het taalgebruik geeft de nodige charme aan deze eerste 'barrack-yard novel'. Het is Mendes anderszins echter nog niet gelukt een goede roman te schrijven. Er is nauwelijks sprake van één centraal probleem, van een thema, eerder van een reeks impressies van momenten uit het leven in een 'barrack-yard' die aan elkaar zijn geregen door 'gestolen geld dat de vrouwen elkaar steeds weer ontstelen en uiteindelijk leidt tot doodslag'. De omslag van de nieuwe editie geeft al te kennen dat het een en ander ('will) finally lead to murder'. De te verwachten moord geeft nog wel enige spanning aan *Black Fauns*, al zal een ervaren lezer van 'detectives' zeker zijn toevlucht niet tot deze roman moeten zoeken. De lezer van Westindische literatuur moet dat wel — al was het maar om inzicht te krijgen in de snelle vlucht die de Westindische literatuur in een halve eeuw heeft weten te nemen.

AART G. BROEK

Alfred H. Mendes, *Black Fauns*, London: New Beacon Books, 1984 (1935). 327 blz., prijs c. f. 20,—

Theo Kustner

ENIGE TIJD geleden overleed in Nederland de in Schiedam geboren Theo Emmanuel Kustner, die als pater Dominicaan op verschillende plaatsen zich heeft ingezet voor de katholieke kerk op de Nederlandse Antillen. Ter zijner herinnering verscheen een bijsprekings tekst met de volgende sprekende tekst:

Deze altijd glimlachende mens zal bij zijn familieleden, zijn medebroeders en al degenen, die aan zijn pastorale zorg werden toevertrouwd, blijven voortleven als iemand die in al zijn doen en laten het woord van St. Paulus trachtte te verwelken: "Verheugt u in de Heer te allen tijde; nog eens verheugt u. Uw vriendelijkheid moet bij alle mensen bekend zijn" (Fil.4,4).

gedurende zijn leven werd God voor hem steeds meer een God van vreugde, die de tranen van ons wil uitwissen, en ons uitnodigt het verdriet uit het leven van onze naasten te bannen, althans enigszins te verzachten. Aan die Brenger van vreugde had Theo zich weggegeven in zijn professie en God begon een steeds grotere rol in zijn leven te spelen. Degenen die hem goed kenden, zagen in hem een door God gegrepen. Want in zijn preken en retraites, maar ook in zijn gewone gesprekken kon hij zijn levendig geloof in God niet verbergen. Hij was vol van deze ene waarheid: God is enkel goedheid; één en al liefde, die zich wil meedelen. Theo verkondigde die waarheid zonder vertoon van geleerdheid in blijde bescheidenheid, die velen diep raakte en hen ervan overtuigde dat hij in zeer nauwe verbondenheid leefde met God. De diepgang van zijn innige relatie tot God vonden wij herhaaldelijk verwoord in zijn geestelijk dagboek, o.a. in het volgende gebed:

"God van mijn hart, laat onze religieuze gemeenschap de moed hebben Uw stem te herkennen en te volgen zodat zij trouw blijft aan de inspiratie waarvan gij de bron zijt en die tot ons is gekomen in de geestelijke rijkdom van degenen die aan de bron en de oorsprong staan van onze Orde". Hij ruste in vrede.

Missen kansen tot samenwerking erkend

Gemengde reacties op gesprek in Rome

ROME — Het bezoek van tegenwoordigers van drie protestantse kerken uit Nederland aan het Vaticaan heeft geleid tot betere onderlinge verhoudingen die van belang voor de oecumenische samenwerking in Nederland kunnen zijn. "Het wordt nooit meer zoals het geweest is", zei de Gereformeerde praeses ds H. van Kouwenhoven. Tezelfdertijd constateerden de protestantse deelneemers dat zij ten aanzien van bepaalde onderwerpen, zoals de toelating van de vrouw tot het ambt en de Eucharistische gastvrijheid "een vrij vast besloten Rome hadden ontmoet", zoals de Gereformeerde predikant I. de Jong uit Maastricht opmerkte.

Inzake de mogelijkheid voor vrouwelijke theologie-studenten de priesterwijding te ontvangen, sprak hij van "een versterkte kansloosheid, zeker voor tientallen jaren". Ook de Gereformeerde predikant M.J. van der Veen-Schenkelveld zag inzake de rol van de vrouw in de kerk "niet erg veel vooruitgang in de RK-kerk". Het gezamenlijk communiqué spreekt over ernstige verschillen van mening op dit punt. Dit bleek na afloop van de besprekingen die een delegatie van de Nederlands Hervormde, de Gereformeerde en de Evangelisch-Lutherse kerken in Rome met het Vaticaan hebben gevoerd. Het gesprek zal in Nederland worden voortgezet, waarvoor een gezamenlijke commissie zal worden opgericht, "in de hoop meer concrete oplossingen te vinden", aldus het communiqué.

Hulpbisschop Lescauwat van Haarlem had er zich over verwonderd dat zaken waarover in de jaren '60 alleen in kleine groepen werden gediscussieerd, nu aan de orde kwamen in een ontmoeting tussen de leiders van de grote protestantse kerken in Nederland en het Vaticaan. Dat kan volgens

hem een injectie zijn voor de oecumenische samenwerking in Nederland, alsmede door het werk van het Vaticaanse secretariaat van de Eenheid der Christenen onder leiding van kardinaal J. Willebrands. Deze had in de besprekingen opgemerkt dat de oecumenische samenwerking in bepaalde streken een stimulans voor andere gebieden is.

Van beide zijden werd in de slotverklaring erkend, dat in het recente verleden kansen op meer samenwerking in Nederland zijn gemist. Deze opmerking sloeg niet alleen op het bisdom Roermond, maar ook op andere bisdommen, alsook de protestantse kerken, zo haastte de Lutherse praeses ds. A. Burghoorn zich te verklaren.

De nood waarin de kerken in Nederland zich als gevolg van de secularisatie bevinden, "zou een reden kunnen zijn, de Eucharistische gastvrijheid uit te breiden. Dit zou een onderwerp voor verder gesprek kunnen zijn", aldus het communiqué. Ds De Jong wees er in dit verband op, dat het hier slechts gaat om het ontvangen van het sacrament van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen, en zeker niet om de bediening ervan. Hij had tijdens de gesprekken meer begrip gekregen voor wat op dit punt waardevol is in de RK-traditie. Dit sluit aan bij een opmerking uit de toespraak van paus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie, waarin hij de groeiende toelating van de Eucharistie, en dan nog in noodgevallen

"De vreemde stilte" — kort verhaal uit 1924

Vergeeten bladzijden uit de Antilliaanse literatuur

Op 16 augustus 1924 verscheen in de Amigoe di Curaçao, op de onderste helft van de voorpagina, een kort verhaal: 'De vreemde stilte' van mevrouw T. Bergmann-Jelgersma. De toenmalige redactie voegde de volgende 'noot' toe:

over Antilliaanse literatuur genoemd, laat staan besproken. 'De vreemde stilte' lijkt me echter waard aan de Antilliaanse literaire traditie te worden toegevoegd. Teksten waarin een verhaal wordt verteld hebben over het algemeen centraal staan de gebeurtenissen die personages veroorzaken of ondergaan. In 'De vreemde stilte' zijn het echter geen op mensen gelijkende personages die een rol spelen, maar de al eeuwen oude 'oer-elementen' die als personages optreden: vuur (in de gedaante van 'de zon'), lucht ('de wind'), water ('de zee', 'de wolken', 'de regen') en aarde ('het eiland'). Deze elementen worden getekend als waren ze in een gevecht verwickeld. Zoals ook traditioneel gewoon is, bevinden 'vuur' en 'lucht' zich tegenover 'water' en 'aarde'. De meest passieve rol in deze confrontatie speelt 'de aarde', het eiland (Curaçao), dat duidelijk het slachtoffer wordt wanneer 'het vuur' en 'de lucht' de overhand hebben. Halverwege het verhaal keert de stilte goede van 'het water', dat deze strijd uiteindelijk in zijn voordeel, en die van 'de aarde', beslecht — voor enkele "korte maanden", wel te verstaan.

Het meest opvallende aan 'De vreemde stilte' is waarschijnlijk wel de enorme hoeveelheid bijvoeglijke naamwoorden, bijwoorden en kwalificerende woordgroepen, waardoor de indruk ontstaat eerder met een lange (natuur)beschrijving dan met een 'reeks van gebeurtenis(sen)' te maken hebben. De kwalificerende woorden en woordgroepen betreffen voornamelijk het 'zien' en het 'voelen' en 'lucht' betreft. Aan het zintuig 'horen' wordt eerst ook geappelleerd waar het 'het water' be-

treft. De andere zintuigen — 'ruien' en 'proeven' — zijn nauwelijks of niet aanwijsbaar aanwezig. Ook anderszins correspondeert het taalgebruik met de tegenover elkaar staande partijen. De woorden en woordgroepen die 'vuur' en 'lucht' kwalificeren zijn overwegend te associëren met 'dood' en die van 'water' met 'leven'. Met name hierdoor kan deze strijd 'een strijd op leven en dood' genoemd worden. De verwijzing naar het oorlogsschip (waaraan steeds wordt kleiner wordende schepen voorafgegaan: stoomschepen, een motorsloepje, roeiboortjes) ondersteunt dit. (Overigens lijkt mij deze verwijzing naar het in mensenheden destructieve wapen tussen het geweld van de natuurelementen nog al misplaatst.) Dit gevecht waarin ons eiland ieder jaar opnieuw verwickeld is,

lijkt mij in de eerste plaats beschreven voor een lezerspubliek in Nederland. Niet alleen het feit dat dit verhaal allereerst werd gepubliceerd in De Gids wijst in die richting, maar eveneens enkele gegevens in de tekst. In het bijzonder de volgende: het vergelijken van de Curaçaose 'aarde' met 'een duinlandschap in het groot' is in feite alleen beeldend voor een Nederlands lezerspubliek; ook al met name en niet als woorden met een rechtstreekse verwijzing naar de Curaçaose werkelijkheid, ze zijn toch in de eerste plaats verhelderend voor de Nederlandse lezer. Mevrouw T. Bergmann-Jelgersma zou overigens niet de enige 'Antilliaanse' auteur zijn die in de eerste plaats voor een Nederlands publiek schreef en pas in tweede instantie voor het (veel kleinere) Antilliaanse. Nog in een ander opzicht trekt

De vreemde stilte

Weken hadden wind en zon, en een wonderlijk schouwspel worden. De blauwe zee! Bij het harde grauw rotsland, het felle witte licht in het boomloze stadje, is de zee het eenig verheven, grootse schoon. Blauw, blauwer elken nieuwen zoaterdag, in vele malen dieper tint weerspiegeld het effen luchtzuur, zeegevoel gerand langs de kustlijn, bruist ze en beukt door de dagen en de nachten op de brokkelige rotsen. Het is de Caribbean, de spokkende zee van Robinson, van de schrikwekkende hurricanes in den najaarstijd — maar zelfs deze trekken de zee van het eiland omhoog. De volgende morgen jaagt een zievende wind aan en dan stroomt de milde regen eindelijk in stralen omlaag. —

Maandenlang was het nu al zoo: strakke wind en stralende zonneschijn. Die hadden al wat kwetsbaar was verschroefd, verschrompeld, uitgedord en niets dan harde stekeligheid overreind laten staan. Grauw-grijs staken de ruige rotskarkels, glooiden de kale hellingen tegen het onveranderlijk hemelblauw. Eens was dat alles groen geweest, in de korte maanden van verkwikkenden regenval, maar in enkele weken hadden wind en zon al het jonge teere leven weer gegrepen en gedood. Het groen, de kleur van milde moeder-aarde, was haast verdwenen, teruggebracht tot op enkele laaggelegen plaatsen, waar het water samenliep, en waar in de hofjes wat schaduw was te vinden: oasen van openweelde in de dorre woesteni. Grijs de grond, grauw de enkele, verwaarde boomen, verborgen in de haart van den alijd uit één richting jagenden wind. Een duinlandschap in het groot, naar het oosten toe: kale kopjes en laag doornigwas; stoffige wegen oomzood met de lugubere, onwezenlijke vormen der grijs-bestoven cactussen, soms meters hoog opgericht hun parallelle stompden, droomfiguren gelijk; of met, laag bij den grond, de potstertijk gevormde "Spaanse juffers", hever bestekeld nog dan die grote lobbossen. Slechts hier en daar stond de glorie van een eenzame vuurroode flamboyant, of van een nog zeldzamer Bougainville, vreemde straling van een geurig-

zoeten zomer, verwaald en verlorren in het dorre oord. Alleen, wat het land aan kleur miste, gaf het gezicht van verre op de stad: een verrassend mozaïek in alle tinten van het lichtste crème, geel en rood, tot purper-paars der gesausde huizen en pannen daken. Hoewel midden op den dag, in den ongetemperden zonneschijn, te schel voor de oogen, kon laat in den middag, wanneer de felheid zich verzachtte in het lage rustige avondlicht, die kleurengamma, uitgespreid aan den voet van den berg, op het smalle riflangs de eendeelooze blauwe zee, tot een wonderlijk schoon schouwspel worden.

De blauwe zee! Bij het harde grauw rotsland, het felle witte licht in het boomloze stadje, is de zee het eenig verheven, grootse schoon. Blauw, blauwer elken nieuwen zoaterdag, in vele malen dieper tint weerspiegeld het effen luchtzuur, zeegevoel gerand langs de kustlijn, bruist ze en beukt door de dagen en de nachten op de brokkelige rotsen. Het is de Caribbean, de spokkende zee van Robinson, van de schrikwekkende hurricanes in den najaarstijd — maar zelfs deze trekken de zee van het eiland omhoog. De volgende morgen jaagt een zievende wind aan en dan stroomt de milde regen eindelijk in stralen omlaag. —

steeds anderen, dagen lang; waar vandaan, en waarheen? Ze zijn geen blijvers, evenmin als de kleine zwaluwtjes, maar boden van een nieuw jaargetij. Er is verandering op til. Stilte nadert; verwachten is in de lucht. De atmosfeer is ermee geladen, wordt zwaar van verwachting. De passaat mindert, de avondwinden blijven uit, en drukkender nog blijft 's nachts de warmte wegen. Wolken drijven over, drijven langs; in de verte, op zee, vallen buien, maar het eiland blijft dorsten in zonneschijn. Dubbel lang, dubbel drukkend is de dag. Aan de landzijde zucht alles, snakt naar de verfrissing die komen moet: het smachten is er als een tastbare obsessie geworden. Maar over de zee blijft steeds dat wonderlijke, dat teef-heldere van de stilte, de klaarheid en het blanke licht; en 't is of het de oogeblikken vasthoudt, de uren traag doet gaan, het tijdstip van vervulling opschort... Den heelen dag blijft de roerloosheid hangen, en de avond komt in ongekende pracht van purper, met een zonsondergang in vlammend mysterie van kleur- en wolkenspel, maar ook met onheilspellende blauwgroen en loodgrijs aan de oostelijke kimmern in de zee.

Den volgenden morgen jaagt een zievende wind aan en dan stroomt de milde regen eindelijk in stralen omlaag. —

Grijs de grond, grauw de enkele, verwaarde boomen, verborgen in de vaart van den alijd uit één richting jagenden wind. Een duinlandschap in het groot, naar het oosten toe: kale kopjes en laag doornigwas; stoffige wegen oomzood met de lugubere, onwezenlijke vormen der grijs-bestoven cactussen, soms meters hoog opgericht hun parallelle stompden, droomfiguren gelijk; of met, laag bij den grond, de potstertijk gevormde "Spaanse juffers", hever bestekeld nog dan die grote lobbossen. Slechts hier en daar stond de glorie van een eenzame vuurroode flamboyant, of van een nog zeldzamer Bougainville, vreemde straling van een geurig-

zoeten zomer, verwaald en verlorren in het dorre oord. Alleen, wat het land aan kleur miste, gaf het gezicht van verre op de stad: een verrassend mozaïek in alle tinten van het lichtste crème, geel en rood, tot purper-paars der gesausde huizen en pannen daken. Hoewel midden op den dag, in den ongetemperden zonneschijn, te schel voor de oogen, kon laat in den middag, wanneer de felheid zich verzachtte in het lage rustige avondlicht, die kleurengamma, uitgespreid aan den voet van den berg, op het smalle riflangs de eendeelooze blauwe zee, tot een wonderlijk schoon schouwspel worden.

De blauwe zee! Bij het harde grauw rotsland, het felle witte licht in het boomloze stadje, is de zee het eenig verheven, grootse schoon. Blauw, blauwer elken nieuwen zoaterdag, in vele malen dieper tint weerspiegeld het effen luchtzuur, zeegevoel gerand langs de kustlijn, bruist ze en beukt door de dagen en de nachten op de brokkelige rotsen. Het is de Caribbean, de spokkende zee van Robinson, van de schrikwekkende hurricanes in den najaarstijd — maar zelfs deze trekken de dorre klippen van het eiland om en storen en het maar zelden in zijn starre rust. De albeheerschende zee, het groote waarin die kleine stukje land omsloten ligt, overstemt elken klank met haar bruisende schuimende, hoog-op-spattende branding, forsche begeleiding van het stille leven aan haar boorden; al-

den volgenden morgen jaagt een zievende wind aan en dan stroomt de milde regen eindelijk in stralen omlaag. —

T. BERGMANN-JELGERSMA. Curaçao, October 1923.

VRIJDAG 16 MEI 1986

Kardinaal Willebrands: oecumene geen terugkeer naar Rome

Protestants bezoek aan Vaticaan bevestigt universele dimensie

ROME — Het bezoek van vertegenwoordigers van drie protestantse kerken uit Nederland aan het Vaticaan bevestigt de universele dimensie van de Rooms-katholieke kerk. Deze komt tot uitdrukking in de bisschop van Rome (de paus) en de wijze waarop de RK-kerk als wereldkerk gesprekken met andere kerken voert. Daarom is het een "goede gedachte" geweest dat dit vervolggesprek op het pausbezoek aan Nederland heeft plaatsgehad in Rome, ondanks geluiden dat dit had moeten worden georganiseerd in Nederland. Kardinaal J. Willebrands, president van het Vaticaanse secretariaat voor de eenheid der christenen, noemde dit in een vraaggesprek met het ANP de belangrijkste conclusie van het bezoek van een delegatie van de Nederlandse Hervormde kerk, de Gereformeerde kerken in Nederland en de Evangelisch-Lutherse kerk. Een studie over de plaats van de vrouw in de kerk zal naar de overtuiging van kardinaal Willebrands niet leiden tot de mogelijkheid dat vrouwen in de Rooms-katholieke kerk tot priester kunnen worden gewijd. Zelfs als dit de conclusie van deze studie zal zijn, is het volgens hem alleszins redelijk en noodzakelijk deze problemen ook in de RK-kerk te bestuderen. Enerzijds moeten deze nieuwe vraagstukken, die zowel in de kerken als in de samenleving tot spanningen leiden, worden bestudeerd. In dat kader moet de vraag aan de orde komen wat de betekenis is van de bijbelteksten over de plaats van de vrouw en van de Rooms-katholieke traditie terzake. Anderzijds moet deze conclusie dan opnieuw aan de gelovigen worden toegelicht, zodat zij "con amore" (van harte) wordt nageleefd, aldus kardinaal Willebrands.

De protestantse delegatie heeft de kardinaal er niet van losgeraakt dat de Eucharistische gastvrijheid (de wederzijdse deelneming van protestanten en Rooms-katholieken aan respectievelijk Eucharistie en Avondmaal) een stap is op weg naar kerkelijke eenheid. "Zo heb ik het nooit gezien en zo zie ik het nog niet". Eucharistie betekent in de Rooms-katholieke kerk de volheid van geloofsbelijdenis en de volheid van kerkgemeenschap. Kardinaal Willibrands heeft eerder intercommunie afgewezen. Dat houdt de wederzijdse erkenning in van elkaars Avondmaal en Eucharistie, en gaat dus verder dan Eucharistische gastvrijheid.

De nood van de Nederlandse kerken als gevolg van de secularisatie kan volgens kardinaal Willibrands aanleiding zijn in afzonderlijke gevallen aan kerkelijk gemeend gehuuden Eucharistische gastvrijheid toe te staan. Dat is nu alleen op de trouwdag mogelijk. Het zal geenszins gelden voor alle gemengde huwelijken, maar moet van geval tot geval worden bekeken. Kardinaal Willebrands voegt er aan toe dat dit geen nieuw gezichtspunt is. Hij heeft enkele ja-

Waldenzen-hoogleraar Paolo Ricca: Rome-bezoek goed voor zelfstandigheid kerken

ROME — Het bezoek van een protestantse delegatie uit Nederland aan het Vaticaan kan van grote betekenis zijn als het bijdraagt aan een grotere zelfstandigheid van de regionale katholieke kerken. Tijdens de buitengewone synode is een studie over de plaats van de bisschoppen-conferenties toegezegd. De gesprekken van de Nederlandse delegatie met het Vaticaan kunnen een teken zijn van deze nieuwe mogelijkheid van kerk-zijn. Deze verwachting sprak dr. Paolo Ricca, hoogleraar

kerkgeschiedenis aan de theologische faculteit der Waldenzen te Rome, over het bezoek van een protestantse delegatie uit Nederland aan het Vaticaan. Ricca geldt als de beste deskundige van de Waldenzen op het gebied van de betrekkingen met de Rooms-katholieke kerk. Hij is bovendien lid van de gemeenschappelijke commissie van de Rooms-katholieke kerk en de WARC (Wereldbond van Hervormde en Gereformeerde Kerken). In 1983 stemde hij van harte in met het besluit van de kleine protestantse kerken in Italië (Baptisten, Methodisten en Waldenzen) niet aanwezig te zijn bij de Lutherse kerkdienst in Rome, waar de paus de preek hield. Prof. Ricca ziet een grotere rol voor de landelijke raden van kerken. Die zouden het samenbindende element van de kerken moeten zijn in plaats van de overeenstemming in geloofsleer. Veel hangt daarbij volgens hem af van de vraag in welke mate de afzonderlijke katholieke kerkprovincies zich een grotere vrijheid tegenover Rome weten te verwerven.

...Tijdens zijn bezoek aan Nederland had de paus ook een ontmoeting met vertegenwoordigers van andere kerken, waaronder die van het Leger des Heils...

VATICANSTAD — Paus Johannes Paulus II heeft tijdens een ontmoeting met vertegenwoordigers van drie protestantse kerken uit Nederland gewezen op de negatieve gevolgen van de Reformatie. Nog steeds zijn mensen het slachtoffer van die gebeurtenissen. Deze pastorale problemen kunnen echter nooit volledig worden opgelost als voorbij wordt gegaan aan de verschillen in de geloofsopvatting, aldus de paus.

Er kan geen weg terug zijn, wij moeten vooruit

Paus: nog steeds slachtoffers negatieve gevolgen Reformatie

De voorzitters van de Hervormde, Gereformeerde en Lutherse kerken hadden aandacht van de paus gevraagd voor onder meer het probleem van de gemengde gehuuden. In die toespokene noemde geen van hen de positie van de vrouw in de kerk. Dit leidde nog binnen de pauselijke vertrekken tot grote onenigheid in de Nederlandse delegatie. Mevrouw ds M.J. van der Veen-Schenkeveld, die in een zeer korte aanvulling op de drie toespraken voor de positie van Rooms-katholieke vrouwen in Nederland had gepleit, reageerde met de opmerking: "We worden zo behandeld als in de Rooms-katholieke kerk". Het was de twee vrouwelijke leden van de protestantse delegatie niet toegestaan een toespraak tot de paus te houden.

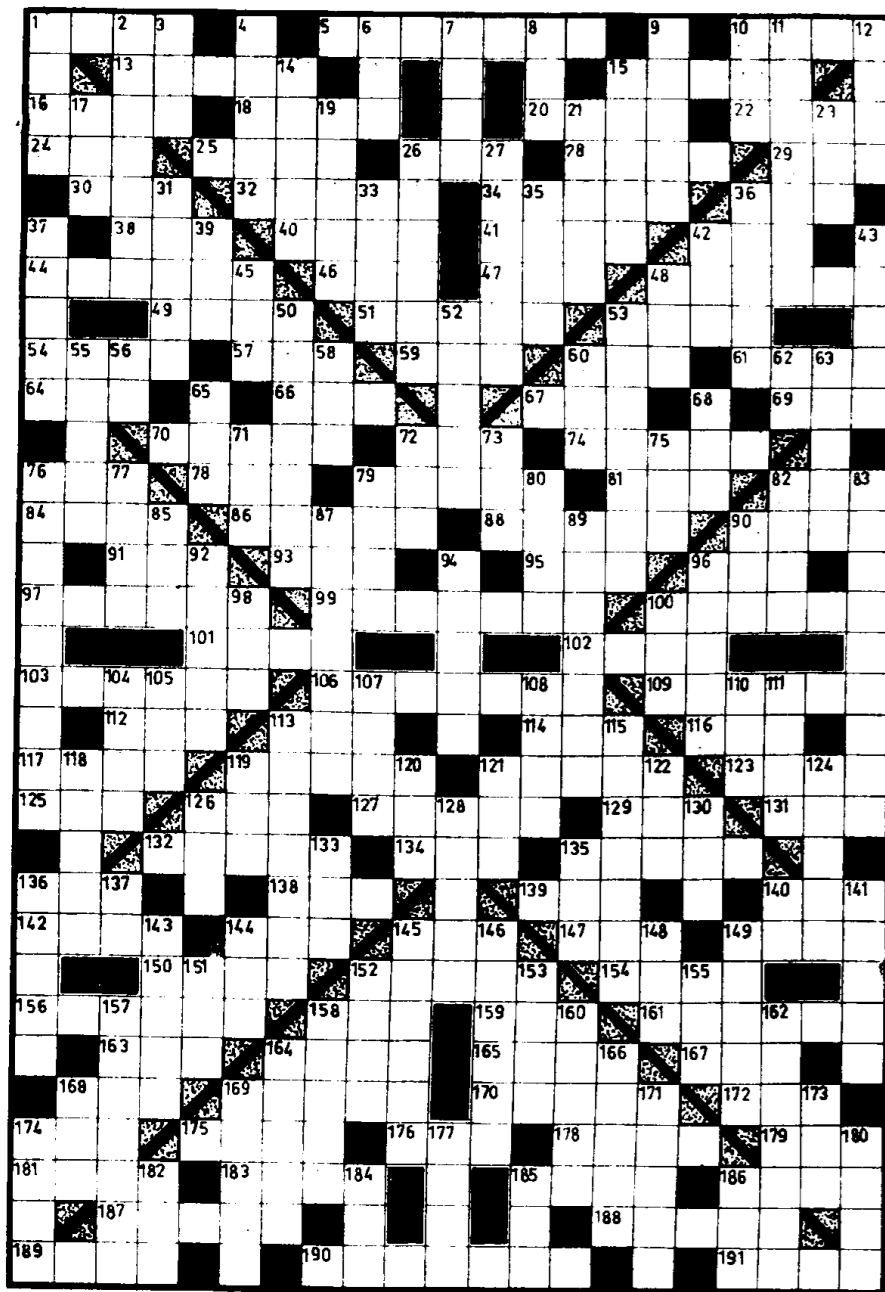
Mevrouw ds L.W. van Reyendam-Beek noemde de gang van zaken "afschuwelijk". "Het was helemaal geen open gesprek". Na mevrouw Van der Veen kreeg zij niet meer de gelegenheid om nog enkele woorden tot de paus te richten. Deze nam zelf het woord en maakte in algemene zin nog enkele opmerkingen over de oecumene. Hij ging niet in op het pleidooi van mevrouw Van der Veen. De Gereformeerde praeses, dr. H. Kouwenhoven, was een beetje teleurgesteld dat de paus de directie problematiek niet had opgevoerd. De Hervormde praeses, ds H. Huting, had met voldoende constateerd dat de paus hoge prioriteit aan de oecumene toekent, maar wist na afloop nog niet wat deze daaronder verstaat: "Allemaal terug of met zijn allen verder. Dat eerste blijft hij maar zeggen", aldus Huting.

De paus had in zijn preek tijdens de gebedsdienst met de protes-

tantse delegatie de kerkelijke verdeeldheid een aantasting van de geloofwaardigheid van het christendom genoemd. Hij riep de aanwezigen in de kapel Urbanus VIII op, architecten van de nieuwe situatie te worden, waarin de onderlinge verdeeldheid tot op de wortel wordt weggenomen zodat het schandaal van de gescheidenheid tot het verleden behoort.

Hij noemde dit een stap naar de oplossing van het probleem. Maar, zo voegde hij eraan toe, voor Rooms-katholieken kan het probleem van de Eucharistische gastvrijheid niet worden opgelost zonder dat wordt gelet op de Rooms-katholieke opvatting van het mysterie van de kerk en het ambt dat de eenheid dient. Ook noemde de paus nog het feit dat het ambt en de leer van de kerk (ecclesiologie) in veel interkerkelijke gesprekken het onderwerp van studie zijn. De resultaten daarvan noemde hij "zeer bemoedigend". Aan het slot van zijn toespraak maakte de paus "met dankbaarheid" melding van veel vooruitgang in de oecumene. "Er kan geen weg terug zijn. Wij moeten vooruit", aldus Johannes Paulus II tot de Nederlandse delegatie.

Kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. drankgelegenheden; 5. blindenschrift; 10. bol-gewas (spreektaal Zuid-Nederl.); 13. wal; 15. hefvoortuig; 16. plaats in Noord-Brabant; 18. kriebel; 20. stuk hout; 22. zachttaardig, welwillend; 24. drankgelegenheden; 25. keur; 26. plechtige gelofte; 28. emmertje; 29. sprookjesfiguur; 30. vernis; 32. tuin; 34. kaartspel; 36. groep bomen; 38. bitter vocht; 40. flakkerende vlam; 41. voordeel; 42. jonge stier; 44. familielid; 46. vochtig; 47. bergplaats; 48. periode, tijdruimte; 49. eikenschiller; 51. zuigbuisje; 53. graanpakhuis; 54. wild zwijn; 57. boom; 59. roem; 60. gevel; 61. groep zangers; 64. register; 66. modegek; 67. schel; 69. wilde haver; 70. vleugel; 72. dik, gezet; 74. iemand van adel; 76. slaapplek; 78. wortel; 79. opkoper van gestolen goed; 81. bergweide; 82. Europeaan; 84. vuur; 86. rivier in Afrika; 88. schermbloemige plant; 90. kerkgebruik; 91. insecteneter; 93. grappenmaker; 95. gangstem; 96. plaaggeest; 97. moedwillig; 99. dom, stompzinnig; 100. eenheid van elektrische stroomsterkte; 101. deel van een tafel; 102. verbond; 103. ouderwets; 106. openbare, verkoping; 109. afwijzing, weigerend antwoord; 112. koker; 113. vreemde munt; 114. water in Utrecht; 116. koordans; 117. zuiver; 119. grimas; 121. langwerpige onderkussen; 123. rivier in Rusland; 125. wenk; 126. weg; 127. veroorzaker; 129. overtrek; 131. vis; 132. stoom, damp; 134. kern; 135. vuurwapen; 136. gelofte; 139.

VERTIKAAL: 1. vereniging; 2. voor; 3. telwoord; 4. ijverig streven, doel; 6. plotselinge haal; 7. inval; 8. vrij; 9. uitbouw; 10. vruchtenglei; 11. tuniek; 12. ongaarne; 14. oude Spaanse munt; 15. behaagziek; 17. vallei; 19. lansier; 21. genotmiddel; 23. onderrecht; 26. uitgave; 27. deel van een visgerei; 31. omlijsting; 33. veldvrucht; 35. metgezel; 36. grillig van stijl; 37. vat met hengsel; 39. Nederlandse rivier; 42. huid; 43. winters gerecht; 45. koordans; 48. vogelverblijf; 50. keervers; 52. zoutig vocht; 53. militair; 55. gevleugeld dier; 56. oude lengtemaat; 58. kostuum; 60. bezit van een boer; 62. militaire rang; 63. opbrengst; 65. hoge berg; 68. boom; 71. telwoord; 72. afstand; 73. ogenblik; 75. boom; 76. pelgrimage; 77. stoom, wasem; 79. herkauwer; 80. advies; 82. Ierland; 83. drop; 85. gevangenis; 87. herbergzaam, gul; 89. vlerk; 90. snel; 92. eetgerei; 94. plankje om gebroken ledematen vast te zetten; 96. vette substantie; 98. kledingstuk; 100. houding; 104. uitstapje; 105. elektrisch geladen deeltje; 107.

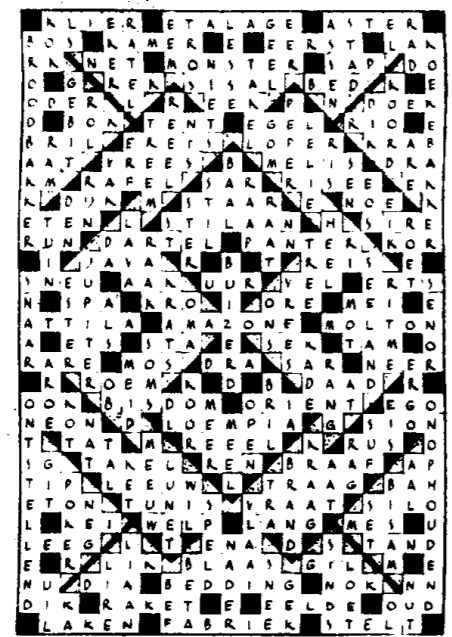
zwemvogel; 108. draaikolk; 110. huid, schil; 111. melkkier; 113. keurig, systematisch; 115. verandering, wisseling; 118. partij in een rechtszaak; 119. vluchtige stof; 120. vruchtennat; 121. hoofdeksel; 122. drank; 124. begrip; 126. vloeibaar voedsel; 128. leefregel; 130. beroep; 133. handwarmer; 135 kubieke (afk.); 136. gelijkmatig; 137. kindergeluid; 140. vrouwelijk; 141. roofgierig monster, gedeeltelijk vrouw (mythologisch); 143. rentmeester; 144. jong dier; 145. vervelend, moeilijk; 146. lompe, onhandige knaap; 148. wig, spie; 149. soort stof; 151. gril, kuur; 152. rij; 153. lef, durf; 155. grafvaas; 157. vrouwelijk dier; 158. bon, verklaring; 160. kruidendrank; 162. bijwoord; 164. hersteld; 166. kip die kuikens heeft; 168. niet mager; 169. voorpad; 171. gewricht; 173. vis; 174. titel, manspersoon; 177. mestvocht; 180. boom; 182. landtong; 184. vogelverblijf; 185. plaaggeest; 186. grasland.

UIT HET GROTE aantal inzendingen van deze Amigoe-kruiswoordpuzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnaar(es) van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

J.M.Römer
Korporaalweg 7
Curaçao

De winnaar(es) kan zijn/haar prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe op Scherpenheuvel (tot 15.00 uur 's middags).

De goede inzending had er aldus uit moeten zien:

Oplossingen moeten ingediend zijn vóór donderdag 22 mei 1986 tien uur 's morgens duidelijk op de enveloppe vermelden: **KRUISWOORDPUZZEL.**

Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nasaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

...vervolg van blz. 11

weest. Zij heeft daar totaal geen moeite mee. Ik ben daarom erg tevreden."

Een profcarrière ziet Van der Hoek voorlopig ook niet als einddoel. „Ik ben nog jong. Wat kun je nu als prof in Nederland verdienen met die paar partijtjes die je in een jaar bokst? Nog geen droeg brood. Hoewel hij duidelijk de sporen van zijn sport draagt, ziet Van der Hoek toch geen echte

Postzegels

IN HET VORIGE ARTIKEL zagen we Perseus in opdracht van Polydectus met een gepolijst schild en met de toverhelm van Hades op weg gaan naar slangenharige Medusa voor een gevecht op leven en dood. Het een door Pallas Athene bestuurde arm en alsmaar in het spiegelende schild kijkend schakelde de onzichtbare Perseus zijn monsterachtige tegenstandster vakkundig uit en onthoofde haar.

Toen gebeurde er weer één van die biologische wonderen, waaraan de mythologie zo rijk is. De reeds gesneuveld Medusa baarde nog even de twee paarden Pegasus en Chrysaor, waarvan Poseidon of Neptunes, de god van de zeeën, de vader was. Aangenomen mag worden, dat dit alles op een nachtelijk onderonsje heeft berust, want Poseidon is steenloos uit dit herdersuurte te voorschijn gekomen.

Op Pegasus gezeten snelde Perseus vervolgens uit het verre westen terug naar Griekenland om zijn moeder Danaë te zoeken, die intussen door Polydectus in een zwaar bewaakte kerker was geworpen, omdat zij weigerde zijn liefdesbetuigingen te beantwoorden. Perseus maakte korte metten met het gevangenispersoneel door hen het Medusa-hoofd voor te houden en bevrijdde gezwind Danaë.

Vervolgens werd Pallas Athene beloofd voor haar hulp door haar Pegasus en de zo langzamerhand uitgewerkte Medusa-relikwie te schenken. De verdere lotgevalen van Perseus en zijn geliefde Andromeda en van Pallas Athene met haar gevleugelde Pegasus en de Medusa-kop op het schild worden bewaard tot een daartoe geschikte gelegenheid. Voor vandaag rusten nog enkele gegevens over de 10 drachmen-zegel van de Griekse Olympiadeserie uit 1896.

Het op de Acropolis gelegen Parthenon was een aan de godin Pallas Athene toegewijde tempel, die in de jaren 448-438 v. Chr. was gebouwd onder leiding van Ictinus en Callicratus. Dit Parthenon

gevaaren in zijn sport. „Ik ben er natuurlijk niet knapper op geworden. Mijn wenkbrauwen hebben nu zo'n zeven of acht keer open gelegd.

Ik ga na de wereldkampioenschappen toch maar eens met de dokter praten of er niet iets aan te doen is." Tijdens het trainingskamp in Rotterdam ging de in Tsjechoslowakije geblesseerde wenkbrauw opnieuw open. „Daar is in Reno niets meer van te zien. Ik hoop wel dat hij heel blijft."

diende ter vervanging van het door de Perzen in 480 v. Chr. verwoeste heiligdom. In de tempel bevond zich o.a. het uit ivoor en goud vervaardigde Athenebeeld van Phidias, de beroemde Griekse beeldhouwer, die, naar men aanneemt, ter dood werd veroordeeld, omdat hij een godslastering bedreven zou hebben door zijn eigen beeltenis aan te brengen op het wapenschild van een Pallas-Athene-beeld.

De twaalf meter hoge, eveneens uit goud en ivoor bestaande Zeus van Olympia, één van de zeven wereldwonderen uit de Oudheid, was ook van zijn hand afkomstig. Talrijke fraaie reliëfs sierden verder de gevelstenen van het Parthenon. In latere tijden, na het Edict van keizer Theodosius, deed de tempel beurtelings dienst als orthodox kerkgebouw of als moskee, afhankelijk van de religieuze kleur van de op dat moment heersende politieke machthebbers.

In 1687, tijdens het beleg van Athene door de Venetianen, werd het Parthenon zeer zwaar beschadigd. Wat er nog aan kunstschat restte, werd in het begin van de negentiende eeuw door Lord Thomas Elgin (1766-1841), Brits gezant te Constantinopel en een uitstekend kunstkenner, verzameld en naar Engeland weggevoerd. Eerst in 1929 zijn de Grieken begonnen met het herstel van het Parthenon.

De nu wel uitputtend behandelde Griekse Olympiadeserie van 1896 was in dat jaar het enige filatelistische aandeel in de eerste moderne Olympische Spelen. Dit was in elk geval nog één serie meer dan bij de tweede Olympische Spelen, die in 1900 te Parijs gehouden werden, waar men de Spelen eenvoudig koppelde naar de gelijktijdig plaatsvindende wereldexpositie. Noch van de tentoonstelling, noch van de Parijse Olympiade anno 1900 is, voor zover mij bekend, ook maar het geringste spoor in de filatelie te ontdekken. (wordt vervolgd)

M. ARVIS

Coordinator van handelscontacten

Hans J. Tigelaar (39) is Handelscommissaris voor de Nederlandse regering met standplaats Willemstad. In deze functie coördineert hij onder meer handelscontacten tussen Nederland en de Caribische regio.

Tigelaar over zijn werk: "om een misvatting uit de weg te ruimen, ik ga echt niet met een koffertje vol producten langs de deur om de waar trachten te slijten.

Wel probeer ik contacten te leg-

gen tussen handelaren en producenten in Nederland en geïnteresseerden in de regio, inclusief de Nederlandse Antillen. Zo zal er bijvoorbeeld een Curaçaose of Jamaicaanse importeur zijn die specifieke produkt-informatie wil hebben. Zo iemand kan bij mij terecht. Ik verschaf daarnaast de noodzakelijke adressen in Nederland.

Het omgekeerde verzoek kan natuurlijk ook van een Nederlandse importeur komen. Ik zeg altijd maar: "Wij zetten de deur open, de importeur moet zelf naar binnen gaan."

Ten tweede is het mijn taak informatie over de regio te verzamelen en deze door te spelen naar Den Haag. Die informatie is in principe ook beschikbaar voor iedere Antilliaanse ondernemer.

Wemoechten echter wel bedenken dat de cijfers niet altijd up to date zijn. Er zijn landen waar men vijf tot zes jaar achterloopt. Een ander probleem is, dat ik er alleen voor sta en wil je het goed doen dan betekent dit constant reizen.

Maar nogmaals, iedere Antilliaanse ondernemer kan gebruik maken van de data die hier, op Plaza Rooi Catoetje aanwezig zijn. Ik heb daarnaast uiteraard mijn verbinding met het ministerie van Economische Zaken in Den Haag en met de ambassades van Nederland in de regio, inclusief Latijns-Amerika.

Service-verlening staat bij het Handelscommissariaat hoog in het vaandel. Handel is nu eenmaal een two way street.

een ontslagwet. Het is altijd wel mogelijk mensen te ontslaan. Alleen de formele regels dienen naar de letter gevolgd te worden. En dat is dan weer een kwestie van zorgvuldig beleid. Maar kijk nu naar het niet doorgaan van de Nederlandse missie. Curaçao biedt op dit moment te weinig voordelen en dan gaat een rigide ontslagwet wel meespelen.

Momenteel onderzoekt het ministerie van Economische Zaken in Den Haag samen met het Antillenhuis hoe de diverse goederenstromen van en naar het Amerikaanse continent precies lopen. En of deze stromen via de Antilliaanse eilanden kunnen lopen. Zit daar enige muziek in", benadrukt Tigelaar, "dan staat er voorlopig, maar ik zeg dit met de uiterste reserve, een seminar op het programma over deze materie. De vraagstelling op dit seminar, dat eind dit jaar, begin volgend jaar gehouden zou kunnen worden, dient dan te zijn in hoeverre Curaçao met al haar haven-faciliteiten als draaischijf zou kunnen fungeren in het hele container-gebied. Want één ding is duidelijk. De mogelijkheden van de haven moeten uitputtend benut gaan worden in de toekomst.

TOELATINGSBELEID

Een volgende nieuwe impuls om tot een verbeterde economie te komen is de bouw van het ITC, het Internationale Trade Centre. Het ITC zal zuiver draaien om de handel. Een Europese importeur moet door middel van het ITC te weten kunnen komen waar hij bepaalde producten kan krijgen. Evenzo kan de Zuidamerikaanse importeur informatie krijgen wat er zoal te koop is op de Europese markt. Dit houdt automatisch in, dat er op het eiland een uitstekend datasysteem moet zijn. En dat niet alleen betreffende de wie-, waarden wat-vragen, maar ook betreffende import-heffingen en dergelijke. Daarnaast presenteert het Centrum producten.

Eén punt is in dit verband niet te omzeilen. Wanneer het ITC zou gaan functioneren zoals gepland, dan moet het over een staf beschikken die alle aspecten van de wereldhandel tot in de vingertoppen beheerst. Ik sluit het dan ook niet uit", aldus Tigelaar, "dat er zeker in de beginjaren staf van buiten gehaald zal moeten worden.

Dit gebeurt overigens bij andere wereldhandels-centra ook. Je kunt er in de aanvang niet omheen. Uiteraard ken ik de stringente bepalingen ten aanzien van het toelatings-beleid van vreemdelingen, maar met zo'n project zal het in den beginne niet anders kunnen om voor een gedeelte een beroep te doen op het advies van terzake kundige buitenlanders.

Ik denk dus, dat wij niet bang moeten zijn om in de noodzakelijke gevallen, wanneer er geen lokale gekwalificeerde kandidaten voor een bepaalde functie te vinden zijn, experts van buiten naar het eiland te halen. Aan de Antilliaanse overheid wordt het dan gelaten een evenwicht te vinden, tussen lokaal en van buiten aan te trekken mensen.

Daar is nu eenmaal haar verantwoordelijkheid ten opzichte van de eigen bevolking".

CUBAANSE MISSIE

Handelscommissaris Tigelaar stelt zich op het standpunt dat handel drijven met een bepaald land niet gelijktijdig hoeft te betekenen dat men bijvoorbeeld het politieke systeem in dat land ondersteunt. Tigelaar: "Handel drijven hoeft geen toenadering te zijn. Tijdens het bezoek van minister Van Aardenne vorig jaar oktober, zijn er ook besprekingen gevoerd op welke wijze de Nederlandse Antillen gebruik zouden kunnen maken van de faciliteiten en handelsmissies van Nederland.

Nu is er het simpele feit, dat in eerste instantie natuurlijk missies in aanmerking komen in deze regio. En één van de weinige landen die in het Caribisch gebied momenteel door Nederlandse handelsmissies gefrequenteerd wordt, is Cuba. Dit heeft gezinszins iets te maken met enige sympathie voor het Cubaanse politieke systeem. Het Nederlands bedrijfsleven toonde belangstelling, want het gaat immers, ondanks al zijn beperkingen, om een potentiële nieuwe markt, mits er, zoals nu jammergenoeg, geen problemen zijn in de betalings sfeer.

Nu", aldus Tigelaar, "als uitvoer van het overleg tussen de Antilliaanse overheid en minister Van Aardenne is naar voren gekomen, dat het wellicht geen slechte zaak zou zijn wanneer het Antilliaanse bedrijfsleven zou participeren

in zo'n Cubaanse missie. Ik heb begrepen dat iemand van het departement van Economische Zaken naar Cuba is geweest om deze mogelijkheid te onderzoeken. Deze deskundige is met positieve berichten teruggekeerd, met als gevolg dat enkele Antilliaanse firma's aan de missie zijn toegevoegd.

TOENADERING

Uit diverse kranten-commentaren heb ik echter moeten lezen dat "zoiets helemaal niet nodig is", en "dat het zoeken van toenadering tot Cuba alleen maar averechts werkt bij de Verenigde Staten". Ik meen echter dat deze zienswijze niet getuigt van de juiste invalshoek. Nederland zoekt geen toenadering tot Cuba. De Antillen ook niet! Dat de Verenigde Staten liever zien dat er geen handel gedreven wordt met Cuba is een feit. Maar het is evenzeer een feit dat het merendeel der Nederlandse bedrijven, dat aan de laatste missies naar Cuba heeft meegedaan óók zaken doet met Amerika. Er zijn zelfs mensen geweest die na afloop van de Cubaanse missie rechtstreeks doorvlogen naar New York, terwijl het omgekeerd ook voorkwam. Duidelijk is dus alleen, dat Amerika liever niet ziet dat er met Castro handel wordt gedreven, maar gebeurt dit wel, dan legt men je in het algemeen geen strobreed in de weg. Verdenk dus Nederland niet van sympathie of toenadering. Zo moet het hier ook niet worden gezien. Er wordt geen missie naar Cuba gestuurd om het regime te ondersteunen.

Men gaat er naar toe omdat men er blijkbaar mogelijkheden ziet om producten af te zetten. Wanneer de Antillen haar exportmarkt wil diversifiëren, waarom dan niet eens gekeken of er op Cuba wat te handelen valt? Nederland doet in principe zaken met alle landen ter wereld, rechts of links, dictatuur of democratie. Dat moet hier ook kunnen".

OPLOSSING ZOEKPLAATJE
pag. 10 3 + 5

OPLOSSING REBUSJE pag. 10
Van uitstel komt afstel.

Handelscommissaris Hans Tigelaar:

"Curaçao biedt voor potentiële investeerders nog te weinig voordelen"

"EIND MAART ZOU een Nederlandse handelsdelegatie naar Curaçao komen. De reden van het niet doorgaan van deze missie ligt echter duidelijk. De feestfanfares speelden in ieder geval voor niets", aldus Nederlands handelscommissaris voor de Caribische regio, Hans Tigelaar, "want er was totaal geen belangstelling meer."

Het algemene kader waarin het bezoek van de delegatie was geplaatst, was het Cariben Basin Initiative, het CBI. Maar in de huidige situatie, met de economische problematiek en een aantal belangrijke nevenzaken die meespelen in de Nederlandse bedrijfsopbouw, waaronder de hoge lonen op de Antillen, worden de eventuele voordelen van het Amerikaanse CBI teniet gedaan. Althans er blijft te weinig voordeel over om zich hier te vestigen".

Tigelaar: "Naar mijn mening is de CBI-regeling niet adequaat genoeg voor de typische constellatie van het Caribisch gebied. Het zou de regio veel gemakkelijker moeten maken om handel te drijven met de Verenigde Staten. Dit gaat echter van de veronderstelling uit, dat er überhaupt iets te verhandelen valt en wat dit betreft zitten de Nederlandse Antillen en vele andere landen in de Cariben in hetzelfde schuitje."

GELD

Wanneer je spreekt over handel moet er sprake zijn van productie. Het probleem is echter dat vele eilanden, behalve toerisme, nauwelijks enige productie hebben. En is die productie er, dan geeft artikel van het CBI weer een serie goederen, die niet in aanmerking komen zoals bijvoorbeeld textiel, leer en sommige high technology producten. Daarnaast zijn wij financieel en economisch nog niet uit het dal. Dus investeren is leuk, maar wie gaat het betalen? Wanneer het CBI echt goed in elkaar stak, dan zou het niet zozeer handelsbevorderend moeten werken, maar investeringsbevorderend.

regering van het desbetreffende land. Wij betalen. Plus de grond en een reeks andere voordelen.

ONTEVREDEN

Kortom, er zijn enorm veel kapers op de kust en de potentiële investeerder heeft de eerste keus. Je moet als land dus iets hebben wat je onderscheidt van de concurrentie. De meeste eilanden in de regio, Curaçao niet uitgezonderd, hebben echter niet het geld om industrie te kopen. Ik denk dat deze stellingname zo langzamerhand op de Antillen vorm heeft gevat, maar of men er wat aan kan doen, is de vraag. We hebben het dan over de eigen

...geld om industrie te kopen, ontbreekt...

politieke verantwoordelijkheid en daar houd ik mij als buitenstaander uiteraard verre van. Maar het signaleren van deze problematiek is nooit weg", aldus Tigelaar, "je kunt er niet omheen. Industrie aantrekken is industrie kopen. Dat is een vast gegeven".

Handelscommissaris Tigelaar is van mening dat men in het Caribisch gebied in het algemeen ontevreden is over de uitwerking van het CBI. De handelscijfers naar de Verenigde Staten blijken voor het jaar 1985 aanmerkelijk lager te liggen dan die van het jaar ervoor. De tendens is eerder dalend dan stijgend.

Objectief gezien kan dan ook aan de hand van de eerste cijfers nauwelijks van een succes worden gesproken. "Ik heb juist een reis gemaakt naar Jamaica", stelt Tigelaar. "Daar hoor je ook vele klachten. Er zijn weliswaar indicentele successen, maar over de linie genomen is men duidelijk niet tevreden. Totale mislukking is misschien een te groot woord. Ik denk echter dat in de algemene opzet van het CBI een aantal punten zitten die terdenge bijstelling verdienen."

UNIVERSEEL

De anderhalf jaar dat ik nu hier ben, hoor ik vaak de kritiek, dat het op de Antillen wel erg lang wachten is op een definitieve overheidsbeslissing en dat het ambtelijk apparaat maar al te vaak rapporten in een la laat verstoffen. Maar nee, kritiek of niet. Ik geloof dat zoiets een universeel aspect heeft. Ik ben dus van dit soort verwijtende opmerkingen niet onder de indruk, want het is volgens mij in Nederland niet anders. In Nederland duurt de besluitvorming minstens zo lang, zo niet langer.

Dat is de realiteit. Je kunt in dit verband bij ieder land maatregelen aangeven waardoor de red-tape verminderd zou kunnen worden. Op Curaçao zijn dat allerhande of bijzondere maatregelen die voor elkaar heen of

langs elkaar heen werken. Maar in Nederland wordt vaak op exact dezelfde wijze gewerkt, waardoor niemand meer door de bomen het bos ziet. Het enige antwoord is stroomlijning en coördinatie.

Wat betreft de overheid en het bedrijfsleven op Curaçao in het bijzonder", vervolgt Hans Tigelaar, "is het een groot voordeel dat de meeste mensen zowel Nederlands, Engels als Spaans spreken. Maar nu bedoel ik het hogere kader. Bij het middenkader zal deze talenkennis waarschijnlijk wel wat lager liggen en op de werkvloer nog veel minder. Ook hierin vind ik totaal geen verschil met de Nederlandse situatie. Je zou in het algemeen kunnen zeggen dat het merendeel van de kritische punten die je over de Antillen zou kunnen maken, universeel is. Dat wordt mijns inziens nog wel eens vergeten. Zelf heb ik nagenoeg geen enkele negatieve ervaring met de Nederlandse Antillen of met haar bewoners."

ONTSLAGWEG

Waar bij de eventuele vestiging van een bedrijf ook over gesproken wordt, is de zogenaamde rigide ontslagwet die gehanteerd wordt. Deze wet zou investeerders afschrikken. In Nederland wordt er echter al een jaar of vijftien op aange-drongen om de eigen ontslagwet te wijzigen of althans aan te passen.

Toch blijkt, dat zich veel Amerikaanse, Engelse en Japanse bedrijven zich in Nederland vestigen. En dat is om een aantal eenvoudige redenen. Als je de gegevens van tien landen op een rijtje zet en het blijkt dat ze allemaal dezelfde voordelen hebben, dan gaan de nadelen spreken. Bijvoorbeeld een ontslagwet, die in het ene land wat rigider ligt dan in het andere. Maar wanneer je voordelen groter zijn, dan die van een concurrent, dan mag je misschien wel die bepaalde ontslagwet hebben, maar dan zul je niet tegen de voordelen in gaan. En wat is per definitie

Quoted, respected and revered

The New England Journal: Icon of the medical world

THE NEW ENGLAND Journal of Medicine was just having its little joke. But some people didn't understand.

Last Nov. 20, the Journal published a letter from three Harvard Medical School researchers who described a laboratory experiment to determine the relative value of different kinds of Coca-Cola. Not as a drink. As a contraceptive douche.

Their conclusion: "Classic Coke is it," meaning it did a better job of killing sperm than New Coke of

caffeine-free Coke. Diet Coke did the best job of all, they said. Newspaper and broadcasters all over the country picked up the story.

Planned Parenthood was not amused. Bubbly soft drink douches won't work and could be dangerous, they said.

"Any physician reading a letter about Coke as a contraceptive would intuitively perceive it as a half jest... it would be regarded as amusing. That's all," said Dr. Ar-

THROUGHOUT AMERICA, THE NEW ENGLAND JOURNAL OF MEDICINE IS QUOTED, RESPECTED AND REVERED. EVEN WHEN THE SUBJECT IS A COLA CONTRACEPTIVE.

doctor's career, especially in academic medicine.

"When we look at persons for promotion," Kaiser said, "one of the criteria we look for is whether they publish in juried, refereed journals. The New England Journal is of the highest ranked of journals, so an article by a young faculty member is a key."

nold Relman, editor of the Journal.

But Relman and the 174-year-old New England Journal of Medicine — more famous for its science than its humor — have a problem: Physicians are not the only readers any more. The 225,000 circulation magazine circulates all over the world. It is read in the halls of Congress and the offices of Wall Street, quoted on television and radio newscasts, beamed by satellite and buzzed over wire services.

Last Thursday, a Journal article proclaimed that "we are losing the war against cancer" and said more emphasis should be placed on prevention rather than treatment. That broadside was immediately headlined alle over the country and on ABC's Nightline.

Publication in The New England Journal of Medicine is what every medical researcher covets only a little less than the Nobel Prize.

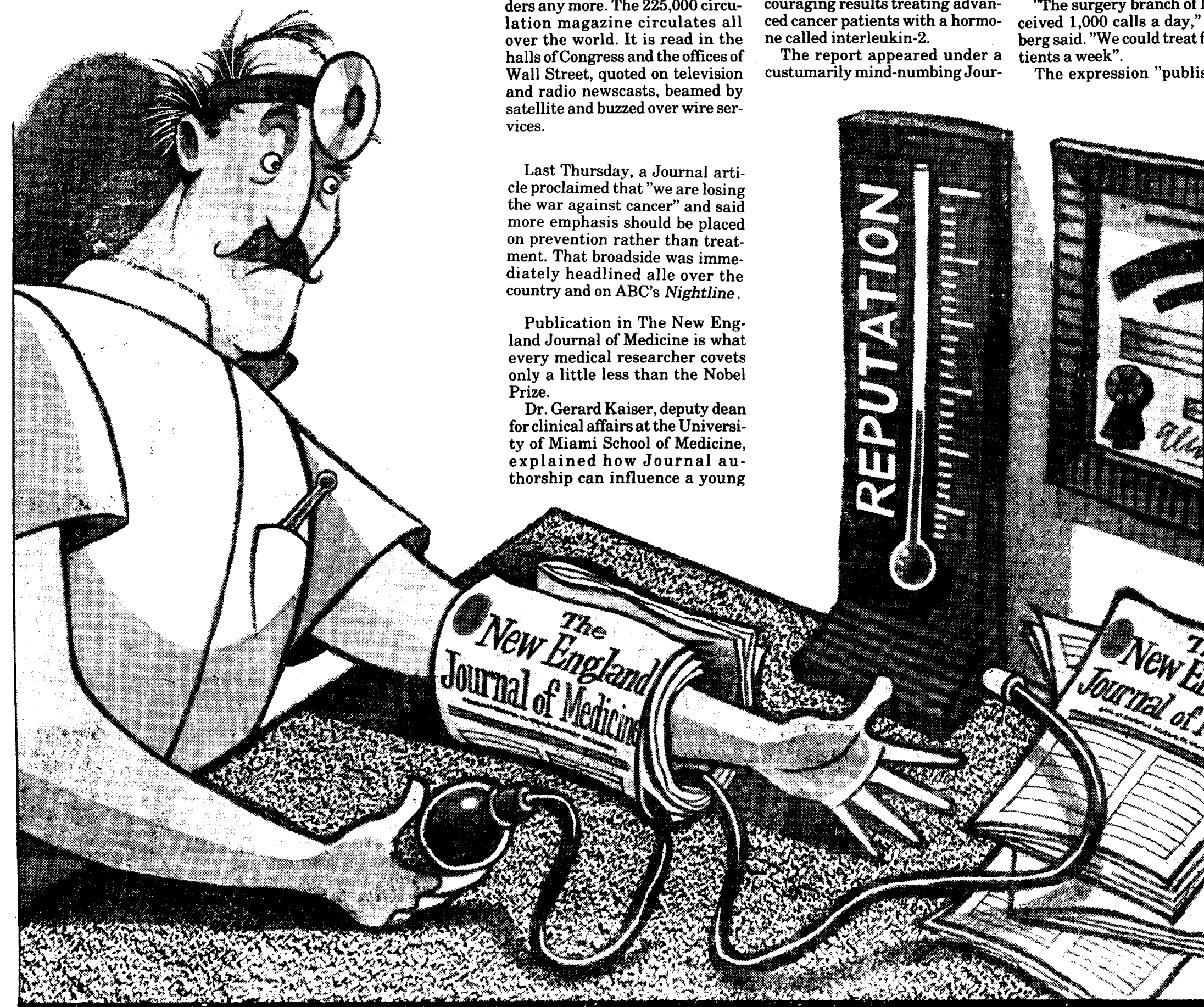
Dr. Gerard Kaiser, deputy dean for clinical affairs at the University of Miami School of Medicine, explained how Journal authorship can influence a young

headline: "Observations on the systemic administration of autologous lymphokine-activated killer cells and recombinant interleukin-2 to patients with metastatic cancer".

Newspapers, TV and radio stations around the country used the story, translating the prose, correctly, to say a new "killer cell" treatment for cancer was being tested. Immediately, the cancer institute in Bethesda, MD., was besieged by people who wanted the treatment.

"The surgery branch of NCI received 1,000 calls a day," Rosenberg said. "We could treat four patients a week".

The expression "published in

NAPA Weekend Bijlage AMIGOE VRIJDAG 16 MEI 1986

The New England Journal of Medicine "is enough to lend credence to any scientific pronouncement — even about a cola douche. And therein lies the magazine's problem.

PUBLIC PERCEPTIONS

"We are aware that the public ... is looking over our shoulder," Relman said. "We are flattered and pleased ... but it does complicate our lives. [The Journal is] not just an insider's journal to be read only by the profession. It's now clearly a public institution.

Public attention is not something the editors seek, Relman said.

"We send out no press releases," he said. "We do nothing to call attention to particular articles, other than to allow the media to subscribe to the Journal by air mail if they wish."

That accounts for why news reports about Journal articles are frequently seen on television the night before the normal Thursday publication day, and before most doctor-subscribers have received their copies.

There was a time that anyone might have an air-mail subscription but, Relman said. "We had pro-

The New England Journal of Medicine. Volume 314, May 1, 1986, Number 18. Original Articles, Case Records of the Massachusetts General Hospital, Editorials, Correspondence, Special Article, Mechanisms of Disease.

ned to publish was scooped by Medical World News, a general magazine for doctors. "They had diagrams, figures and tables and a summary of the article supposed to come out in the Journal a couple of weeks later," Relman said.

Published every January, in the first Journal of the year, the Ingelfinger rule states: "Manuscripts containing original material are accepted for consideration with the understanding that neither the article nor any part of its essential substance, tables or figures has been or will be published or submitted for publication elsewhere before appearing in the Journal."

Recently, Relman said, "When the subject material is of urgent concern to the public health, we bend every effort we can to speed up the process... to just a couple of weeks." But first, there was some outside pressure.

In 1983, officials at the US Centers for Disease Control (CDC) in Atlanta said publicly that they were being hindered in their attempt to document the spread of AIDS because doctors treating AIDS patients — including some South Florida physicians — were saving all they know to submit it to professional journals.

FUNNY LETTERS

Although serious science has been the Journal's hallmark for 174 years, editor Redman admits the letters have a significant role. "Many we publish just because they are fun," he said.

Such was the case last May 2, when a group of emergency room doctors reported, "Fate granted us the opportunity for an elegant comparative therapeutic trial." Fate took the form of a patient who showed up with a cockroach in each ear.

Customary treatment, the doctors wrote, was to drop a small amount of mineral oil into the bug and then attempt to remove it with tweezers.

In the interests of research, the emergency room team dropped oil in one of the patient's ears and the anesthetic lidocaine in the other. The first roach "succumbed after a valiant but futile struggle, but its removal required much dexterity." In the second case, the lidocaine bug "exited the canal a convulsive rate of speed and attempted to escape across the floor.

"A fleet-footed intern promptly ... killed the creature, using the simple crush method." (Published by Ena Naunton in the Miami Herald)

REPORTING ON AIDS

Dr. William Foege, then director of the CDC, expressed an opinion shared by many frustrated news reporters trying to get AIDS information out of reluctant doctors.

"If the choice comes down to public health or publication in a journal, it seems to me that one has to opt for what is best for the public," he said.

At that time, Dr. Margaret Fischl, coordinator of the AIDS treatment program at the University of Miami/Jackson Memorial Medical Centre, was an unknown young doctor. The Miami press found her a knowledgeable, but reluctant, source of information.

Two years ago, a scientific study she co-authored with other AIDS researchers was rejected by the Journal, and later published by The Annals of Internal Medicine.

Although she said Journal editors "didn't flatly say" that prior publicity about her work was behind the rejection, Fischl has little doubt it was a factor.

"They like some first go 'round and a lot of notoriety — that's the way they have built the Journal," she said.

In 1983, the Journal also faced the most embarrassing event of its long history. For the first time, it had to retract research papers it had published.

The scandal involved a Harvard cardiology research fellow, Dr. John Darsee an example of the "clever cheat [who] is difficult to expose." He had gotten away with his bogus research for several years before being caught falsifying data at Harvard.

And Darsee obliged Relman to eat crow about the Journal's pride in its peer review process: "What kind of protection against fraud does peer review offer?" he wrote. "The Darsee affair gives a clear answer: Little or none." Darsee apologized in the same issue.

The Journal rejected a study co-authored by Dr. Margaret Fischl of the University of Miami/Jackson Memorial Medical Centre, one of the most respected AIDS researchers in the country. She has little doubt that prior publicity about her work was a factor in the rejection.

...vervolg van blz. 7

meer vrouwen wilden ontmoeten, we wilden bakken geld verdienen en we wilden de wereld een beetje veranderen. Als je snapt wat ik bedoel!"

I: Heb je wel eens gestemd? B.S.: "Ik geloof dat ik in 1972 op McGovern heb gestemd."

I: Wat denk je nu echt van Ronald Reagan? B.S.: "Nou ik ken hem natuurlijk niet. Maar ik denk dat hij een heel verleidelijk imago heeft, hij is bijna een mythe en de mensen willen daarin geloven. Ik denk dat die nostalgie voor de mythologie in Amerika altijd heeft bestaan, dat verlangen naar de een of andere lang verleden tijd, toen alles nog goed was. En ik denk dat de president daarvan voor een heilbeoel mensen de belichaming is. Hij is een mythologische president. Ik weet niet of hij een slechte vent is. Maar ik geloof wel dat hij de dromen van een andere groep mensen in dit land botweg negeert, omdat ze voor hem niets betekenen. Mijn idee van Amerika is, dat het een land met een groot hart is — vol mededogen. Maar de grote moeilijkheid met betrekking daartoe is, dat het sociale bewustzijn dat in de jaren zestig zo sterk was op de een of andere manier uit de mode is geraakt. Je zorgt dat je een baan krijgt, je probeert zoveel mogelijk geld te verdienen en in het weekeinde kun je je amuseren. En dat schijnt dan okay te zijn."

I: De toestand in het land heeft altijd, zij het soms op een heel subtiel manier, een stempel gedrukt op de figuren in jouw songs. Denk je dat jouw albums een zich langzaam ontwikkelde sociaal-politieke visie weerspiegelen? B.S.: "Ik geloof dat ik altijd een

blems with Wall Street." Reports on drugs could have dramatic effects upon the trading in pharma-

oeuvre heb willen neerzetten. Platen die een onderlinge relatie hebben en tegen elkaar uitgespeeld kunnen worden. En ik heb altijd echt een album neer willen zetten in plaats van zo maar een verzameling songs. Dat begon al met 'The Wild, The Innocent and the E Street Shuffle', met name op kant twee. Ik wilde bepaalde figuren creëren en daarvan dan min of meer de levensloop volgen. Op diezelfde manier ben ik doorgegaan met 'Born to run', 'Darkness on the edge of the town' en 'The River'. 'Born to run' is voor mij een haast religieus album. Niet in de orthodoxe betekenis, maar je zou het kunnen omschrijven als een speurtocht naar geloof en hoop. Op 'Darkness' komt diezelfde vent in conflict met de werkelijkheid en blijft eenzaam en verloren achter. En op 'The River' probeert hij weer contact te krijgen met zijn omgeving — er staan veel songs over relaties op dat album. En toen 'Nebraska'... dat album kwam eigenlijk zomaar uit het niets tevoorschijn.

'Nebraska' gaat voornamelijk over een van de gevaarlijkste dingen die ik ken — mensen die geen contact met andere mensen meer hebben. Over isolering. En dan met name over die typisch Amerikaanse vorm: wat gebeurt er met mensen die geen contact meer hebben met de maatschappij, die van hun vrienden vervreemden, die geïsoleerd raken van hun regering, hun werk? Want dat zijn met name de dingen die je mentaal op de been houden, die het leven een bepaalde waarde geven. En als je daarvan vervreemd, kan er van alles gebeuren."

Bronnen: Muziekblad Rolling Stone Muziekkrant OOR

ceutical companies' stocks. Trying to halt insider trading, the Journal attempts to restrict air-mail subscriptions to the press and to the public relations departments of major medical institutions. Those who get the early copies have to sign an agreement to abide by the Journal's 6 p.m. Wednesday embargo.

THE BACKFIRE FACTOR

In nine years as the Journal's editor, Relman has learned that publication of tentative research findings for the benefit of scientists can backfire when the report gets into the public arena.

"Some years ago, we published a now-famous article which gave preliminary epidemiological evidence that the consumption of coffee might be related to cancer of the pancreas," Relman said. "We were aware that the work was preliminary, inconclusive evidence. But we thought the evidence was interesting enough to call it to the attention of our readers.

"It received enormous play in the press... and created quite a scare and a stir, which has not been settled yet. The issue is still open. It is not quite clear whether that initial report was correct.

"In retrospect, we wonder whether we should have published it or allowed some other journal that doesn't get quite as much public attention to publish it instead."

The Journal receives about 4,000 scientific papers every year — and published a tenth of them, Relman said. There is a long and deliberate process of "peer review", which means other scientists read and critique the papers. The process can take months.

'INGELFINGER RULE' In the interim, scientists are required not to divulge details of their research to anyone under what is known as "the Ingelfinger rule."

The late Dr. Franz J. Ingelfinger was editor of the Journal in 1969 when a report he had plan-

Heeft Curaçao voordelen voor potentiële investeerders?. Zoja, waaruit zouden die bestaan en zoniet, waar ligt dat aan. Hans Tigelaar, Handelscommissaris voor de Nederlandse regering in Willemstad, heeft daar zo zijn eigen ideeën over.....